

B
9(4)27

Valters Pauga

0308073300

**AIZRESTOTIE
EŠELONI**

129059

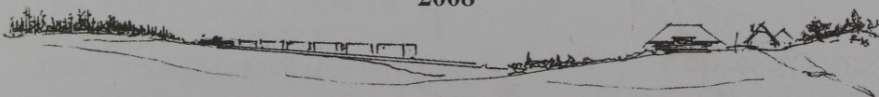
Paldies par atbalstu grāmatas izdošanā
Aldim Paugam, Oļģertam Skrastiņam,
Jēkabam Skrapcim, Jānis Ošiņam, Akselam Kaimiņam,
Drustu pagasta padomei, Cēsu rajona padomei.

VALTERS PAUGA

AIZRESTOTIE EŠELONI

ZIŅAS PAR KOMUNISTISKĀ
TERORA UPURIEM (1940.–1956. G.)
CĒSU APRIŅKA DRUSTU DRAUDZĒ

Rīga
2008

DK 94 (474, 3)
Pa 820

Korektore Solveiga Simsone
Vāka noformējums Žanis Krauklis

ISBN 978-39-319-3

© V. Pauga, 2008

Priekšvārds

„Aizrestotie ešelsoni” ir piemiņas grāmata tiem Drustu draudzes locekļiem, kuri cietuši no komunistiskajām represijām. Tā mudinās jebkuru lasītāju atcerēties savus tuviniekus – kas pārnāca un kas nekad nepārnāks. Skaudrās patiesības attēlojums ļaus arī jaunatnei izprast savas tautas un sava novada vēsturi, savu tēvu un vectēvu centienus, viņu ilgas un sāpju ceļus.

Autors Valters Pauga ar iespējami maksimālu precizitāti stāsta par katra aizvestā vai tiesātā likteņiem, aptverot laika posmu no 1940. līdz 1956. gadam bijušajā Drustu un Gatartas pagastā (1975. gadā to pievienoja Drustu pagastam). Tā laika notikumi autoram ir labi zināmi. Viņš pats – drustēnietis, dzimis 1927. gadā Aizpalšos. Vēl nepilngadīgu viņu iesauca vācu armijā. Pēc kapitulācijas kopā ar citiem leģionāriem viņš nonāca Staļinogorskas ogļu šaftās. Vēlāk, sāpīgi pārdzīvojis gan tuvinieku deportācijas, gan pret sevi vērstās tiešās un maskētās represijas, autors, strādādams par mērnieku, sīki iepazīna sava novada ļaužu dzīvi.

Grāmatā „Latviešu karazēnu un meiteņu stāsti” (R. LU Žurnāla Latvijas Vēsture fonds, 2001. g. 251.–265. lpp.) ir ievietotas arī V. Paugas atmiņas.

Gadsimtu gaitā latvieši daudzkārt ir cietuši no agresīvajiem kaimiņiem, sevišķi daudz posta un ciešanu nodarījušas divas lielvaras – vācieši un krievi. 20. gadsimts mūsu tautas vēsturē ir īpašs: tā tika ierauta divos pasaules karos. Pēc 1. pasaules kara nodibinājās neatkarīga Latvijas valsts, pēc 2. pasaules kara Latvija neatkarību zaudēja un nonāca pusgadsimtu ilgajā padomju okupācijas jūgā, kas atnesa pazemojumus, deportācijas, cietumus un nāves sodus.

Jaunākās paaudzes lasītāji var arī nezināt, ka padomju varas gados vienmēr pastāvēja iespēja saskarties ar Padomju Savienībā spēkā esošā KPFSR Kriminālkodeksa 58. pantu (LPSR Kriminālkodeksa 59.–68. pants). To varēja piemērot jebkuram pat bez kāda reāla nodarījuma. Parasti inkriminēja dzimtenes nodevību, pretpadomju aģitāciju, kaitniecību vai spiegošanu. Soda mēri: brīvības atņemšana dažādās formās – cietums, labošanas darbi soda nometnēs. Soda termiņi – 10 vai 25 gadi (ar vai bez mantas konfiskācijas), mazāk par 10 gadiem nemēdza piespriest, netrūka arī nāves sodu. PSRS pastāvēja arī sodu piespriešana bez tiesas – tā saucamās „troikas” jeb Sevišķās apsūdzības triju cilvēku grupās. Tas bija genocīds pret latviešu tautu. Baigo gadu statistika Latvijā ir šāda:

1940.–1941. gadā 7634 arestēti un sodīti;

1941. gada 14. jūnijā 15 424 izsūtīti;

1949. gada 25. martā 42 133 izsūtīti;

1944.–1953. gadā 1849 atsevišķi izsūtīti.

Okupācijas gados 49 321 ir saukts pie atbildības par politiskajiem noziegumiem (KPFSR KK 58. pants, LPSR KK 59.–68. pants); pēc 2. pasaules kara (dažādos laika posmos) 86 000 ieslodzīti filtrācijas nometnēs.

Pavisam kopā 202 361 represijās cietušais.

Ar īpašu nežēlību un skaudrumu visa veida represijas skāra Drustu un Gatartas pagastu. Tie pēc nacionālā sastāva bija izteikti latviski, bija liels skaits izglītotu un sabiedriski rosīgu iedzīvotāju. Kad 1. pasaules kara postījumu sekas bija pārvarētas, sākās saimnieciskais uzplaukums, kas īpaši bija jūtams 30. gadu nogalē. Piemēram, Gatartas pagastā 20 ha lielajā Rozu saimniecībā Jūlijs Peizums 1938./39. gadā no katra hektāra guva Ls 126,81 lielu peļņu. Par saimniecisku vērienu liecināja arī vidēji lielās (17 ha) Ludviķa Zaķa saimniecības progresīvā darbība. Pļavas un ganības bija kultivētas un apsētas ar augstvērtīgu pļavu zāli. Ganībām bija aploki ar elektrisko ganu. Saimniecībā – astoņas slaucamas govīs, vairākas teles, divi zirgi un ik pēc diviem gadiem kumeliņš, kā arī seklā kūts ar mehanizētu dzirdīšanu un mēslu izvākšanu. Vasarā uz pienotavu varēja aizvest trīs kannas piena (kanna: 35–40 litri, 1 litrs maksāja apmēram 15 santīmus).

Ievērojami lielākus ienākumus guva no vecsaimniecībām ar lielāku zemes platību. Piemēram, Kreiļu saimnieks (?) Īzaks uz pienotavu pienu veda ar diviem zirgiem.

Reizē ar saimniecisko rostību uzplauka arī kultūras dzīve. Kā jau iepriekš minēts, pagasti pēc nacionālā sastāva bija izteikti latviski ar latviskām tradīcijām. Darbojās jauktais koris (1937. gadā bija 67 dalībnieki), dramatiskā trupa (ap 30 dalībnieku), Aizsargu organizācija, mazpulki, dāmu komiteja. 1932. gadā drustēnieši pie baznīcas atklāja pieminekli par godu 1. pasaules karā un atbrīvošanas cīņās kritušajiem Drustu draudzes locekļiem. 1937. gada rudenī bērni sāka mācīties jaunuzceltajā pamatskolā, kas pēc sava aprīkojuma tālu pārspēja kaimiņu pagasta skolas.

Visi šie pozitīvie sasniegumi komunistiskajam režīmam šķita kaitīgi, bet cilvēki, kas ar savu darbu bija radījuši materiālās un kultūras vērtības – bīstami, tādēļ sodāmi. Šajā grāmatā minētie 396 cilvēku vārdi un viņu likteņu apraksti ir neapstrīdams pierādījums komunistiskā režīma īstajai būtībai. Aizrestotie ešeloni Sibīrijas plašumos aizveda godājamus cilvēkus, sagrāva sasniegumus, izdzēsa gaišus nodomus un cilvēku laimi. Tika pavērts ceļš klaidoņiem un dažādiem laimes meklētājiem. Pēc pusgadsimta ilgā okupācijas perioda sākās klusībā gaidītās pārmaiņas.

Sabruka komunistiskā sistēma, bijušās savienotās republikas atguva neatkarību. Latvija 80. gadu beigās un 90. gadu sākumā pārdzīvoja vēsturisko trešās atmodas laiku. Šie bija sīvu cīņu gadi par pilnīgu atbrīvošanos no bijušās PSRS un Krievijas ietekmes. 1990. gada 4. maijā tika pieņemta Deklarācija par Latvijas neatkarības atjaunošanu, bet 1991. gada 21. augustā – likums par pilnīgu Latvijas valsts

neatkarību. Sabiedrība asi nosodīja padomju varas noziegumus, izsūtīšanas un politiskos tiesu spriedumus atzina par nelikumīgiem.

Daudzi bijušie partijnieki, klusu ciešot, pielāgojās jaunajiem apstākļiem. Citi izvirzījās valsts varas posteņos, ignorēja okupācijas fakta atzīšanu, neatzina leģionāru un nacionālo partizānu patriotisko darbību un neko nedarīja, lai oficiāli nosodītu komunistisko teroru.

Latvijas sabiedrības progresīvākā daļa iestājās par patiesas un nesagrozītas vēstures atzīšanu. Drustos Valters Pauga, izpratis sabiedriskās domas tendences, kā arī iekšējās pārliecības mudināts, 90. gadu nogalē sāka apsekot nacionālo partizānu cīņu ceļus. Ar Jāņa Rikmaņa, Jāņa Barona un Arvīda Ķūļa atbalstu, piedaloties Vladimira Kaurigas vadītajiem jaunsargiem, cīņu vietās tika uzstādīti Baltie krusti.

Jau Balto krustu uzstādīšanas laikā V. Pauga saprata, ka nacionālo partizānu apzināšana ir tikai sākums ļoti apjomīgam un grūtam, bet vajadzīgam darbam, proti, visu Drustu un Gatartas pagastā represijās cietušo apzināšanai un viņu piemiņas saglabāšanai. Un atkal novada patriots V. Pauga pēc savas iniciatīvas sāka meklēt to cilvēku vārdus un pētīt viņu likteņus, kas cietuši no komunistiskā režīma.

Kad represēto personu uzskaitē bija jau nedaudz pavisam izdzīvoties uz priekšu, 2000. gada 11. novembrī tika sasaukta paplašināta iedzīvotāju sanāksme ar pirmās Latvijas brīvvalsts zemes īpašnieku un mantinieku piedalīšanos. Sanāksmē V. Pauga ziņoja par tiesātajiem, kam inkriminēja KPFSR KK 58. pantu, nošautajiem un izsūtījumā bojā gājušajiem. Viņš ierosināja izgatavot piemiņas plāksni ar to bojā gājušo komunistiskā terora upuru vārdiem, kuru kapa vietas nav zināmas, tādējādi saglabājot viņu piemiņu nākamajām paaudzēm. Viņa priekšlikums guva vienprātīgu atbalstu. Bija izveidota darba komisija:

Valters Pauga (priekšsēdētājs),

Jānis Barons,

Jānis Arājs,

Jānis Rikmanis,

Olga Ganiņa (sekretāre),

Jānis Pauga,

Pēteris Plakanis,

Aivars Neilands,

Rasma Rubene.

Sanāksmē tika izteikti vairāki priekšlikumi par piemiņas plāksņu izskatu un novietojumu. Vairākums uzskatīja, ka visizdevīgāk būtu izmantot masīvas ozola plāksnes. Risināja jautājumus par konsultācijām ar māksliniekiem un arhitektiem, kā arī par nepieciešamo līdzekļu iegūvi. Visiem komisijas locekļiem bija uzdevums palīdzēt precizēt datus par represētajiem.

2001. gada 28. februāra sēdē komisijas locekļi sniedza iegūto informāciju par atsevišķām represētajām personām. 4. marta sēdē komisijas vadītājs iepazīstināja ar piemiņas vietas – Drustu baznīcas galvenās ieejas nišu pārveidošanas projektu, kā arī arhitekta Žaņa Kraukļa izgatavoto piemiņas plāksņu projektu. Joprojām aktuāla palika nepieciešamo līdzekļu ieguve, tās galvenais avots – labprātīgi ziedojumi.

Pārvarot daudzas grūtības, darbs sekmīgi virzījās uz priekšu. Visā sagatavošanas gaitā intensīvi strādāja V. Pauga, daudz darba ieguldīja arī J. Rikmanis. 2001. gada jūlija beigās un augusta pirmajās dienās ritēja pēdējie priekšdarbi. 5. augusta pēcpusdienā bija svinīgs un ļoti emocionāls pasākums – komunistiskā terora upuriem veltīto piemiņas plāksņu iesvētīšana. Svētbrīdī piedalījās represētie, viņu tuvinieki, zemessargi, aizsargi, daudzi pagasta iedzīvotāji un viesi, arī plāksņu izgatavotāji – koka tēlnieks Ģirts Burvis un arhitekts Ž. Krauklis.

Drustu baznīca kļuva par pagasta svētvietu un novada vēstures glabātāju. Te atdusas 1905. gada revolūcijā kritušie, te ir pieminekļi brīvības cīnītājiem, kas cauri okupācijas gadiem iznesis katram latvietim tuvos vārdus – „Dievs, svētī Latviju”, tagad tiem klāt ir vēl 58 ozolā iegriezti drustēniešu un gatartiešu vārdi – to cilvēku vārdi, kas mīlēja savu tēvzemi, bet kapa vietu dzimtenē nerada. Mūžīga piemiņa viņiem! 20. augusta sēdē tika rezumēts sasniegtais.

No ziedojumiem iegūti 805 lati, izdoti (par darbu arhitektam un tēlniekam, arī citi izdevumi) 640 lati. Atlikumu paredzēts izlietot grāmatas „Aizrestotie ešeloni” izdošanai. 2002. gada vasarā pēc arhitekta Ž. Kraukļa projekta tika pārveidota represēto piemiņas vieta Drustu parkā. Pārbūvi materiāli atbalstīja pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Āboliņš un viņa vietniece Maija Plūme, tehnisko darbu vadīja J. Rikmanis. Jaunais noformējums ir ievērojami gaumīgāks, ērtāks svinīgiem pasākumiem, labi iekļaujas apkārtējā vidē. 2002. gada 4. augustā notika atjaunotās piemiņas vietas iesvētīšana.

Jānis Arājs

Piezīmes un paskaidrojumi par materiālu sakārtojumu

Grāmatā ievietotās ziņas apkopotas par Drustu draudzes, pēc 1939. gada administratīvā iedalījuma – Drustu un Gatartas pagasta iedzīvotājiem un vēlāk Drustu pagastam pievienoto Dzērbenes un Raunas pagasta sētu iedzīvotājiem.

Ziņas vāktas no Cēsu Dzimtsarakstu nodaļas, Cēsu muzeja, Drustu un Raunas baznīcu arhīviem, Drustu pagasta valdes arhīva, Latvijas Republikas Dzimtsarakstu departamenta arhīva, Rīgas pilsētas Dzimtsarakstu nodaļas, Limbažu rajona Dzimtsarakstu nodaļas, Latvijas Valsts arhīva, Latvijas Okupācijas muzeja un LR SAB Totalitārisma seku dokumentēšanas centra.

Vēlos sirsnīgi pateikties Latvijas Valsts arhīva vadošajam arhivāram Zigmundam Kārklīnam, Cēsu muzeja fondu glabātājai Dacei Tabūnei, politiski represētajiem Drustu pagasta iedzīvotājiem Jānim Rikmanim, Jānim Paugam, Drustu nacionālo partizānu grupas vadītājam Kārlim Traubergam un Drustu, Dzērbenes un Jaunpiebalgas kapu sargiem.

Grāmatā minētie komunistiskā terora upuri sakārtoti divās grupās: dzimtās un atsevišķās personās. Dzimtās ietvertās personas un sētas Drustu pagastam ir zudušas. To mājas nopostītas, un cilvēki, kas vēl palikuši dzīvi, izklīduši pa visu valsti. Nodaļās „Personas” iekļauti tie, kuru sētas saglabājušās, daļa šo cilvēku pēc soda izciešanas atgriezušies agrākajās dzīvesvietās.

Grāmatā apkopota informācija par katru cietušo: dzimšanas gads un vieta; nodarbošanās pirms represijām; represēšanas iemesls; soda termiņš, ja tāds ticis piespriests; soda izciešanas vieta – kāda soda nometne, uz kuriem izsūtīts; kad atgriezies Latvijā, kur dzīvojis Latvijā; miršanas laiks un vieta; kur apglabāts.

Sakarā ar ļoti sarežģīto un ilgo ziņu vākšanu (3–4 gadi) iespējama arī kāda neprecizitāte. Ziņas apkopotas par 396 cietušajiem, no kuriem sodīti 112 (to skaitā 10 ar nāves sodu); izsūtīti 186, kā Latvijas nacionālie partizāni darbojās 36, represēti 70 karavīri, kuri dienējuši vācu armijas latviešu vai vācu vienībās un krituši Sarkanās armijas gūstā.

Kapa vieta nav zināma 86 personām, no kurām Krievijā miruši 72 cilvēki, bet Latvijā 14 (kā nacionālie partizāni), tas kopā ir 22% no visu cietušo kopskaita. Pie Drustu baznīcas sienas, nišā uzstādītas divas ozolkoka piemiņas plāksnes ar iegravētiem 58 upuru vārdiem, kuru apbedīšanas vieta nav zināma. Pagaidām paliek neatrisināts jautājums par papildu piemiņas plāksnes uzstādīšanu ar 28 vārdiem.

Pēc soda izciešanas un rehabilitācijas dzīvot Latvijā atgriezās 201 drustēnietis, kas ir 51% no cietušo kopskaita. No tiem lielākā daļa apmetās uz dzīvi ārpus Drustu pagasta, jo viņu dzimtajā vietā jau dzīvoja citas ģimenes, vai arī dzimtās mājas bija pilnīgi izpostītas. Šie cilvēki parasti satikās dzimtā pagasta mirušo piemiņas dienā – kapu svētkos.

No komunistiskā terora cietušie bijušajā Drustu pagastā

Dzimtas

Asaru dzimta no Mežsētām

Saimnieks Jūlijs Asaris, dz. 1902. g. 5.05. Drustu pag. Tulčos; miris 1948. g., apglabāts Drustu pag. kapos.

1. *Sieva Marija Monika Asare* (dzim. Beļavska), dz. 1908. g. 11.06. Ludzas apr. Ciblas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Gatartas pag.; mirusi 1987. g. 5.11., apglabāta Drustu pag. kapos.

2. *Meita Zenta Asare*, dz. 1935. g. 22.03. Drustu pag. Mežsētās; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Rīgā.

3. *Meita Biruta Asare*, dz. 1937. g. 10.12. Drustu pag. Mežsētās; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Rīgā.

4. *Dēls Jānis Asaris*, dz. 1940. g. 16.11. Drustu pag. Mežsētās; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā, tagad dzīvo Olainē.

5. *Meita Dzintra Asare*, dz. 1944. g. 24.04. Drustu pag. Mežsētās; bērns; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Gatartas pag.; mirusi 1996. g. 5.08., apglabāta Drustu pag. kapos.

Baronu dzimta no Rideļiem

6. *Saimnieks Jānis Barons*, dz. 1898. g. 19.03. Raunas pag. Jānīškrogā; Latvijas brīvības cīņu dalībnieks, Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris, Drustu pag. vecākais no 1930. g. līdz 1940. g. 17.06. un no 1941. g. jūlija līdz 1944. g. oktobrim; Lauksaimniecības un Piensaimniecības biedrību biedrs; no 1944. g. oktobra nacionālais partizāns, kritis cīņā ar čekas karaspēku 1945. g. 2.08., apglabāts Drustu pag. kapos.

7. *Sieva Lūcija Barone* (dzim. Zaķe), dz. 1899. g. 26.01. Gatartas pag. Sila Mindaugos; lauksaimniece; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Ačinskas raj.; mirusi izsūtījumā 1943. g. 25.09.

8. *Dēls Jānis Barons*, dz. 1930. g. 24.01. Drustu pag. Rideļos; skolnieks; deportēts 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Ačinskas raj., pēc mātes nāves ievietots bērnunamā, reevakuēts uz Latviju 1946. g. 15.09.; pēc atgriešanās Latvijā turpinājis izglītoties Drustos un Rīgā, ieguvis augstāko izglītību, strādājis Zinātņu akadēmijas Polimēru institūtā; pašlaik dzīvo Rīgā, Augstienes ielā 5.

9. *Dēls Uldis Barons*, dz. 1933. g. 10.02. Drustu pag. Rideļos; bērns; deportēts 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Ačinskas raj.; miris izsūtījumā 1945. g. 4.08.

10. *Dēls Arnis Barons*, dz. 1938. g. 30.01. Drustu pag. Rideļos; bērns; deportēts 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Ačinskas raj., pēc mātes nāves ievietots bērnunamā, izvešanas pārdzīvojumu rezultātā kļuvis mēms; reevakuēts uz Latviju 1946. g. 15.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā, mācījies Juglas Kurlmēmo vidusskolā un strādājis Rīgas Vagonu rūpnīcā; tagad dzīvo pie brāļa Rīgā, Augstienes ielā 5.

Baronu dzimta no Pļevnām

11. *Saimnieks Kārlis Barons*, dz. 1884. g. 30.09. Drustu pag. Pļevnās; lauksaimnieks, sabiedriska darbinieks, pirmais Drustu pag. Aizsargu organizācijas priekšnieks; 1940. g. ar ģimeni izraidīts no mājām, kur boļševiki ierīkojuši zirgu iznomāšanas punktu; vācu okupācijas laikā atgriezies savās tēva mājās, aktīvi darbojies latviešu palīgpolicijā kā šucmanis; apcietināts 1951. g. 13.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Irkutskas apg. „Ozernij” nometnē, atbrīvots 1955. g. 17.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Pļevnās; miris 1966. g. 19.04., apglabāts Drustu pag. kapos.

Sieva Emma Barone (dzim. Godiņa), dz. 1897. g. 8.03. Gatartas pag. Zaļkalnos; lauksaimniece; netika pakļauta represijām; mirusi 1986. g. 11.01., apglabāta Drustu pag. kapos.

12. *Dēls Jānis Barons*, dz. 1918. g. 4.04. Drustu pag. Pļevnās; pēc Rīgas Politehnikuma beigšanas dienējis Latvijas armijas aviācijā; padomju okupācijas laikā 1940. g. pārcelts uz Sarkanās armijas 7. aviācijas divīziju; 2. Pasaules kara sākumā ar 16. aviācijas vilcienu evakuēts uz Krieviju; ceļā 1941. g. 1.09. apcietināts par pretpadomju aģitāciju ar nolūku dezertēt un pāriet pie vāciešiem; ar Kara tribunāla 1941. g. 3.10. spriedumu notiesāts ar augstāko soda mēru, nošaušanu, spriedums izpildīts 1941. g. 13.10. Kaļiņinā.

Meita Anna Barone, dz. 1930. g. 23.03. Drustu pag. Pļevnās; skolniece; netika pakļauta represijām; dzīvo Rīgā, Silciema ielā 7.

Bierņu dzimta no Veczundiem

13. *Saimnieks Eduards Biernis*, dz. 1878. g. 4.12. Veczundos; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1952. g. 11.11.

14. *Sieva Emīlija Bierne* (dzim. Pogule), dz. 1884. g. 7.07.; Veczundu saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 14.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Tukuma raj.; mirusi 1963. g. 26.03., apglabāta Sātu kapos.

15. *Audzumeita Silvija Mežs*, dz. 1934. g. 19.12. Rīgā; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 14.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Drustu pag., tagad Tukuma raj.

Dēls Jānis Biernis, dz. 1906. g. 10.12. Veczundos; kara laikā devies bēgļu gaitās; pēc tam dzīvojis Kurzemē; miris 1995. g., apglabāts Sātu kapos.

Dēls Kārlis Biernis, dz. 1908. g. 9.08. Veczundos; kara laikā devies bēgļu gaitās; pēc tam dzīvojis Kurzemē; miris 1976. g., apglabāts Sātu kapos.

Briežu dzimta no Mežabuļiem

Saimnieks Kārlis Briedis, dz. 1907. g. 15.03. Mežabuļos, iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī; dezertējis no Kurzemes frontes 1945. g. pavasarī, atgriezies mājās, kur dzīvojis nelegāli; 1946. g. legalizējies, dzīvojis Mežabuļos; bijis 1949. g. deportējamo sarakstā, no deportācijas izvairījies, neatrodies mājās; turpmāk dzīvojis Dzērbenes pag.; miris 1965. g. 7.08., apglabāts Drustu pag. kapos.

16. *Sieva Elza Lūcija Briede* (dzim. Ūdre), dz. 1908. g. 8.10. Cēsu apr. Vecpiebalgas pag. Ķeņčos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Asinas raj., atbrīvota 1956. g. 15.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag.; mirusi 1993. g. 21.11., apglabāta Drustu pag. kapos.

17. *Sievasmāte Mīle Ūdre* (dzim. Kauliņa), dz. 1879. g. 5.02. Dzērbenes pag.; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Asinas raj., atbrīvota 1956. g. 15.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag.; mirusi 1962. g. 27.02., apglabāta Drustu pag. kapos.

18. *Dēls Jānis Briedis*, dz. 1937. g. 23.04. Drustu pag. Mežabuļos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Asinas raj., atbrīvots 1956. g. 15.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag., tagad dzīvo Jēkabpils raj. Dignājas pagastā.

Meita Velta Briede, dzimusi 1941. g. 21.05. Drustu pag. Mežabuļos; deportācijas laikā nav atradusies mājās, tagad dzīvo Veselavas pag. Lejaspintuļos.

Circānu dzimta no Ķeveriem

Circānu ģimene 1944. g. augustā devās bēgļu gaitās no Viļakas pag. Vinčiem uz Vidzemi, Drustu pag. Ķeveru-Holanderiem pie Pauļa Janava, kur dzīvoja līdz 1949. g. 25.03.

19. *Saimnieks Vikentijs Circāns*, dz. 1883. g. 23.01. Viļakas pag. Vinčos; laukstrādnieks; deportēts no Drustu pag. 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Viļakā; miris 1959. g. 10.03., apglabāts Viļakas kapos.

20. *Sieva Anna Circāne* (dzim. Logina), dz. 1893. g. Vecumu pagastā; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Viļakā; mirusi 1990. g. 13.10., apglabāta Viļakas kapos.

21. *Dēls Antons Circāns* („Vārpa”), dz. 1918. g. 24.01. Viļakas pag. Vinčos; pēc dienesta Latvijas armijā bijis laukstrādnieks tēva saimniecībā, vēlāk kalpotājs Viļakā; sagatavots diversiju darbībai Sarkanās armijas okupētajā teritorijā, diversantu grupas „Lapland” sastāvā 1944. g. 1.10. desantēts Latgalē; ar segvārdu „Vārpa” darbojies Abrenes, Balvu, Madonas un Cēsu apriņķos pie atsevišķu nacionālo partizānu grupu darbības koriģēšanas un apvienošanas. Kā Latvijas Nacionālo partizānu apvienības štāba pārstāvis darbojies Drustu, Raunas, Druvienas un Jaunpiebalgas pagastos. Bijušais Gatartas pag. policists, tagad atklāts padomju aktīvistis Bašēns viņu ievilināja lamatās, kur 1947. g. 7.07. viņš, apšaudē ar vietējo milici Eglīti kritis; viņa līķi biedinājumam novietoja pie Gatartas pagastnama, kapa vieta nav zināma.

22. *Meita Helēna Circāne*, dz. 1925. g. 15.07. Viļakas pag. Vinčos; laukstrādniecība; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1948. g. 20.08., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Sibīrijā, Taišetā, atbrīvota 1957. g. 19.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Viļakas pag. Slīpačos, tagad dzīvo Bauskas raj. Iecavas pag.

23. *Dēls Jānis Circāns*, dz. 1927. g. 23.06. Viļakas pag. Vinčos; laukstrādnieks tēva saimniecībā; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā; uzturējies sakarus ar nacionālajiem partizāniem; pēc vācu armijas kapitulācijas dzīvojis Drustu pag. Ķeveros, strādājis par sagādes aģentu Dzērbenē; apcietināts 1946. g. 13.03., sodīts par nacionālo partizānu atbalstīšanu pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Habarovskas nov. Kolimā, „Sevvostlag” nometnē, atbrīvots 1956. g. 23.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Viļakas pag. Slīpačos, vēlāk Balvos; miris 2002. g. 30.10., apglabāts Viļakas kapos.

Cīruļu dzimta no Jaunuzdiem

24. *Saimnieks Pēteris Cīrulis*, dz. 1904. g. 30.11. Drustu pag. Jaunuzdos; aizsargs, šucmanis; apcietināts 1945. g. 20.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Nižņijtagilā, atbrīvots 1952. g. 4.01.; aizbraucis pie ģimenes uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; otrreiz atbrīvots kopīgi ar ģimeni 1957. g. 25.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunuzdos; miris 1986. g. 6.06., apglabāts Drustu pag. kapos.

25. *Sievastēvs Eduards Zaķis*, dz. 1883. g. 18.06. Drustu pag. Gaujas Buliņos; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1950. g. 11.11.

26. *Sieva Zelma Cīrule* (dzim. Zaķe), dz. 1908. g. 4.0.8. Drustu pag. Rudiņos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; mirusi izsūtījumā 1957. g. 11.11.

27. *Meita Zaiga Cīrule*, dz. 1933. g. 23.07. Valmieras apr. Rūjienas pag. Virķēnos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 25.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Rīgas raj. zvērkopības sovhozā „Jugla”; vēlāk apprecējusies un pārcēlusies uz Pēterburgu.

28. *Meita Ausma Cīrule*, dz. 1934. g. 1.11. Drustu pag. Jaunuzdos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 25.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Jaunuzdos; pēc tēva nāves Cēsu pensionātā, mirusi 1995. g. 18.08., apglabāta Cēsu kapos.

Dambožu dzimta no Apšukalniem

29. *Saimnieks Pēteris Dambroze*, dz. 1904. g. 15.04. Cēsu apr. Jaunpiebalgas pag., okupācijas laikā izvairījies no dienesta Sarkanajā armijā; kā nelegālists dzīvojis līdz 1954. g.; legalizējies; miris 1998. g. 21.08., apglabāts Dzērbenes kapos.

30. *Sieva Marta Dambroze* (dzim. Leitāne), dz. 1904. g. 3.04. Drustu pag. Jaunperlās; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 21.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Apšukalnos; mirusi 2003. g. 19.01., apglabāta Dzērbenes kapos.

31. *Meita Irēna Dambroze*, dz. 1938. g. 8.01. Drustu pag. Apšukalnos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1954. g. 28.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Rīgā, Limbažu ielā 2.

32. *Sievas māsa Marija Leitāne*, dz. 1894. g. 12.03. Drustu pag. Jaunperlās; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; mirusi izsūtījumā 1949. g. 6.11.

Dambrožu dzimta no Blūmēm

33. *Saimnieks Hermanis Dambroze*, dz. 1879. g. 22.12. Cēsu apr. Jaunpiebalgas pag.; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Asinas raj.; miris izsūtījumā 1955. g. 10.02.

Sieva Ede Dambroze, dz. 1868. g. 16.11. Jūrmalā; mirusi 1951. g. 8.06., apglabāta Drustu pag. kapos.

34. *Dēls Alfrēds Dambroze*, dz. 1906. g. 27.03. Jaunpiebalgas pag.; lauksaimnieks; izvairījies no iesaukšanas vācu un Sarkanajā armijā; nacionālais partizāns no 1944. g.; kritis kaujā pret čekas karaspēku 1947. g. 17.07. Dzērbenes pag. pie Juvera ezera, apglabāts Drustu pag. kapos.

35. *Meita Otīlija Dambroze-Avotiņa*, dz. 1909. g. 6.09. Jaunpiebalgas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Asinas raj., atbrīvota 1958. g. 15.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Ozoliņos; mirusi 1971. g. 21.02., apglabāta Drustu pag. kapos.

36. *Znots Kārlis Avotiņš*, dz. 1908. g. 25.07. Rankas pag.; lauksaimnieks Ozoliņos; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Asinas raj., atbrīvots 1958. g. 15.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Ozoliņos; miris 1974. g. 21.10., apglabāts Drustu pag. kapos.

37. *Mazmeita Māra Avotiņa*, dz. 1951. g. 18.10. izsūtījumā Tomskas apg. Asinas raj.; atbrīvota 1958. g. 15.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi pie vecākiem Drustu pag. Ozoliņos; tagad dzīvo vectēva mājās Blūmēs.

Mazmeita Skaidrīte Avotiņa, dz. 1948. g. 17.12. Drustu pag. Ozoliņos; bijusi izsūtāmo sarakstā, no izsūtīto saraksta izslēgta (kā trīs mēnešu vecuma zīdainis), netika izsūtīta.

Gulbju dzimta no Jērūžiem

38. *Saimnieks Pēteris Gulbis*, dz. 1906. g. 16.12. Drustu pag. Jērūžos; lauksaimnieks, aizsargs; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns, apcietināts 1948. g. 14.07., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Kolimā, atbrīvots 1956. g. 14.07.; pēc atbrīvošanas devies pie sievas uz Tomskas apg. Molčanovas raj., no kurienes kopīgi ar sievu un dēlu otrreiz atbrīvots 1960. g. 20.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jērūžos; miris 1993. g. 26.12., apglabāts Drustu pag. kapos.

39. *Sieva Anna Gulbe* (dzim. Leitāne), dz. 1914. g. 24.08. Jaunpiebalgas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1960. g. 20.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgas raj. Raganā; mirusi 1990. g. 13. 02., apglabāta Jaunpiebalgas kapos.

40. *Dēls Juris Ojārs Gulbis*, dz. 1940. g. 14.08. Drustu pag. Jērūžos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1960. g.

20.02.; atgriezies Latvijā un dzīvojis Valkas raj. Strenčos; miris 1987. g. 18.05., apglabāts Jaunpiebalgas kapos.

Iršēnu dzimta no Žagariem

41. *Saimnieks Pēteris Iršēns*, dz. 1874. g. 4.01. Drustu pag. Ķeveros; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1957. g.

Sieva Kristīne Iršēna (dzim. Ābele), dz. 1885. g. Taurenes pag.; mirusi 1941. g. 2.02., apglabāta Drustu pag. kapos.

42. *Dēls Jānis Iršēns*, dz. 1902. g. 22.06. Jaunpiebalgas pag.; lauksaimnieks; aizsargs, šucmanis, apcietināts 1945. g. 19.10., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1955. g. 22.02.; pēc atbrīvošanas devies pie ģimenes uz Tomskas apg. Molčanovas raj., kopā ar ģimeni otrreiz atbrīvots 1960. g. 24.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Bauskā; miris 1991. g. 2.11., apglabāts Bauskas kapos.

43. *Vedekla Vilma Iršēna* (dzim. Tomšone), dz. 1904. g. 28.07. Krimuldas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1960. g. 24.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Bauskā; mirusi 1996. g. 28.09., apglabāta Bauskas kapos.

44. *Mazmeita Vaira Iršēna*, dz. 1934. g. 25.02. Drustu pag. Žagaros; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1960. g. 24.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Bauskā.

45. *Mazdēls Ivars Iršēns*, dz. 1937. g. 1.09. Drustu pag. Žagaros; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1960. g. 24.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Bauskā.

Kākaru dzimta no Veczāģeniekiem

46. *Saimnieks Jānis Kākars*, dz. 1917. g. 22.06. Drustu pag. Veczāģeniekos; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 24.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Veczāģeniekos, vēlāk pārcēlies uz Rīgas raj. Sējas pag.; miris 2000. g. 7.10., apglabāts Rīgā, Ulbrokas kapos.

47. *Māte Marija Kākare* (dzim. Slavēna), dz. 1887. g. 8.09. Gatartas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 24.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Veczāģeniekos; mirusi 1976. g. 9.06., apglabāta Drustu pag. kapos.

Tēvs Jānis Kākars, dz. 1883. g. 24.01. Veczāģeniekos; miris 1924. g. 4.03., apglabāts Drustu pag. kapos.

48. *Māsa Milda Kākare-Zemīte*, dz. 1915. g. 31.10. Veczāģeniekos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 24.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgas raj. Sējas pag. Palejās.

Māsa Velta Kākare, dz. 1922. g. 10.08.; deportācijas laikā nav atradusies Veczāģeniekos.

Kļaviņu dzimta no Jērūžiem

Saimnieks Paulis Kļaviņš, dz. 1897. g. 5.10. Cēsu apr. Taures pag.; miris 1940. g. 15.02., apglabāts Dzērbenes pag. kapos.

49. *Sieva Anna Kļaviņa* (dzim. Akots), dz. 1905. g. 3.08. Drustu pag. Jērūžos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 5.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Jērūžos; mirusi 1962. g. 26.07., apglabāta Dzērbenes pag. kapos.

50. *Dēls Arvīds Kļaviņš*, dz. 1928. g. 23.09. Drustu pag. Jērūžos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 5.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jērūžos; miris 1998. g. 14.11., apglabāts Dzērbenes pag. kapos.

51. *Meita Velta Ilga Kļaviņa*, dz. 1930. g. 15.09. Drustu pag. Jērūžos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 5.10.; pēc atbrīvošanas apprecējusies ar Helmutu Kaparkalēju un dzīvojusi Drustu pag. Ješkās; mirusi 1998. g. 18.04., apglabāta Drustu pag. kapos.

Kramu dzimta no Strautiņiem

52. *Saimnieks Krišjānis Krams*, dzimis 1870. g. 9.06. Drustu pag.; apcietināts 1946. g.12.09.; miris 1946. g. 24.09., apglabāts Drustu pag. kapos.

53. *Sieva Karlīne Krams* (dzim. Kļaviņa), dz. 1890. g. 26.05.) Gatartas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 11.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Skripstos; mirusi 1980. g. 11.01., apglabāta Drustu pag. kapos.

54. *Dēls Jānis Krams*, dz. 1917. g. 17.11. Drustu pag. Kreiļos; lauksaimnieks; aizsargs, šucmanis, izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā; nacionālais partizāns no 1944. g.; kritis cīņā ar čekas karaspēku 1947. g. 17.07. Dzērbenes pag. pie Juvera ezera, apglabāts Drustu pag. kapos.

55. *Meita Velta Brenčte* (dzim. Krams), dz. 1926. g. 8.06. Drustu pag. Strautiņos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 11.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Skripstos; mirusi 1997. g. 3.07., apglabāta Drustu pag. kapos.

56. *Znots Jānis Ilgvars Brencis*, dz. 1928. g. 2.03. Raunas pag.; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 11.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Skripstos; miris 1999. g. 5.02., apglabāts Raunas kapos.

57. *Mazdēls Viesturs Brencis*, dz. 1949. g. 17.05. Tomskas apg. Molčanovas raj.; atbrīvots 1956. g. 11.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Skripstos, tagad dzīvo Dzērbenes pag. Mācītājmuižā.

Ķerseļu dzimta no Jaunžagariem

Saimnieks Jānis Ķerselis, dz. 1881. g. 19.05.; miris 1933. g. 9.06.

58. *Sieva Mīle Ķersele* (dzim. Kuške), dz. 1874. g. 26.12. Raunas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 12.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag.; mirusi 1973. g. 13.01., apglabāta Drustu pag. kapos.

59. *Dēls Elmārs Ķerselis*, dz. 1911. g. 5.11. Drustu pag. Jaunžagaros; bijis policists Dzērbenes pag., no 1944. g. 15.01. līdz 18.09. Drustu pag. policists; no 1944. g. 18.09. dienējis vācu armijas Latviešu leģionā; pēc vācu armijas kapitulācijas 1945. g. 9.05. nacionālais partizāns; apcietināts 1948. g. 6.07., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1957. g. 26.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag.; miris 1989. g. 3.08., apglabāts Dzērbenes pag. kapos.

60. *Dēls Artūrs Ķerselis*, dz. 1913. g. 10.11. Drustu pag. Jaunžagaros; dzelzceļa kalpotājs; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā; nacionālais partizāns; kritis kaujā ar čekas karaspēku 1947. g. 17.07. Dzērbenes pag. pie Juvera ezera, apglabāts Drustu pag. kapos.

61. *Dēls Vilis Osvalds Ķerselis*, dz. 1909. g. 19.12. Raunas pag.; lauksaimnieks; aizsargs, šucmanis; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā; nacionālais partizāns; kritis kaujā ar čekas karaspēku 1945. g. 3.12. Lielmežā pie Rankas un Sinoles pag. robežas, kapa vieta nav zināma.

62. *Meita Elza Ķersele-Jansone*, dz. 1908. g. 14.02. Raunas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 12.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag.; vēlāk pārcēlusies uz dzīvi Jūrmalā; mirusi 1984. g. 10.10., apglabāta, Dubultu kapos.

63. *Meitas vīrs Jānis Jansons*, dz. 1916. g. 22.03. Dzērbenes pag.; lauksaimnieks; apcietināts par nacionālo partizānu atbalstīšanu 1946. g. 16.03., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, sodu izcietis Karagandā, atbrīvots 1954. g. 16.03.; pēc atbrīvošanas dzīvojis Krievijā, miris 1958. g. 14.01.

64. *Mazmeita Malda Jansone*, dz. 1945. g. 14.04. Drustu pag. Jaunžagaros; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 12.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag., tagad dzīvo Jūrmalā.

Leimaņu dzimta no Robežniekiem

65. *Saimnieks Jānis Leimanis*, dz. 1915. g. 10.02. Vecauļos; lauksaimnieks; aizsargs, šucmanis, no 1943. g. rudens dienējis vācu armijas latviešu policijas bataljonā, 1944. g. septembrī dezertējis, pārgājis pie nacionālajiem partizāniem, 1945. g. jūlijā legalizējies, apcietināts 1950. g. 4.04., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, sodu izcietis Nižņijtagilā, atbrīvots 1956. g. 13.09.; pēc atbrīvošanas dzīvojis Robežniekos; miris 1979. g. 18.09., apglabāts Drustu pag. kapos.

66. *Sieva Ilga Amoliņa*, dz. 1930. g. 8.09. Cēsu apr. Sērmūkšu pag.; lauksaimniece, deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 17.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Sērmūkšu pag., no 1975. g. pārcēlusies uz Drustu pag. Robežniekiem; mirusi 1999. g. 3.03., apglabāta Drustu pag. kapos.

67. *Sievas dēls Ivars Amoliņš*, dz. 1956. g. 18.11. Tomskas apg. Molčanovas raj. Nižņija Tuvinkā; atbrīvots 1957. g. 17. 07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Sērmūkšu pag., no 1975. g. pārcēlies uz Drustu pag. Robežniekiem.

68. *Sievas māsa Marija Amoliņa*, dz. 1928. g. 25.03. Cēsu apr. Sērmūkšu pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 17.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Sērmūkšu pag., pēc tam kopā ar māsu pārcēlusies uz Drustu pag. Robežniekiem, no 2000. g. dzīvo Gatartas pansionātā.

Leimaņu dzimta no Viesturim

69. *Saimnieks Jānis Leimanis*, dz. 1905. g. 4.04. Drustu pag. Muižniekos; tirgotājs, miesnieks; deportēts 1949. g. 26.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 28.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Priekuļu pag. Inkuļos; miris 1977. g. 22. 10., apglabāts Priekuļu kapos.

70. *Sieva Paulīne Leimane* (dzim. Kokarēviča), dz. 1919. g. 23.11. Abrenes Viļakas pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 26.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 28.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Priekuļu pag. Inkuļos.

71. *Māte Natālija Leimane* (dzim. Lasmane), dz. 1887. g. 3.01. Drustu pag. Muižniekos; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 26.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 28.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Priekuļu pag. Inkuļos; mirusi 1960. g. 11.10., apglabāta Drustu pag. kapos.

72. *Meita Anita Leimane*, dz. 1946. g. 15.01. Drustu pag. Viesturos; bērns; deportēta 1949. g. 26.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 28.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Priekuļu pag. Inkuļos, tagad dzīvo Cēsīs.

73. *Meita Dzidra Leimane*, dz. 1949. g. 5.07. Tomskas apg. Molčanovas raj.; atbrīvota 1956. g. 28.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Priekuļu pag. Inkuļos, tagad dzīvo Liepājā.

Loginu dzimta no Ziediņiem

Loginu ģimene 1944. g. augustā devās bēgļu gaitās no Abrenes apr. Viļakas pag. Maltām uz Drustu pag. Jaunķeveriem pie Kārļa Janava, kur dzīvoja līdz 1949. g. 25.03..

74. *Saimnieks Staņislavs Logins*, dz. 1893. g. 26.12. Abrenes apr. Viļakas pag. Viduču ciemā; padomju varas pārstāvji piešķīra zemi Drustu pag., kur nodibināja Ziediņu saimniecību, ko kopīgi ar ģimeni apsaimniekoja; apcietināts 1946. g. 21.08. kā partizānu atbalstītājs, pierādījumu trūkuma dēļ atbrīvots 1947. g. 25.01.; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1960. g. 21.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā; miris 1973. g. 1.05., apglabāts Viļakas kapos.

75. *Sieva Paulīne Logina* (dzim. Šaicāne), dz. 1897. g. 26.07. Abrenes apr. Viļakas pag. Beķerovā; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1960. g. 21.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā; mirusi 1975. g. 10.07., apglabāta Viļakas kapos.

Dēls Bronislavs Logins, dz. 1921. g. 18.03. Abrenes apr. Viļakas pag. Maltās; kalpotājs Viļakā; mobilizēts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g., kritis sabiedroto armijas gūstā 1945. g. 3.05. pie Elbas; tagad dzīvo Kanādā, Toronto.

76. *Meita Malvīne Logina*, dz. 1924. g. 13.03. Abrenes apr. Viļakas pag. Maltās; laukstrādniece tēva jaunsaimniecībā Drustu pag. Ziediņos; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 19.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Viļakā; mirusi 1998. g. 27.01., apglabāta Viļakas kapos.

77. *Meita Marta Logina*, dzim. 1925. g. 10.05. Abrenes apr. Viļakas pag. Maltās; mācītājs Rīgas Kooperatīvajā tehnikumā; deportēta 1949. g. 25.03. uz Amūras apg. Ivanovas raj., atbrīvota 1960. g. 21.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Rīgā.

78. *Dēls Pēteris Logins*, dz. 1927. g. 6.06. Abrenes apr. Viļakas pag. Maltās; mobilizēts 1944. g. augustā vācu armijas gaisa spēku palīgos, dezertējis 1944. g. oktobrī, nacionālais partizāns, darbojies Balvu, Cēsu (Drustu, Gatartas pag.) un Madonas apriņķos, apcietināts 1951. g. 25.08., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1959. g. 10.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Rīgas raj. Babītes pag.

79. *Dēls Jānis Logins*, dz. 1931. g. 24.01. Abrenes apr. Viļakas pag. Maltās, skolnieks Drustu pamatskolā; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1949. g. 11.11.

80. *Meita Anna Logina*, dz. 1937. g. 4.06. Abrenes apr. Viļakas pag. Maltās; skolniece Drustu pamatskolā; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 19.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā, tagad dzīvo Rīgas raj. Plakanciemā.

Ļuļēnu dzimta no Jaunzemiem

81. *Saimnieks Pēteris Ļuļēns*, dz. 1896. g. 11.05. Cēsu apr. Veselavas pag.; lauksaimnieks, sabiedrisks darbinieks; aizsargs, šucmanis, apcietināts 1945. g. 28.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Ņižņijtagilā; miris apcietinājumā 1946. g. 30.01.

82. *Sieva Malvīne Ļuļēna* (dzim. Ozola), dz. 1912. g. 14. 01. Drustu muižā; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Saliņās; mirusi 2003. g. 19.02., apglabāta Drustu pag. kapos.

83. *Sievas māte Līze Ozola* (dzim. Kariss), dz. 1875. g. 14. 06. Valmieras apr. Burtņieku pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; mirusi izsūtījumā 1950. g. 11.11..

84. *Dēls Ansis Ļuļēns*, dz. 1938. g. 9.04. Drustu pag. Jaunzemos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Smiltēnē, tagad Rīgā.

85. *Mātes meita Ruta Ļuļēna*, dz. 1947.g. 7.12. Drustu pag. Jaunzemos; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā precējusies ar Kārli Podnieku un dzīvo Drustu pag. Ozolniekos.

86. *Mātes dēls Edgars Ļuļēns*, dz.. 1949.g. 7.11. Tomskas apg. Molčanovas raj.; atbrīvots 1956.g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Jaunzemos, tagad dzīvo Drustu pag. Saliņās.

87. *Draugs Ēvalds Bizainis*, dz. 1905. g. 25.06. Jēkabpils apr.; Drustu pag. Kalna Mindaugu saimnieks; brīvprātīgi aizbraucis līdz Malvīnei Ļuļēnai uz Sibīriju, kur kopā ar ģimeni atbrīvots 1956. g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Jaunzemos; miris 1964. g. 30.09., apglabāts Drustu pag. kapos.

Neilandu dzimta no Slāķiem

88. *Saimnieks Jānis Neilands*, dz. 1905.g. 2.07. Dzērbenes pag. Lukstos; lauksaimnieks; Aizsargu organizācijas nodaļas komandieris, sabiedrisks darbinieks, apcietināts 1941.g. 14.06., sodīts pēc 58.panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis nometnē Sverdlovskas apg.; miris apcietinājumā 1944.g. 19.12.

89. *Sieva Alma Neilande* (dzim. Prūse), dz. 1906. g. 15.07. Dzērbenes pag. Kurmjos; lauksaimniece; deportēta 1941. g. 14. jūnijā uz Krasnojarskas nov. Biriļusu raj., atbrīvota 1956. g. 17.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā, mirusi 1974. g. 24.05., apglabāta Rīgas kapos.

90. *Meita Vita Neilande*, dz. 1931. g. 14.02. Drustu pag. Slāķos; skolniece; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Biriļusu raj., atbrīvota 1946. g. 15.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā, apprecējās ar Pēteri Vaivadu un dzīvo tēva mājās Drustu pag. Slāķos.

91. *Dēls Aivars Neilands*, dz. 1934. g. 15.12. Drustu pag. Slāķos; skolnieks; deportēts 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas apg. Biriļusu raj., atbrīvots 1946. g. 14.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā, tagad dzīvo Jaunpiebalgas pag. Mežamestenēs.

Ozolu dzimta no Sērmūkšām

92. *Saimnieks Jānis Ozols*, dz. 1896.g. 8.11. Drustu pag. Briņģos; lauksaimnieks, sabiedriska darbinieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1950. g. 7.08.

93. *Sieva Paulīne Ozola* (dzim. Šķerbele), dz. 1897. g. 16.09. Gatartas pag. Zāģkalnā; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 20.07.; pēc atbrīvošanas pārcēlusies uz dzīvi pie meitas uz Amūras apg. Zabetinsku; mirusi 1962. g. 4. 06., apglabāta Zabetinskas kapos.

94. *Dēls Vilis Tāivaldis Ozols*, dz. 1921. g. 15.12. Drustu pag. Sērmūkšās; lauksaimnieks; jaunsargs, šucmanis; dienējis Robežapsardzības pulkā un vācu armijas Latviešu leģionā; izvairījies no dienesta Sarkanajā armijā; apcietināts 1946. g. 19.03., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Nahodkā, Buhtā; miris apcietinājumā 1947. g. 13.01.

95. *Meita Velta Ozola*, dz. 1925. g. 2.08. Drustu pag. Sērmūkšās; studente; deportēta 1949. g. 25.03. uz Amūras apg. Blagoveščinskas raj., atbrīvota 1958. g. 19.07.; pēc atbrīvošanas palikusi dzīvot Amūras apg. Zavetinskas pilsētā.

Paugu dzimta no Aizpalšiem

96. *Saimnieks Pēteris Pauga*, dz. 1898. g. 29.07. Drustu pag. Aizpalšos; lauksaimnieks; aizsargs, šucmanis, sabiedriska darbinieks, apcietināts 1945. g. 22.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem, atbrīvots 1952. g. 22.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Alūksnes raj.; vēlāk Rīgas raj. zvērkopības sovhozā „Jugla”; miris 1979. g. 24.12., apglabāts Rīgā, Biķeru kapos.

97. *Sieva Marija Pauga* (dzim. Godiņa), dz. 1893. g. 26.12. Gatartas pag. Zaļkalnos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; atbrīvota 1955. g. 15.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā; mirusi 1962. g. 13.02., apglabāta Rīgā, Biķeru kapos.

98. *Dēls Valters Pauga*, dz. 1927. g. 18.05. Drustu pag. Aizpalšos; skolnieks; mobilizēts vācu armijas gaisa spēku izpalīgos 1944. g. 17.08., dienējis Vācijā, piedalījies Berlīnes aizstāvēšanas kaujās; kritis krievu gūstā 1945.g. 3.05., atradies filtrācijas nometnē Staļingorskā, strādājis akmeņogļu šahtās, atbrīvots 1946.g. 11.11; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā, tagad dzīvo Rīgā, Apogu ielā 13.

Meita Rūta Pauga, dz. 1932. g. 30.07. Drustu pag. Aizpalšos; bijusi Drustu pagasta deportējamo sarakstā, deportācijas laikā atradusies Rīgā.

Tēva brālis Jānis Pauga, dz. 1872. g. 14.03. Drustu pag. Aizpalšos; miris 1949. g. 28.01., apglabāts Drustu pag. kapos; arī bija deportējamo sarakstā..

Peizumu dzimta no Robežniekiem

99. *Saimnieks Kārlis Peizums*, dz. 1890. g. 10.04. Drustu pag. Kalna Krāmos; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 26.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1950. g. 11.11.

100. *Sieva Marta Peizuma* (dzim. Bierne), dz. 1898. g. 21.04. Drustu pag. Lieduliešos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 26.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 12.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Robežniekos; mirusi 1973. g. 28.01., apglabāta Augstrozes kapos.

101. *Dēls Vilis Peizums*, dz. 1919. g. 30.11. Drustu pag. Lieduliešos; laukstrādnieks tēva saimniecībā; mobilizēts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g., dezertējis 1944. g. septembrī, izvairījies no dienesta Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns Drustu, Gatartas, Launkalnes un Raunas pag.; kritis kaujā ar čekas karaspēku 1953. g., kapa vieta nav zināma.

102. *Meita Ilze Peizuma*, dz. 1941. g. 11.07. Drustu pag. Robežniekos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 12.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Robežniekos; mirusi 2001. g. 6.07., apglabāta Augstrozes kapos.

Dēls Indulis Peizums, dz. 1928. g. 16.01.; miris 2003. g. 19.09., apglabāts Augstrozes kapos, nav represēts.

Meita Ārija Peizuma, dz. 1932. g. 25.12. Drustu pag. Robežniekos; bija deportējamo sarakstā, deportācijas laikā neatradās dzīves vietā; tagad dzīvo Rīgā.

Prūšu dzimta no Upmaļiem

103. *Saimnieks Pēteris Prūsis*, dz. 1880. g. 21.01. Dzērbenes pag.; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā.

Sieva Kristīne Prūse (dzim. Akmentiņa), dz. 1886. g. 9.10.; mirusi 1931. g. 15.04., apglabāta Dzērbenes kapos.

104. *Dēls Pēteris Prūsis*, dz. 1921. g. 6.09. Drustu pag. Upmaļos; lauksaimnieks; dienējis vācu armijas Latviešu leģionā, dezertējis 1944. g. septembrī, nacionālais partizāns Dzērbenes pag.; kritis kaujā ar čekas karaspēku 1947. g. 27.03. pie Brežģu kalna, kapa vieta nav zināma.

105. *Meita Anna Prūse*, dz. 1911. g. 19.08. Drustu pag. Upmaļos; lauksaimniece; apcietināta par nacionālo partizānu atbalstīšanu 1945. g. 2.11., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Magadānā, atbrīvota 1954. g. 8.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā, pēc tam Valmierā; mirusi 2002. g. 21. 02., apglabāta Valmieras raj. Kocēnu kapos.

106. *Meita Elza Prūse-Ābele*, dz. 1915. g. 10.04. Drustu pag. Jaunauļos; mediķe; nacionālo partizānu atbalstītāja 1946.–1947. g., apcietināta 1947. g. 9.10., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Arhangeļskas apg., atbrīvota 1956. g. 28.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā; mirusi 1996. g. 4.02., apbedīta Baltezera kapos.

Puķīšu dzimta no Spinduļiem

107. *Saimnieks Frīdis Puķītis*, dz. 1897. g. 29.01. Dzērbenes pag.; lauksaimnieks; aizsargs, šucmanis; apcietināts 1945. g. 18.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Nižņijtagilā; miris apcietinājumā 1949. g. 13.05.

108. *Sieva Angelika Eda Puķīte* (dzim. Prūse), dz. 1901. g. 25.08. Cēsu apr. Vecpiebalgas pag.; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 10.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Spinduļos; mirusi 1985. g. 6.03., apglabāta Drustu pag. kapos.

109. *Dēls Juris Puķītis*, dz. 1933. g. 21.07. Drustu pag. Spinduļos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1953. g. 27.07.

110. *Dēls Jānis Puķītis*, dz. 1935. g. 22.08. Drustu pag. Spinduļos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1957. g. 10.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Spinduļos; tagad dzīvo Drustu pag. Gundegās.

111. *Meita Maiga Skaidrīte Puķīte*, dz. 1937. g. 5.05. Drustu pag. Spinduļos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 10.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Spinduļos; vēlāk apprecējusies ar Jāni Leiti un pārcēlusies uz Auļukalnu.

Rikmaņu dzimta no Laipurrudiņiem

112. *Saimnieks Jānis Rikmanis*, dz. 1887. g. 23.11. Saukas pag.; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Laipurrudiņos; miris 1971. g. 7.11., apglabāts Jaunpiebalgas kapos.

113. *Sieva Marija Rikmane* (dzim. Avotiņa), dz. 1904. g. 5.02. Litenē; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Laipurrudiņos; mirusi 1991. g. 15.03., apglabāta Drustu pag. kapos.

114. *Dēls Jānis Artūrs Rikmanis*, dz. 1922. g. 25.02. Jaunpiebalgā; dzīvojis Drustu pag. Pērļupē, strādājis Gulbenes meža kombinātā; jaunsargs, šucmanis, dienējis vācu armijas latviešu policijas bataljonā un Latviešu leģionā; kritis

krievu gūstā, atradies Tulas filtrācijas nometnē, atgriezies Latvijā 1947. g. 7.01.; strādājis Laipurrudiņos; apcietināts 1951. g. 13.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Magadanā un Baškīrijā, atbrīvots 1955. g. 1.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Teikās. Miris 2005. g. 11.09.; apglabāts Drustu pag. kapos.

115. *Dēls Kārlis Rikmanis*, dz. 1924. g. 12.11. Drustu pag. Slāķos; lauksaimnieks; dienējis vācu armijas latviešu policijas bataljonā, izvairījies no dienesta Sarkanajā armijā, atgriezies Laipurrudiņos 1945.g.; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Laipurrudiņos; tagad dzīvo Drustu pag. Teikās.

116. *Meita Inta Rikmane*, dz. 1927. g. 8.06. Drustu pag. Laipurrudiņos; skolniece; deportēta uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Pērļupē; mirusi 1995. g. 23.02., apglabāta Jaunpiebalgas pag. kapos.

Ribu dzimta no Lurantiem

117. *Saimnieks Jēkabs Rība*, dz. 1903. g. 24.05. Drustu pag. Lurantos; lauksaimnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 14.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Lurantos; miris 1983. g. 9.11., apglabāts Drustu pag. kapos.

118. *Sieva Milda Rība* (dzim. Slaidiņa), dz. 1907. g. 30.06. Drustu pag. Buliņos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 14.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Lurantos; mirusi 1973. g. 6.12., apglabāta Drustu pag. kapos.

119. *Dēls Juris Rība*, dz. 1938. g. 26.12. Drustu pag. Lurantos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 14.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Lurantos; tagad dzīvo Rīgas raj. Inciemā.

120. *Meita Biruta Rība*, dz. 1932. g. 28.06. Drustu pag. Lurantos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 14.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Vecpiebalgas pag., tagad dzīvo Rīgā.

Smalko dzimta no Lieduliešiem

121. *Saimnieks Jānis Smalkais*, dz. 1912. g. 15.03. Valmieras apr. Katvaru pag.; lauksaimnieks, sabiedriska darbinieks; Aizsargu organizācijas vada komandieris, izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, dzīvojis kā nelegālists līdz 1972. g., pēc legalizēšanās turpināja dzīvot Lieduliešos; miris 2002. g. 18.04., apglabāts Drustu pag. kapos.

122. *Sieva Alvīne Smalkā* (dzim. Bērziņa), dz. 1910. g. 24.08. Drustu pag. Lieduliešos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 21.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Lieduliešos, mirusi 1994. g. 26.09., apglabāta Drustu pag. kapos.

Meita Māra Smalkā, dz. 1944. g. 3.01.; deportācijas laikā neatradās dzīves vietā; tagad dzīvo Smiltenē.

123. *Sievas māte Elza Bērziņa* (dzim. Puntulis), dz. 1887. g. 24.08. Smiltenē; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 21.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Lieduliešos; mirusi 1994. g. 26.03., apglabāta Drustu pag. kapos.

Skrābānu dzimta no Jaunslāķiem

Saimnieks Kārlis Skrābāns, dz. 1909. g. 9.06.; emigrējis uz Vāciju.

124. *Sieva Olga Skrābāne* (dzim. Avota), dz. 1914. g. 22.02. Drustu pag. Jērūžos; lauksaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Jaunslāķos; mirusi 1968. g. 4.02., apglabāta Jaunpiebalgas pag. kapos.

125. *Dēls Māris Skrābāns*, dz. 1943. g. 12.11.; bērns; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1957. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Priekuļos.

Zviedru dzimta no Jaunzemjiem

126. *Saimnieks Indriķis Zviedris*, dz. 1907. g. 17.04. Drustu pag. Jaunzemjos; lauksaimnieks; aizsargs, šucmanis, apcietināts 1945. g. 22.02., sodīts pēc 58.panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Svedlovskas apgabala Nižņijtagilā, atbrīvots 1949. g. 1.11.; pēc atbrīvošanas devies pie ģimenes uz Tomskas apg. Molčanovas raj., kur miris 1950. g. 10.05., apglabāts Molčanovas raj. Grišinas sādžas kapos.

127. *Saimniece Olga Zviedre* (dzim. Stāders), dz. 1908. g. 11.05. Drustu pag. Katlakalnā; laukstrādniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; mirusi izsūtījumā 1950. g. 11. 06., apglabāta Malčanovas raj. Grišinas sādžas kapos.

128. *Meita Ilga Zviedre*, dz. 1935. g. 20.03. Drustu pag. Jaunzemjos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanoovas raj., atbrīvota 1951. g. 2.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Ceriņos, vēlāk Kuldīgā; mirusi 1998. g. 18.03., apglabāta Kuldīgas kapos.

129. *Dēls Ivars Zviedris*, dz. 1939. g. 19.04. Drustu pag. Jaunzemjos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1951. g.

2.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Katlakalnā; miris traģiskā nāvē 1970. g. 10.10., apglabāts Mazsalacas kapos.

130. *Meita Jaurīte Zviedre*, dz. 1939. g. 19.04. Drustu pag. Jaunzemjos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1951. g. 2.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Katlakalnā, tagad dzīvo Līgatnē, Skolas ielā 5.

Personas

1. *Marta Akmentiņa* (dzim. Iršena), dz. 1899. g. 23.06.; Drustu pag. Līčmaļu saimiece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj. Sverdlovskas apgabalu, atbrīvota 1956. g. 16.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Līčmaļos; mirusi 1995. g. 6. 04., apglabāta Drustu pag. kapos.

2. *Jānis Āpša*, dz. 1927. g. 15.08. Drustu pag. Āpšās; skolnieks; iesaukts vācu armijas gaisa spēku izpalīgos; pēc atgriešanās Latvijā mācījās Cēsu mūzikas skolā, no kurienes kā pretošanās kustības dalībnieks 1946. g. 10.12. apcietināts, sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Noriņskā; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Stopiņu pag.; miris 1984. g. 4.01., apglabāts Rīgā, Ulbrokas kapos.

3. *Jānis Arājs*, dz. 1918. g. 4.03. Valkas apr. Jaunlaicenes pag.; students; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. 16.12., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Vorkutā, Komi APSR, atbrīvots 1946. g. 30.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Alūksnes raj., vēlāk Drustu pag., kur strādājis par skolotāju; tagad ir pensionārs, Drustu pamatskolas muzeja vadītājs.

4. *Jānis Asaris*, dz. 1892. g. 30.11. Drustu pag. Tulčos, māju saimnieks; sabiedriska darbinieks; Aizsargu organizācijas biedrs un Drustu Piensaimnieku biedrības loceklis, apcietināts 1946.g. 18.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 6 gadiem, sodu izcietis Krievijā, Molotovas apg. „Široklag” un Kizilas nometnē; miris apcietinājumā 1952. g.12.03. Kizilas nometnē.

5. *Alfrēds Augusts*, dz. 1900. g. 29.11. Drustu pag. Knīkstēs; līdz 1941. g. dzīvojis tēva mājās Dzintaros; kalpotājs; no 1941. g. jūlija līdz 1942. g. bijis pagasta sekretāra vietnieks Valmieras apr. Vainižu pag., no 1942. g. līdz 1944. g. septembrim policists Augstrozes pag.; 1944. g. rudenī devies bēgļu gaitās uz Kurzemi; pēc kara dzīvojis un strādājis Tukumā; apcietināts 1955. g. 28.07., bijis apcietinājumā Ventspils un Rīgas čekas cietumos; tika uzsākta izmeklēšana, lai sodītu pēc 58. panta, sakarā ar vispārējo politiski sodīto amnestiju atbrīvots 1955. g. 24.09.; pēc atbrīvošanas dzīvojis Tukumā; miris 1962. g. 3. 12., apglabāts Tukuma kapos.

6. *Jānis Balodis*, dz. 1904. g. 7.10. Drustu pag. Vecperlās; laukstrādnieks Drustu pag. Rideļos; šucmanis, apcietināts 1945. g. 21.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apgabala Ņižņijtagilā; miris apcietinājumā 1945.g. 3. 09.

7. *Ignāts Bartkēvičs*, dz. 1910. g. 27.11. Daugavpils apr. Kapiņu pag.; Austriņu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944.g. februārī;

pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Tālajos Austrumos, Habarovskas nov. „Sevgavaņā”, atbrīvots 1946. g. 30.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunpiebalgā, vēlāk Lizuma pag.; miris 1994. g. 17. 07., apglabāts Velēnas kapos.

8. *Imants Bembers*, dz. 1925. g. 9.01. Drustu pag. Akmeņkalnā; laukstrādnieks tēva saimniecībā; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. jūlijā, kritis krievu gūstā 1945. g. 28.04. Berlīnē, atradies gūstekņu nometnē „Kitova”, kā arī Čehoslovākijas un Maskavas apg. nometnēs, atbrīvots 1947. g. 14.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Drustu pag. Alejās.

9. *Jānis Laimonis Bembers*, dz. 1921. g. 19.06. Drustu pag. Lieduliešos; laukstrādnieks Drustu un Jaunpiebalgas pag.; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. augustā, ievainots 1945. g. 26.01. Polijā, kritis poļu armijas gūstā, atradies gūstekņu nometnē Grodņā, atbrīvots 1948. g. 19.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag., vēlāk Limbažu raj. Braslavas pag.; miris 1995. g. 21.08., apglabāts Braslavas kapos.

10. *Jānis Bembers*, dz. 1898. g. 24.10. Drustu pag. Perlās; strādājis dzelzceļa pārvaldē Drustu stacijā; apcietināts 1940. g. 19.09., sodīts pēc 58. panta par pretpadomju aģitāciju ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, sodu izcietis Krasnojarskas nov., miris apcietinājumā 1954. g. 17.05.

11. *Jūlijs Bērziņš*, dz. 1907. g. 1.05. Drustu pag. Tulčos; laukstrādnieks Kreiļos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, pēc vācu armijas kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Krievijā, atbrīvots 1946. g. decembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Veselavas pag.; miris 1951. g. 4. 01., apglabāts Veselavas kapos.

12. *Imants Biernis*, dz. 1924. g. 5.04. Cēsu apr. Jaunpiebalgas pag.; laukstrādnieks Gatartas pag. Bērzupēs; iesaukts vācu armijas gaisa spēkos 1943. g. 30.05., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atbrīvots 1946. g. 16.11., pēc tam mobilizēts PSRS Iekšlietu karaspēkā Igaunijas PSR, demobilizēts 1949. g. 28.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Vidiņos; miris 2003. g. 9.12., apglabāts Drustu pag. kapos.

13. *Eduards Blīgzna*, dz. 1906. 14.03. Raunas pag.; Ziemeļu māju saimnieks; Aizsargu organizācijas biedrs, apcietināts 1945. g. 24.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Ņižņijtagilā; miris apcietinājumā 1947. g. 2. 04.

14. *Lūcija Bohs*, dz. 1914. g. 27.03. Vecdrustos; mājsaimniece; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1948. g. 14.07., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Komi APSR, atbrīvota 1955. g. 10.10.; pēc atgriešanās Latvijā no 1957. g. dzīvojusi Zosēnu pag. Jaunormaņos; mirusi 1976. g. jūlijā, apglabāta Jaunpiebalgas kapos.

15. *Artūrs Brants*, dz. 1911. g. 27.10. Drustu pag. Ģībēnos; Ziediņu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, pēc kapitulācijas

1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Baltās–Baltijas jūras kanāla rakšanas darbos, atbrīvots 1946. g. decembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Ziedīņos; miris 2001. g. 30.11., apglabāts Drustu pag. kapos.

16. *Jānis Brants*, dz. 1886. g. 6.07. Drustu pag. Ķesterijās; rentnieks Kreiļos un Jaunperlās; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apgabala Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1950. g. 11.11.

17. *Karlīna Brante* (dzim. Irklis), dz. 1885. g. 19.01. Cēsu apr. Rankas pag.; lauksaimniece vīra Jāņa rentētās saimniecībās; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1954. g. 3.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Priekuļu pag.; mirusi 1971. g. 12.07., apglabāta Cēsu pilsētas Meža kapos.

18. *Alberts Brants*, dz. 1921. g. 19.04. Drustu pag. Jaunperlās; laukstrādnieks tēva rentētās saimniecībās; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g., dezertējis 1944. g. jūlijā, izvairījies no dienesta Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns, apcietināts 1947. g. 24.01., notiesāts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, atbrīvots 1956. g. 13. 07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunpiebalgas pag.; miris 1998. g. 20.07., apglabāts Cēsu pilsētas Meža kapos.

19. *Hilda Brandere* (dzim. Pukselis), dz. 1911. g. 14.01. Pērnavā (Igaunijā); no 1914. g. dzīvojusi Latvijā, Alūksnes raj.; Ķenču māju saimniece no 1941. g.; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 11.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Jūrmalā; mirusi 1979. g. 14.12., apglabāta Slokas kapos.

20. *Osvalds Briedis*, dz. 1910. g. 21.05. Rīgas apr. Kastrānes pag.; Viesīšu māju saimnieks; Aizsargu organizācijas biedrs, dienējis vācu armijā, dezertējis, nacionālais partizāns, apcietināts 1949. g. 2.11., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Karagandā, atbrīvots 1959. g. 19.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Ogrē; miris 1977. g. 5.11., apglabāts Ogres kapos.

21. *Pēteris Briedis*, dz. 1894. g. 22.07. Drustu pag. Muižniekos; dzīvojis Viesītēs; Latvijas armijas virsnieks, apcietināts 1941. g. 15.06., sodīts pēc 58. panta ar nāves sodu, sods izpildīts 1942. g. 29. 06.

22. *Kārlis Broders*, dz. 1907. g. 10.03. Dzelzavas pag.; dzīvojis Drustu pag. Baltgaļos; sabiedriska darbinieks, Aizsargu organizācijas vada komandieris, Zemnieku savienības biedrs, apcietināts 1941. g. 14.06., sodīts pēc 58. panta ar nāves sodu, sods izpildīts 1942. g. 15.12.

23. *Jānis Butlers*, dz. 1906. g. 21.08. Andrupenes pag.; laukstrādnieks Drustu pag. Spinduļos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, kritis krievu gūstā 1944. g. oktobrī Rīgā, atradies gūstekņu nometnē Arhangeļskas apg., miris nometnē 1945. g. decembrī.

24. *Helmuts Cepurītis*, dz. 1924. g. 23.02. Drustu pag. Ceriņos; students; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā, pēc kapitulācijas izvairījies no gūsta, apcietināts 1945. g. 26.06., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 15 gadiem, sodu izcietis Pečorā, Komi APSR, atbrīvots 1955. g. 21.11.; pēc atgriešanās Latvijā

dzīvojis Jaunpiebalgā, vēlāk Limbažos; miris 2000. g. 27.02., apglabāts Limbažu kapos.

25. *Paulis Cīrulis*, dz. 1923. g. 17.11. Valkas apr. Blomes pag.; dzīvojis Drustu pag. Kalna Skripstos; no Smiltenes lauksaimniecības skolas iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. novembrī, pēc kapitulācijas 1945. g. 3.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē līdz 1946. g. 23.08., mobilizēts PSRS Iekšlietu karaspēkā Igaunijas PSR, atbrīvots 1950. g. decembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Krievos; miris 2000. g. 5.03., apglabāts Drustu pag. kapos.

26. *Staņislavs Dedelis*, dz. 1912. g. 25.01. Demenes pag.; laukstrādnieks Lurantos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī; pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Tālajos Austrumos Habarovskas nov. Sevgaņā, atbrīvots 1946. g. decembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag.; miris 2002. g. 9.02.

27. *Vilis Duļķis*, dz. 1906. g. 5.10. Drustu pag. Liepēros; saimnieks Viesītēs; bijis Aizsargu organizācijā, izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns, legalizējies 1945. g. jūlijā, apcietināts 1950. g. 12.12., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Kolimā, atbrīvots 1956. g. 27.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Viesītēs; miris 1960. g. 24.06., apglabāts Drustu pag. kapos.

28. *Jānis Roberts Gavars*, dz. 1920. g. 31.03. Gatartas pag. Viļumos; laukstrādnieks Veczundos; pēc 1941. g. dzelzceļa kalpotājs; apcietināts 1943. g. 23.10., atbrīvots 1944. g. 23.04.; iesaukts vācu armijas latviešu Robežapsardzes pulkā 1944. g. 9.05., kritis krievu gūstā 1944. g. 17.09., atradies gūstekņu nometnē Nr. 0303, atbrīvots 1945. g. 25.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Buliņos; miris 1979. g. 12.01., apglabāts Drustu pag. kapos.

29. *Romualds Gornostajs*, dz. 1908. g. 30.08. Daugavpilī; Krāslavas pilsētas vecākais policists, aizsargs; 1940. g. pārcēlies dzīvot uz Drustiem; apcietināts 1941. g. 9. 06., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apgabala „Severlag” nometnē; miris apcietinājumā 1946. g. 21.06.

30. *Elza Gornostaja* (dzim. Bredbaka), dz. 1913. g. 8.04. Jelgavā; medmāsa; precējusies ar Romualdu 1941. g. 21.04.; dzelzceļa kalpotāja; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Suhabuzinskas raj.; mirusi izsūtījumā 1949. g. 17.06.

31. *Kārlis Grintāls*, dz. 1892. g. 1.02. Vācijā; strādājis Drustu pag. aptiekā; aizsargs, sākoties 2. pasaules karam piedalījies Pašaisardzības grupā, kritis 1941. g. 3.07. Akmeņkalnos pie Palsas upes., apglabāts Drustu pag. kapos.

32. *Jānis Grundāns*, dz. 1906. g. 2.01. Rēzeknes apr. Andrupenes pag.; laukstrādnieks Medniekos un Kreiļos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, kritis krievu gūstā Rīgā 1944. g. 14.10., atradies gūstekņu nometnē Arhangeļskas apg., atbrīvots 1946. g. decembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Launkalnes pag.; miris 1965. g. 20.01., apglabāts Drustu pag. kapos.

33. *Reinholds Gusārs*, dz. 1896. g. 12.09. Cēsu apr. Jaunpiebalgā, Ozoliņu māju saimnieks; aizsargs, pēc 1944. g. kā nelegālists slēpies mežā, apcietināts 1945. g. 19.10., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, miris apcietinājumā 1951. g. 6.06.

34. *Alvīne Hofmane*, dz. 1899. g. 26.01. Cēsu apr. Liepas pag., Ķeveru māju saimiece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 28.07.; apglabāta Drustu pag. kapos.

35. *Edmunds Ivanovs*, dz. 1925. g. 20.06. Jūrmalā, Dubultos; skolnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. jūlijā, pēc kaujām Pomerānijā 1945. g. 30. 04. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnēs Harkovā, Kijevā un Rīgā – Sarkandaugavā, atbrīvots 1946. g. 13.08.; pēc atbrīvošanas no gūsta dzīvo Drustu pag. Doktorātā.

36. *Augusts Izāks*, dz. 1887. g. 12.11. Drustu pag. Kreiļos, māju saimnieks; apcietināts 1944. g. 23.09., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis nometnē Krievijā, atbrīvots 1954. g. 23.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Kalna Mindaugos; miris 1959. g., apglabāts Drustu pag. kapos.

37. *Kārlis Janavs*, dz. 1903. g. 20.07. Drustu pag. Jaunauļos, māju saimnieks; aizsargs, 1944. g. septembrī devies bēgļu gaitās uz Kurzemi, Kuldīgas apriņķi, apcietināts 1949. g. 3.11., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Džezkazganas nometnē, atbrīvots 1955. g. 18.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Talsu raj. Virbu pag.; miris 1988. g. 15.11., apglabāts Talsu raj. Jaunpagasta kapos.

38. *Maksis Janavs*, dz. 1906. g. 7.11. Drustu pag. Jaunauļos; dzīvojis Rīgā un Drustu pag. Ķeveru-Holanderos; dienējis vācu armijas 4. latviešu Robežapsardzības pulkā kā vada komandieris, apcietināts 1945. g. 1.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1951. g. 13.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Mālpilī, vēlāk Siguldā; miris 1963. g., apglabāts Siguldas kapos.

39. *Paulis Janavs*, dz. 1912. g. 18.06. Drustu pag. Ķeveru-Holanderos, māju saimnieks; aizsargs, vācu armijas Latviešu leģionā iesaukts 1944. g. februārī, 1944. g. septembrī dezertējis; izvairījies no iesaukšanas Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns, darbojies Cēsu, Madonas un Balvu apriņķos; 1951. g. ziemā dzīvojis Alsviķu pag. Pēterīšos pie saimnieces Olgas Āboliņas, apšaudē ar čekistiem smagi ievainots, pēdējo lodi atstājis sev, bet Olga noindējusies.

40. *Pēteris Kavaļevskis*, dz. 1922. g. 6.06. Bauskā; mājamatnieks Drustu pag. Sileniekos pie Pērļupes; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. 12.05., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Tambavas apg. Maršanskā, atbrīvots 1946. g. oktobrī, par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

41. *Jānis Klepers*, dz. 1921. g. 19.03. Raunas pag. Kleperos, māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā, pēc kapitulācijas kritis krievu gūstā,

atradies filtrācijas nometnē Vorhovā, atbrīvots 1946. g. 15.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Drustu pag. Kleperos.

42. *Elvīra Krastiņa*, dz. 1911. g. 5.10. Valmieras apr. Dikļu pag.; zemnieku sētas saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Asinas raj., atbrīvota 1958. g. 15.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Drustu pag. Dārzniekos; mirusi 2005. g. 14.08.

43. *Ženija Krastiņa*, dz. 1909. g. 26.12. Valmieras apr. Dikļu pag.; zemnieku sētas saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Asinas raj., atbrīvota 1958. g. 15.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Drustu pag. Dārzniekos; mirusi 2005. g. 5.06.

44. *Artūrs Kriekis*, dz. 1911. g. 21.04. Rīgā; aizsargs, palīgpolicijas vadītājs Drustu pag. 1941.–1944. g., apcietināts 1947. g. 12.12., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Karagandā, atbrīvots 1955. g. 16.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā; miris 1989. g., apglabāts Rīgā, Jaunciema kapos.

45. *Pēteris Lazdiņš*, dz. 1894. g. 31.05. Jaunpiebalgas pag.; dzīvojis Drustu pag. Pērļupes pienotavā; Drustu Piensaimnieku sabiedrības un Drustu pienotavas vadītājs, Aizsargu rotas komandieris, apcietināts 1941. g. 14.06., sodīts pēc 58. panta ar nāves sodu, sods izpildīts 1942. g. 7.04.

46. *Arnolds Lapiņš*, dz. 1900. g. Drustu pag. Rudiņos; 1917. g. Oktobra revolūcijas laikā devies uz Krieviju, dienējis Sarkanajā armijā, apcietināts 1937. g. 6.06. kā pretpadomju sazvērestības dalībnieks Kijevas kara apgabalā, sodīts pēc 58. panta ar augstāko soda mēru – nāves sodu, sods izpildīts 1937. g. 29.08. Vladivostokā.

47. *Pēteris Lārmanis*, dz. 1907. g. 14.01. Drustu pag. Smēdēs, māju saimnieks; aizsargs, apcietināts 1945. g. 20.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Ņižņitagilā, miris apcietinājumā 1945. g. 5.08.

48. *Laimonis Leitis*, dz. 1919. g. 13.10. Valkas apr. Smiltenes pag.; skolotājs Smiltēnē; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 21.07., pēc kapitulācijas 1945. g. 9. 05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Vorkutā, atbrīvots 1946. g. 31.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Cēsīs; no 1956. g. strādājis Drustu pamatskolā un dzīvojis Drustu pag. Skripstos; miris 2003. g. 12.07., apglabāts Drustu pag. kapos.

49. *Jānis Leitis*, dz. 1911. g. 21.11. Dzērbenes pag.; laukstrādnieks Lieduliešos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, miris gūstekņu nometnē.

50. *Jānis Leitis*, dz. 1909. g. 5.11. Drustu pag. Lieduliešos; laukstrādnieks Liepēros; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atbrīvots 1946. g. novembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Liepēros; miris 1983. g. 22.03., apglabāts Drustu pag. kapos.

51. *Eduards Lesiņš*, dz. 1913. g. 22.04. Madonas apr. Litenes pag.; strādājis Gulbenes policijā, 1940. g. piedalījies Pašaizsardzības grupā; 1941. g. dzīvojis Drustu pag. Mazperlās un strādājis par Drustu Pērļupes veikala vadītāju; deportēts 1941. g. 14.06. uz nometni Kirovas apgabalā, miris izsūtījumā 1941. g. 8.12.

52. *Emma Lesiņa* (dzim. Vītola-Vītoliņa), dz. 1908. g. 21.08.; dzīvojusi Drustu pag. Mazperlās; strādājusi Drustu Pērļupes veikalā; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Biriļusu raj., atbrīvota 1956. g. 20.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Salacgrīvā; mirusi 1969. g. 23.10., apglabāta Salacgrīvas kapos.

53. *Jānis Liepa*, dz. 1904. g. 18.12. Drustu pag. Rudiņos, māju saimnieks; sabiedrisks darbinieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Drustu pag. Stādiņos; miris 1987. g. 6. 10., apglabāts Drustu pag. kapos.

54. *Marta Liepa*, dz. 1902. g. 23.02. Drustu pag. Rudiņos; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Stādiņos; mirusi 1983. g. 30.07., apglabāta Drustu pag. kapos.

55. *Artūrs Loze*, dz. 1886. g. 11.07. Madonas apr. Sarkaņu pag.; sabiedrisks darbinieks, Drustu pag. valdes darbvedis, aizsargs, Drustu Aizsargu biedrības nama vadītājs; apcietināts 1941. g. 14.06., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Molotavas apg. „Usoļlaga” nometnē; miris apcietinājumā 1941. g. 25.10.

56. *Veronika Loze* (dzim. Zeņķe), dz. 1886. g. 6.04. Badendorfā; Drustu pamatskolas skolotāja; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas apg. Ačinskas raj., atbrīvota 1956. g. 22.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā; mirusi 1975. g. 10.10., apglabāta Drustu pag. kapos.

57. *Reinis Luste*, dz. 1923. g. 4.10. Rīgā; dzīvojis Drustu pag. kā laukstrādnieks; dienējis vācu armijas Latviešu leģionā no 1943. g. 15.07., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Tulā, atbrīvots 1946. g. septembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Teikās; miris 2000. g. 27.07., apglabāts Drustu pag. kapos.

58. *Jānis Lūsis*, dz. 1892. g. 1.01. Rīgas apr. Ķeču pag.; saimnieks Drustu pag. Remdotos; aizsargs; apcietināts 1945. g. 21.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Ņiznijtagilas nometnē; miris apcietinājumā 1948. g. 16.03.

59. *Alfrēds Martinsons*, dz. 1922. g. 9.09. Cēsu apr. Raunas pag. Tēvenēnos; dzīvojis Drustu pag. Remdotos; laukstrādnieks; vācu armijas Latviešu leģionā iesaukts 1943. g. vasarā, atkāpšanās laikā 1944. g. rudenī caur Piebalgu–Drustiemi–Dzērbeni dezertējis, slēpies mežā, izvairījies no dienesta Sarkanajā armijā; pēc kara legalizējies, nacionālo partizānu atbalstītājs; apcietināts 1950. g. 31.12., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1954. g. 4.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Talsu un Rīgas raj.

60. *Jānis Mārtiņš*, dz. 1904. g. 18.10. Cēsu apr. Rankas pag., Mūrnieku māju saimnieks; aizsargs, apcietināts 1945. g. 22.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Ņiznijtagilas noietnē; miris apcietinājumā 1949. g. 2. 12.

61. *Ilmārs Igors Markvarts*, dz. 1920. g. 5.04. Cēsīs; dzīvojis tēva saimniecībā Seisumos; students; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

62. *Kārlis Ozoliņš*, dz. 1885. g. 27.11. Valkas apr. Mālpupes pag.; Drustu pamatskolas pārzinis, sabiedriska darbinieks; aizsargs, Mazpulku organizācijas vadītājs, apcietināts 1945. g. 22.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem; miris apcietinājumā Karagandā 1955. g. 15.01.

63. *Anna Ozola*, dz. 1901. g. 29.12. Drustu pag. Sauliešos, lauksaimniece Sauliešos; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1949. g. 7.10., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi noietnē Gorkijā, atbrīvota 1954. g. 25.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drabešu pag.; mirusi 1990. g. 19.09., apglabāta Drustu pag. kapos.

64. *Pēteris Ozols*, dz. 1915. g. 14.05. Drustu muižā; kalpotājs Drustu Pērļupes pienotavā; dienējis vācu armijas 319. latviešu policijas bataljonā, no 1944. g. pavasara Latviešu leģionā, 1944. g. jūlijā dezertējis; izvairījies no dienesta Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns; apcietināts 1951. g. 13.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1955. g. 10.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Ozolkalnos; miris 1979. g. 8.02., apglabāts Drustu pag. kapos.

65. *Jānis Pāža*, dz. 1908. g. 16.12. Gatartas pag. Mīlakšās; Iepoļu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas noietnē Krievijā, atbrīvots 1946. g. novembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Iepoļos; miris 1985. g. 10.10., apglabāts Drustu pag. kapos.

66. *Herberts Peizums*, dz. 1912. g. 21.11. Drustu pag. Krāmos, māju saimnieks; sabiedriska darbinieks; aizsargs, izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā; pēc kara legalizējies un turpinājis saimniekot Krāmos; apcietināts 1950. g. 29. 04., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg., atbrīvots 1955. g. 26.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Krāmos; miris 1964. g. 20.10., apglabāts Drustu pag. kapos.

67. *Lidija Peizuma* (dzim. Veļķe), dz. 1916. g. 20.03. Cēsu apr. Sērmūkšu pag.; lauksaimniece; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1949. g. 20.10., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Karagandā, atbrīvota 1956. g. 16.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Krāmos; mirusi 1983. g. 30.01., apglabāta Drustu pag. kapos.

68. *Kārlis Perlbahs*, dz. 1884. g. 2.12. Drustu pag. Vecperlās, māju saimnieks; Zemnieku savienības biedrs, 1919. g. pirmais Drustu pag. vecākais; aizsargs, apcietināts 1941. g. 14.06., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Molotavas apg. „Usoļlaga” nometnē; miris apcietinājumā 1942. g. 1.06.

69. *Roberts Pelēcis*, dz. 1911. g. 10.07. Cēsu Jaunpiebalgas pag.; dzīvojis Drustu pag. Zāģeniekos; strādājis Drustu pag. pienotavā; vācu armijas Latviešu leģionā iesaukts 1944. g. februārī, atkāpjoties dezertējis, izvairījies no iesaukšanas Sarkanajā armijā; nacionālais partizāns Drustu – Rankas – Sinoles grupās, 1948./49. g. pazudis bez vēsts.

70. *Augusts Pērkons*, dz. 1898. g. 5.01. Gatartas pag. Apiņos, Auļu māju saimnieks; šucmanis; apcietināts 1951. g. 17.04., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Ņižnijtagilā, atbrīvots 1954. g. 12.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Auļos; miris 1965. g. 10.11., apglabāts Drustu pag. kapos.

71. *Pēteris Plakanis*, dz. 1911. g. 11.06. Drustu pag. Lieduliešos, māju saimnieks; aizsargs, no 1943. g. dienējis policijas bataljonā, no 1944. g. vācu armijas Latviešu leģionā, pēc kapitulācijas kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Krievijā, atbrīvots 1947. g. martā; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Lieduliešos; apcietināts 1951. g. 12.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Komi APSR un Mordovijā, atbrīvots 1955. g. 12. 10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Lieduliešos; miris 1969. g. 15.02., apglabāts Palsmanes kapos.

72. *Jānis Pogulis*, dz. 1904. g. 17.04. Gatartas pag., Laukāru māju saimnieks; aizsargs, apcietināts 1945. g. 21.01., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Ņižnijtagilā, atbrīvots 1953. g. 21.02.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Laukārēs; miris 1984. g. 30.06., apglabāts Drustu pag. kapos.

73. *Jānis Pogulis*, dz. 1916. g. 24.10. Drustu pag. Kreiļos, lauksaimnieks Drustu pag. Paugās; šucmanis, no 1943. g. dienējis vācu armijā, pēc tam Latviešu leģionā, apcietināts 1952. g. 22.12., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1955. g. 29.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā; miris 1976. g. 15.09., apglabāts Rīgas kapos.

74. *Laimonis Prūsis*, dz. 1922. g. 1.08. Drustu pag. Spulgās; laukstrādnieks tēva saimniecībā; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns, apcietināts 1948. g. 14.07., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Kolimā, atbrīvots 1955. g. 20.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Spulgās; miris 1986. g. 4.10., apglabāts Dzērbenes pag. kapos.

75. *Roberts Reinsons*, dz. 1924. g. 16.03. Drustu pag. Skriptos, dzīvojis Lāivniekos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. 9.06., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies nometnē Vorkutā, Komi APSR, 1946.

g. oktobrī atbrīvots no filtrācijas nometnes, mobilizēts PSRS Iekšlietu karaspēkā Igaunijas PSR, no dienesta atbrīvots 1950. g. 23.09.; pēc atbrīvošanas palicis dzīvot Igaunijā, kur arī miris un apglabāts.

76. *Kārlis Reinsons*, dz. 1891. g. 21.10. Valkas apr. Cirgaļu pag., Eglāju māju saimnieks; Drustu Pienšaimnieku sabiedrības vadītājs; aizsargs, apcietināts 1945. g. 16.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Nižņitagilā, atbrīvots 1953. g. 5.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Eglājos; miris 1983. g. 16.09., apglabāts Drustu pag. kapos.

77. *Paulīne Rība* (dzim. Matveja), dz. 1892. g. 9.12. Cēsu apr. Taurenas pag., Silenieku māju saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1954. g. 14.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā; mirusi 1965. g. 19.01., apglabāta Drustu pag. kapos.

78. *Pēteris Sestulis*, dz. 1897. g. 7.02. Cēsu apr. Dzērbenes pag., Gauduļu māju saimnieks; sabiedrīks darbinieks; aizsargs, apcietināts 1945. g. 22.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Nižņitagilā, atbrīvots 1949. g. 15.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rankas pag.; miris 1984. g. 8.04., apglabāts Rankas kapos.

79. *Olga Skujiņa*, dz. 1898. g. 11.09. Cēsu apr. Vecpiebalgas pag., Rudiņu māju saimnieces māsa; māsasaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; atbrīvota 1956. g. 8.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rudiņos; mirusi 1988. g. 29.02., apglabāta Drustu pag. kapos.

80. *Līze Skujiņa* (dzim. Dubulta), dz. 1866. g. 19.03. Cēsu apr. Jaunpiebalgas pag., Rudiņu māju saimnieces māte, pensionāre; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 8.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Rudiņos; mirusi 1960. g. 16.03., apglabāta Drustu pag. kapos.

81. *Jānis Slaidiņš*, dz. 1905. g. 20.08. Cēsu apr. Dzērbenes pag., Jaunciemu māju saimnieks; Drustu pagasta agronoms, sabiedrīks darbinieks, aizsargs; apcietināts 1951. g. 5. 01., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Komi APSR, atbrīvots 1956. g. 27.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunciemā; miris 1983. g. 17. 02., apglabāts Drustu pag. kapos.

82. *Jānis Slaidiņš*, dz. 1923. g. 26.02. Cēsu apr. Gatartas pag.; laukstrādnieks Rožkalnos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. 1.08.; kritis angļu–amerikāņu gūstā 1945. g. 2.05., bijis gūstekņu nometnē Beļģijā; atgriezies Sarkanās armijas kontrolētājā teritorijā Vācijā, kur atradies gūstekņu nometnē Brandenburgā, atbrīvots 1947. g. 30.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Strenčos; miris 2004. g. 20.10., apglabāts Drustu pag. kapos.

83. *Jānis Slaidiņš*, dz. 1908. g. 5.02. Cēsu apr. Gatartas pag. Ābeļos, Ozoliņu māju saimnieks; amatnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī; pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Krievijā, atbrīvots 1946. g. rudenī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Ozoliņos; miris 1976. g. 3.01., apglabāts Drustu pag. kapos.

84. *Kārlis Slaidiņš*, dz. 1905. g. 15.12. Cēsu apr. Gatartas pag. Apiņos; laukstrādnieks Drustu pag. Briņģos; dienējis Sarkanās armijas 906. celtniecības bataljonā; 1945. g. decembrī nodibināja sakarus ar ārvalstu izlūkdienesta aģentu Krogzemi, savervēts pretpadomju organizācijā, gatavojās bēgt uz Somiju; apcietināts 1946. g. 3.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem; miris apcietinājumā 1948. g. 15. 03.

85. *Voldemārs Slaidiņš*, dz. 1912. g. 23.06. Drustu pag.; laukstrādnieks Jērūžos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī; pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Krievijā; par turpmāko likteni ziņu trūkst, iespējams, miris filtrācijas nometnē.

86. *Roberts Smaliķis*, dz. 1911. g. 3.08. Drustu pag. Rudiņos; laukstrādnieks Seisumos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, 1944. g. septembrī dezertējis, izvairījies no dienesta Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns, kritis kaujā pret čekas karaspēku 1947. g. 15.02. pie Palsas upes; apglabāts Jaunpiebalgas kapos.

87. *Jānis Smaliķis*, dz. 1923. g. 1.01. Drustu pag. Duķuļos; laukstrādnieks tēva saimniecībā; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns, kritis kaujā pret čekas karaspēku 1947. g. 17.07. Dzērbenes pag. pie Juvera ezera; apglabāts Drustu pag. kapos.

88. *Jānis Rūdolfs Straume*, dz. 1912. g. 23.06. Drustu pag. Ģībenos; Drustu krejotavas vadītājs; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 17.02., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas nometnē Amūras apgabalā, pie dzelzceļa būves, atbrīvots 1946. g. 10.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustos, vēlāk Smiltēnē; miris 1989. g. 12.10., apglabāts Smiltēnes kapos.

89. *Rūdolfs Stūrītis*, dz. 1900. g. 5.09. Vārnās, māju saimnieks; aizsargs, nacionālo partizānu atbalstītājs; apcietināts 1951. g. 30.03., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, atbrīvots 1954. g. 12.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Vārnās; miris 1971. g. 13. 04.; apglabāts Drustu pag. kapos.

90. *Kārlis Šulmeistars*, dz. 1907. g. 2.02. Drustos, dzīvojis Drustu pag. Baltgailos, periodiski arī Rīgā; sabiedriska darbinieks, korporācijas „Tālavija” biedrs, Aizsargu organizācijas vada komandieris; apcietināts 1941. g. 14.06., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, atbrīvots 1945. g. 1.12.; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

91. *Miervaldis Šulmeistars*, dz. 1921. g. 9.04. Drustu pag. Baltgailos; students, jaunsargs; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. 22.05., dezertējis 1944. g. 19.10., uzturējies Kurzemē, kritis krievu gūstā 1945. g. 18.05.; atradies filtrācijas nometnē Vorkutā; miris nometnē 1945. g. 3.12.

92. *Jānis Teikmanis*, dz. 1895. g. 27.01. Drustu pag. Teikmaņos, Skripstu mājas saimnieks; nacionālo partizānu atbalstītājs; apcietināts 1949. g. 5.11., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Mordovijā, atbrīvots

1956. g. 2. 07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Skripstos; miris 1974. g. 31.05., apglabāts Drustu pag. kapos.

93. *Jānis Tunte*, dz. 1910. g. 9.01. Drustu pag. Spinduļos; skolotājs; apcietināts 1941. g. 14.06., sodīts pēc 58. panta, atradies „Vjatlagā” Krievijā; miris apcietinājumā 1942. g. 27. 04..

94. *Jānis Alfrēds Vadzis*, dz. 1895. g. 8.09. Drustu pag. Slušās; ārsts, nacionālo partizānu atbalstītājs; apcietināts 1945. g. decembrī, sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem; pēc atbrīvošanas dzīvojis un strādājis Rankas slimnīcā, kā arī rakstījis atmiņas un dzejoļus par noietnē pavadīto laiku; otrreiz apcietināts 1960. g. 27.08., sodīts ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem, sodu izcietis Mordovijā, atbrīvots 1963. g. 28.08.; pēc atgriešanās Latvijā izceļojis pie bērniem uz Austrāliju.

95. *Pēteris Vadzis*, dz. 1898. g. 1.03. Drustu pag. Slušās, māju saimnieks; aktīvs sabiedriska darbinieks; apcietināts 1945. g. 18.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Sverdlovskas apg. Nižņijtagilā, atbrīvots 1949. g. 19.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag.; miris 1979. g. 24.12., apglabāts Priekuļu kapos.

96. *Ingmārs Virsis*, dz. 1920. g. 16.01. Drustu pag. Buļos; students; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. vasarā, kritis krievu gūstā 1945. g. martā, atradies filtrācijas noietnē Vorkutā, atbrīvots 1947. g. novembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā.

97. *Antons Virskūna*, dz. 1917. g. 28.09. Drustu pag. Jaunžagaros; laukstrādnieks Jaunķeveros; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 28.01., kritis krievu gūstā 1945.g. 8.05., atradies filtrācijas noietnē Leņingradā, atbrīvots 1946.g. 3.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunķeveros; miris 1986. g. 7.04., apglabāts Drustu pag. kapos.

98. *Zigfrīds Zalcmanis*, dz. 1913. g. 1.11. Petrogradā; valsts ierēdnis bankā un Saimniecības kamerā; Latvijas armijas virsnieks, dienējis Latviešu leģiona ģenerālinspektora ģenerāļa Bangerska štābā, 1945. g. februārī iestājies Jagdverband vienībā; apcietināts 1946. g. 7.01., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, atbrīvots 1955. g. 14.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Ulbrokā, Vatrānē, Vecpiebalgā, Rankā un Drustos; Lieduliešu māju saimnieks; 2004. g. 29.11.

99. *Roberts Zaķis*, dz. 1908. g. 8.09. Drustu pag. Smiltniekos, māju saimnieks; vācu armijas Latviešu leģionā iesaukts 1944. g. janvārī, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies filtrācijas noietnē Tulā, atbrīvots 1946. g. jūnijā; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Smiltniekos; miris 1986. g. 9. 06., apglabāts Drustu pag. kapos.

100. *Milda Zaķe* (dzim. Smaliķe), dz. 1914. g. 21.10. Gatartas pag. Lībiešos, Smiltnieku māju saimniece; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1946. g.

18.03., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 4 gadiem, sodu izcietusi Komsomoļskā, atbrīvota 1950. g. 18.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Smiltniekos; mirusi 1999. g. 15.01., apglabāta Drustu pag. kapos.

101. *Jūlijs Zariņš*, dz. 1890. g. 22.11. Drustu pag. Zāģeniekos, māju saimnieks; aizsargs; apcietināts 1950. g. 1.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1956. g. 3. 08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Zāģeniekos; miris 1969. g. 2.05., apglabāts Drustu pag. kapos.

102. *Pauls Zariņš*, dz. 1923. g. 14.07. Drustu pag. Paugās; laukstrādnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. pavasarī, kritis krievu gūstā 1945. g. 28.04., atradies filtrācijas nometnē Amūras apg., atbrīvots 1945. g. 18.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Rīgā.

103. *Vera Žvīgure*, dz. 1916. g. 18.04. Drustu pag. Slāķos; arhitekte, lauksaimniece Slāķos; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1947.g. 7.10., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Karagandā, atbrīvota 1956. g. 19.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Slāķos; mirusi 1981. g. 6.07., apglabāta Drustu pag. kapos.

104. *Elza Žvīgure* (dzim. Smaliķe), dz. 1918. g. 27.10. Drustu pag. Dukuļos, Lejasslāķu māju saimniece; nacionālo partizānu atbalstītāja, 1951. g. izvairījusies no apcietinājuma, uzturoties Kurzemē un Rīgas raj. Dreiliņu pag.; apcietināta 1953. g. 25.03., pēc apcietināšanas atradies Rīgā, izmeklēšanas izolatorā, atbrīvota 1953.g. 25.03.; pēc apcietinājuma dzīvojusi Lejasslāķos; mirusi 2003. g. 19.08., apglabāta Drustu pag. kapos.

105. *Artūrs Žvīgurs*, dz. 1910. g. 6. 05. Drustu pag. Slāķos, Lejasslāķu māju saimnieks; nacionālo partizānu atbalstītājs, no 1951. g. izvairījies no apcietinājuma, uzturoties Kurzemē un Rīgas raj. Dreiliņu pag.; apcietināts 1953. g. 15.03., pēc apcietināšanas atradies Rīgā – izmeklēšanas izolatorā, atbrīvots 1953. g. 15.08.; pēc apcietinājuma dzīvojis Lejasslāķos; miris 1994. g. 8.06., apglabāts Drustu pag. kapos.

No komunistiskā terora cietušie bijušajā Gatartas pagastā Dzimtas

Auniņu dzimta no Kaldavām

1. *Saimnieks Alfrēds Auniņš*, dz. 1899. g. 22.11. Cēsu apr. Raunas pag. Kaldavās; Gatartas pagasta vecākais, aizsargs; apcietināts 1944.g. 12.10., sodīts pēc 58. panta ar nāvessodu; sods izpildīts 1945. g. 20.01.

2. *Sieva Marija Auniņa* (dzim. Kārklītis), dz. 1900.g. 29.10. Gatartas pag. Kaldavās; mājsaimniece; deportēta 1945. g. 19.08. uz Tomskas apg. Kolpaševu; mirusi nometinājumā 1947. g. 7.01.

3. *Meita Ausma Auniņa*, dz. 1935. g. 23.10. Gatartas pag. Kaldavās; mājsaimniece; deportēta 1945. g. 19.08. uz Tomskas apg. Kolpaševu, atbrīvota 1946. g. 18.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Jaunpiebalgas pagastā.

Godiņu dzimta no Kalna Viļumiem

4. *Saimnieks Kārlis Godiņš*, dz. 1908. g. 9.05. Kalna Viļumos; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956.g. 21.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Kalna Viļumos; miris 1991. g. 2.06., apglabāts Cēsu Meža kapos.

5. *Sieva Marija Godiņa* (dzim. Slaidiņa), dz. 1903. g. 22.12. Drustu pag. Slāķos; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 21.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Kalna Viļumos; mirusi 1981. g. 10.04., apglabāta Cēsu Meža kapos.

6. *Dēls Jānis Godiņš*, dz. 1934. g. 25.04. Kalna Viļumos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apgabala Molčanovas raj., atbrīvots 1952. g. 21.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Raunā, tagad dzīvo Cēsīs.

Gubātu dzimta no Gatartas pagastmājas

7. *Saimnieks Pēteris Gubāts*, dz. 1895. g. Valkas apr. Smiltenes pag.; Gatartas pag. valdes sekretārs; deportēts 1941. g. 14.06. uz Svedlovskas apg. noņemti „Severlag”; miris apcietinājumā 1942. g. 10.02.

8. *Sieva Kristīne Gubāte*, 1885. g. 26.12. Smiltenes pag.; mājsaimniece; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krieviju; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

Ģibuļu dzimta no Jaunmīlakšām

9. *Saimnieks Roberts Ģībulis*, dz. 1894. g. 16.11. Gatartas pag. Mīlakšās; 1949. g. izvairījies no deportācijas, nacionālais partizāns, apcietināts un 1953. g. 7.03. deportēts pie ģimenes uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drustu pag. Brūžos; miris 1982. g. 1.08., apglabāts Drustu pag. kapos.

10. *Sieva Elvīra Ģībule* (dzim. Bērziņa), dz. 1905. g. 26.11. Drustu pag. Lieduliešos; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Brūžos; mirusi 1999. g. 18.04., apglabāta Drustu pag. kapos.

11. *Dēls Ivars Ģībulis*, dz. 1933. g. 16.12. Gatartas pag. Jaunmīlakšās; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Drustu pag. Jaunmīlakšās.

12. *Meita Vizbulīte Olte-Ģībule*, dz. 1929. g. 28.10. Gatartas pag. Jaunmīlakšās; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Kaives pag.; mirusi 1987. g. 5. 11., apglabāta Kaives kapos.

13. *Meita Vizma Ģībule*, dz. 1936. g. 5.12. Gatartas pag. Jaunmīlakšās; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; apprecējusies un palikusi dzīvot Krievijā.

Kalniņu dzimta no Jaunvīļumiem

14. *Saimnieks Jūlijs Kalniņš*, dz. 1881. g. 27.04. Gatartas pag. Vīļumos; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunvīļumos; miris 1958. g. 4.09., apglabāts Drustu pag. kapos.

15. *Sieva Ede Kalniņa*, dz. Gulbis 1885. g. 2.08. Cēsu apr. Veļķu pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Jaunvīļumos; mirusi, apglabāta Drustu pag. kapos.

16. *Dēls Jānis Kalniņš*, dz. 1913. g. 17.11. Gatartas pag. Vīļumos; lauksaimnieks; 1944. g. iesaukts Sarkanajā armijā, 1945. g. pēc smagas slimības demobilizēts; dzīvojis Jaunvīļumos; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā 1950. g. 11.11.

17. *Vedekla Alvīne Kalniņa* (dzim. Ruks), dz. 1911. g. 7.10. Dzērbenes pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag.; mirusi 1980. g. 17.05., apglabāta Dzērbenes pag. kapos.

18. *Mazmeita Daina Kalniņa*, dz. 1940. g. 23.08. Gatartas pag. Jaunvīlumos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 2.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Cēsīs.

Kaparkalēju dzimta no Kalnaješkām

19. *Saimnieks Pēteris Kaparkalējs*, dz. 1888. g. 26.06. Cēsu apr. Jaunpiebalgas pag.; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 8.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Kalnaješkās; miris 1961. g. 4.04., apglabāts Drustu pag. kapos.

20. *Sieva Zelma Kaparkalēja* (dzim. Blumberga), dz. 1895. g. 25.09. Raunas pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 8.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Kalnaješkās; mirusi 1987. g. aprīlī, apglabāta Drustu pag. kapos.

21. *Dēls Helmutis Kaparkalējs*, dz. 1926. g. 19.02. Kalnaješkās; laukstrādnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 4.08., pēc kapitulācijas 1945. g. 24.09. nokļuvis karagūstekņu nometnē Grodņā, atbrīvots 1945. g. 30.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Kalnaješkās; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; atbrīvots 1956. g. 8.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Kalnaješkās; miris 1986. g. 19.01., apglabāts Drustu pag. kapos.

22. *Dēls Aivars Kaparkalējs*, dz. 1938. g. 17.07. Gatartas pag. Kalnaješkās; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 8.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Kalnaješkās; miris 1996. g. martā, apglabāts Valmieras kapos.

23. *Dēls Jānis Kaparkalējs*, dz. 1936. g. 7.07. Gatartas pag. Kalnaješkās; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 8.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Kalnaješkās, tagad dzīvo Jūrmalā.

Kurzemieku dzimta no Avotkalniem

24. *Saimnieks Jānis Kurzemnieks*, dz. 1892. g. 9.11. Cēsu apr. Jaunpiebalgas pag.; Gatartas pag. vecākā vietnieks; apcietināts 1945. g. 27.01., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Svedlovskas apg. Nižņijtagilā, atbrīvots 1950. g. 16.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Avotkalnos; miris 1976. g. 26.02., apglabāts Drustu pag. kapos.

25. *Sieva Emīlija Kurzemniece* (dzim. Priede), dz. 1893. g. 20.08. Cēsu apr. Jaunpiebalgas pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 29.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Avotkalnos; mirusi 1971. g. 2.12., apglabāta Drustu pag. kapos.

26. *Dēls Roberts Kurzemnieks*, dz. 1923. g. 1.07. Jaunpiebalgas pag.; lauksaimnieks tēva saimniecībā; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 4.01.,

pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Habarovskas nov. Sevgašanā, atbrīvots 1946. g. 6.11., mobilizēts PSRS Iekšlietu karaspēkā Igaunijas PSR, Narvā; pēc dienesta apprecējies un palicis dzīvot Igaunijā, tur arī miris.

27. *Dēls Laimonis Elmārs Kurzemnieks*, dz. 1929. g. 27.03. Gatartas pag. Avotkalnos; lauksaimnieks tēva saimniecībā; bijis deportēto sarakstā, izbēdzis, nacionālais partizāns, kritis kaujā ar čekas karaspēku 1949. g. 31.03. pie Jaunpiebalgas pag. Rožu mājām; kapa vieta nav zināma.

Meita Elza Kurzemiece, dz. 1921. g. Cēsu apr. Jaunpiebalgas pag.; deportācijas laikā nedzīvoja Gatartas pag.

Lāču dzimta no Jaunvieslavēniem

28. *Saimnieks Kārlis Lācis*, dz. 1895. g. 10.7. Jaundrustos; slēpis un atbalstījis nacionālos partizānus, apcietināts 1950. g. 8.09., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Irkutskas apg.; miris apcietinājumā 1953. g. 25.06.

Sieva Hilda Rozālija Lāce, (dzim. Kārklīņa), dz. 1901. g. 25.07.; mājsaimniece; mirusi 1945. g. 11.08., apglabāta Drustu pag. kapos.

29. *Meita Mirdza Lāce*, dz. 1923. g. 1.01. Jaunvieslavēnos; lauksaimniece; nacionālā partizāne Gatartas un Raunas pag., kritusi cīņā ar čekas karaspēku 1952. g. 16.04.; kapa vieta nav zināma.

30. *Meita Dzidra Lāce*, dz. 1925. g. 1.04. Jaunvieslavēnos; lauksaimniece; nacionālā partizāne Gatartas un Raunas pag., kritusi cīņā ar čekas karaspēku 1952. g. 16.04.; kapa vieta nav zināma.

31. *Dēls Imants Lācis*, dz. 1927. g. 15.07. Jaunvieslavēnos; skolnieks; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, nacionālas partizāns, kritis cīņā ar čekas karaspēku 1952. g. 16.04.; kapa vieta nav zināma.

32. *Meita Regīna Lāce-Tīlība*, dz. 1935. g. 30.05. Jaunvieslavēnos; skolniece; nacionālā partizāne Gatartas un Raunas pag., apcietināta 1952. g. 16.04., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietusi Mordovijā, atbrīvota 1955. g. 21.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Kuldīgas rajona Padures pagastā.

Leitānu dzimta no Ezerkalniem

Saimnieks Augusts Leitāns, dz. 1888. g. 19.08. Gatartas muižā; aizsargs; miris 1953. g. 16.07., apglabāts Drustu pag. kapos.

Saimniece Natālija Leitāne (dzim. Bērziņa), dz. 1896. g. 15.09.; mājsaimniece; mirusi 1948. g. 11.08., apglabāta Drustu pag. kapos.

Dēls Jānis Leitāns, dz. 1922. g. 13.04. Ezerkalnos; zemnieks; dienējis vācu armijas Ltviešu leģionā, kritis angļu–amerikāņu gūstā; pašlaik dzīvo Kanādā.

33. *Meita Milda Leitāne-Reimane*, dz. 1924. g. 22.09. Ezerkalnos; mājsaimniece; aktīva nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1950. g. 4.04., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Irkutskas apg., atbrīvota 1956. g. 9.05.; pēc atgriešanās Latvijā apprecējusies ar nacionālo partizānu atbalstītāju Jāni Reimani un dzīvojusi Ezerkalnos; tagad dzīvo Smiltēnē.

34. *Znots Jānis Reimanis*, dz. 1928. g. 3.01. Gatartas pag. Ezeriņos; skolnieks; apcietināts par nacionālu partizānu atbalstīšanu 1950. gada 3.04., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Karagandā, atbrīvots 1956. g. 4.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Ezerkalnos, tagad dzīvo Smiltēnē.

Medņu dzimta no Glāzniekiem

35. *Saimnieks Alfrēds Mednis*, dz. 1898. g. 18.01. Gatartas pag. Glāzniekos; aizsargs; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā Krievijā 1953. g. 8.07.

36. *Sieva Berta Medne* (dzim. Rītiņa), dz. 1904. g. 3.11. Liepājas apr.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 29.04.; pēc atbrīvošanas dzīvojusi Krievijā, Krasnojarskas nov. Dubiņkā; mirusi Krievijā 1987. g. 14.09., apglabāta Dubiņkas pilsētas kapos.

37. *Meita Laimdota Medne-Abalakova*, dz. 1941. g. 17.03. Gatartas pag. Glāzniekos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., apprecējusies Krievijā, atbrīvota 1957. g. 29.04.; pēc atbrīvošanas dzīvojusi Krievijā, Krasnojarskas nov. Dubiņkā; Latvijā atgriezusies 1991. g. 4.04., dzīvo Drustu pag. Glāzniekos.

Paugu dzimta no Brūžiem

38. *Saimnieks Pēteris Pauga*, dz. 1905. g. 24.08. Gataras pag. Dravniekos; aizsargs; apcietināts 1945. g. 6.02.; sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Svedlovskas apg. Ņižņijtagilā; miris apcietinājumā 1946. g. 20.03.

39. *Sieva Zelma Pauga* (dzim. Tabiņa), dz. 1904. g. 15.12. Dzērbenē; saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 19.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Brūžos; mirusi 1984. g. 14.11., apglabāta Drustu pag. kapos.

40. *Dēls Jānis Pauga*, dz. 1935. g. 13.05. Gatartas pag. Brūžos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 19.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Brūžos; miris 2006. g. 10.09., apglabāts Džūkstes kapos.

41. *Sievas māte Kristīne Tabiņa* (dzim. Slavēna), dz. 1872. g. 2.01. Gatartas pag. Brūžos; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas

raj., atbrīvota 1956. g. 19.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Brūžos; mirusi 1960. g. 19.04., apglabāta Drustu pag. kapos.

Pērkstiņu dzimta no Dravniekiem

42. *Saimnieks Roberts Pērkstiņš*, dz. 1908. g. 27.04. Jaunpiebalgas pag.; Gatartas pag. Aizsargu vada komandieris; apcietināts 1941. g. 14.06., apsūdzēts pēc 58. panta Svedlovskas apg. „Severlag” nometnē; miris izmeklēšanas laikā 1941. g. 18.12.

43. *Sieva Milda Pērkstiņa* (dzim. Paauga), dz. 1907. g. 26.01. Gatartas pag. Dravniekos, saimniece; Aizsargu organizācijas dalībniece; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Biriļusu raj.; mirusi apcietinājumā 1943. g. 25.04.

44. *Dēls Arvīds Pērkstiņš*, dz. 1934. g. 20.12. Gatartas pag. Dravniekos; skolnieks; deportēts 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Biriļusu raj., reevakuēts uz Latviju 1946. g. 13.09.; pēc atbrīvošanas dzīvojis Drustu pag. Dravniekos, vēlāk Cēsīs; miris 1996. g. 10.03., apglabāts Smiltenes kapos.

45. *Dēls Andris Pērkstiņš*, dz. 1936. g. 24.12. Gatartas pag. Dravniekos; skolnieks; deportēts 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Biriļusu raj., reevakuēts uz Latviju 1946. g. 13.09.; pēc atbrīvošanas dzīvojis Drustu pag. Dravniekos, tagad Smiltēnē.

Peizumu dzimta no Rozām

46. *Saimnieks Jūlijs Peizums*, dz. 1902. g. 27.03. Drustu pag. Lieduliešos; Gatartas pag. Lauksaimniecības biedrības priekšnieks; apcietināts 1944. g. 14.10., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 15 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1956. g. 20.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rozās; miris 2004. g. 10.01., apglabāts Drustu pag. kapos.

47. *Brālis Oskars Peizums*, dz. 1913. g. 14.05. Drustu pag. Aizpalšos; vetārsts; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 19.02., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Magadanas apg. Kolimā, atbrīvots 1946. g. 27.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Gulbenes raj. Stāmerienā.

Ruņģu dzimta no Zaļkalniem

48. *Saimnieks Arvīds Ruņģis*, dz. 1912. g. 28.08. Cēsu apr. Vaives pag.; aizsargs, Gatartas pag. Aizsargu organizācijas priekšnieks 1938. – 1939. g.; apcietināts 1941. g. 14.08., atradies apcietinājumā nometnē Nr. 6928 Vorkutā un vēlāk Intā, sodīts pēc 58. panta ar augstāko soda mēru – nāvessodu, sods izpildīts 1942. g. 10.11.

49. *Sieva Biruta Ruņģe* (dzim. Lāce), dz. 1919. g. 8.10. Gatartas pag. Naucos; mājsaimniece; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Turuhanskas raj.; pēc vīra nāves apprecējusies otrreiz ar Nikolaju Muižnieku 1951. g. 13.01.,

Krievijā piedzimuši meita Vija Muižniece; atbrīvota 1957. g. 23.02.; vīrs miris 1957. g.; 1957. g. jūlijā atgriezusies Latvijā un apmetusies uz dzīvi Cēsu raj., tagad dzīvo Aizputē.

50. *Māte Marija Amālija Ruņģe* (dzim. Dančanska), dz. 1878. g. 23.12. Gatartas pag. Zaļkalnos; mājsaimniece; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Turuhanskas raj.; mirusi izsūtījumā 1943. g. 11.11.

51. *Meita Ligita Ruņģe-Poperečņuka*, dz. 1941. g. 2.05. Gatartas pag. Zaļkalnos; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Turuhanskas raj., atbrīvota 1957. g. 20.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Rīgā.

52. *Meita Vita Muižniece*, dz. 1953. g. 18.11. Krasnojarskas nov. Turuhanskas raj.; atgriezusies Latvijā ar māti un māsu 1957. g. jūlijā; dzīvojusi Cēsu raj. Drabešu pag., tagad dzīvo Aizputē.

Rubļavsku dzimta no Kalna-Šķērbeļiem

53. *Saimnieks Elmārs Rubļavskis*, dz. 1912. g. 19.03. Valkas apr. Palsmanes pag.; Aizsargu organizācijas biedrs; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Valkas raj. Blomes pag.; miris 1995. g. 18.04., apglabāts Smiltenes kapos.

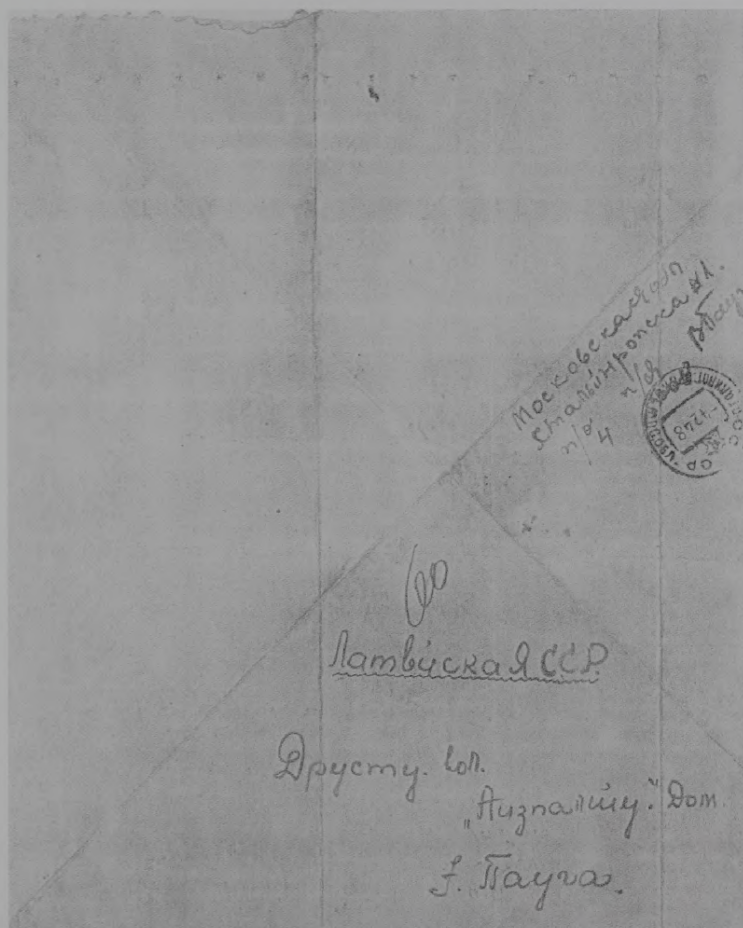
54. *Sieva Marta Rubļavska*, (dzim. Lintere), dz. 1913. g. 2.05. Smiltēnē; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Valkas raj. Blomes pag.; mirusi 1994. g. 10.08., apglabāta Smiltenes kapos.

55. *Dēls Uldis Rubļavskis*, dzimis 1941. g. 1.04. Smiltēnē; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 12.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Valkas raj. Blomes pag.

Skostiņu dzimta no Sīmaņiem

56. *Saimnieks Jānis Voldemārs Skostiņš*, dz. 1894. g. 11.06. Smiltēnē; aizsargs; dienējis vācu armijas latviešu policijas bataljonā, apcietināts 1947. g. 24.11., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Noriļskā, atbrīvots 1956. g. 20.04., devies pie sievas uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atkārtoti atbrīvots 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Sīmaņos; pēc dēla Oļģerta izsaukuma 1976. g. martā pārcēlies uz ASV; miris 1983. g. 23.08., apglabāts Saginavas Latviešu draudzes kapos Mičiganā, ASV.

57. *Sieva Marta Skostiņa* (dzim. Sīmane), dz. 1902. g. 4.03. Valkas apr. Bilskas pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Sīmaņos; pēc dēla Oļģerta izsaukuma 1976. g. martā pārcēlusies uz ASV; mirusi 1996. g. 18.11., apglabāta Saginavas Latviešu draudzes kapos Mičiganā, ASV.

V. Paugas vēstule krusttēvam no filtrācijas nometnes

1946. gada 1. februāris
Stalbingereka

Sveiciens draudznie!

Indiņā, divas ses dienas, kas sastāda nedēļas
mēnes un gadus. Tā tas ir arī pie cilvēces kur
gads sīdodams gadam sastāda cilvēka mūsi. Kā
kārtai dienas ir arī un vakari, tā arī tas ir pie
cilvēca (jauktā un veums). Es vēl esmu šai rē-
ta posmā, man vēl jūkstā starp dāmu, kurā
gan pāris tumsā tēta. Bet tas cauri ausīs
kādas arības, pie naktis ses dienas, tēta kurā ar
vēn atus dāms ko jaunā, gaisā un sēnlaima
Tāmdēl esmu pārliecinā, kad pūkstovis no mirkli.
Tā vakara kauli stari ir jauni, kas dāms ko
jauna iedvesmo cilvēci. Tāmdēl, onul' esi
droši kad var vēl stāties lakt, tāvā veuma
dienās. Tu jom esi pūkstovis laiku, ko cilvē-
ci šeit par veuma tāvā dāms gājūvājam
in airitejūti, dāms grūt mirkli, kā arī
dāms sūnu dienu. Arī tapad klajā Tē grūt,
tapat kā tas ir manai māsmā. Bet tēst
vedūvā, varams hūt droši kad beigai dē-
sim rēta. Skar tu es sēnlaimu rēta,
kad varams hūt mīsi mēkstos sēnlaimu
Pālas naktis. Kad hūt varis mīst sēnla-
tīva sēta lauku, tad mairis mēkstos mūms
mūsmā, kad varis mēkstos atpūstis, par-
vadi savas veuma dienas
Tāsmā arības! Tāsmā naktis!
Sveiciens tēvā sēta māsmā māsmā

Jāņa Barona ģimene: sieva Lūcija, dēli Jānis, Arnis un Uldis

Pētera Paugas ģimene: sieva Marija,
meita Rūta un dēls Viktors

Kārļa Barona ģimene: sieva Emma,
meita Anna un dēls Jānis

Grāmatas autors Valters Pauga 1947. gadā pēc atgriešanās no karagūstekņu nometnes Krievijā

Latvijas armijas lidotājs Jānis Barons
1939. gadā

Maiga un Jānis Puķīši Sibīrijā 1956. gadā

Angelika Puķīte pie dēla Jura kapa 1956. gada 2. jūlijā

Dambrozes: Marta, Pēteris un Irēna pie Apšukalņiem

Marija un Jānis Rikmaņi pie pašu būvētās mājas Sibīrijā

Molčanovas rajona centrs

Obas upe

Māja Mironovkas sādžā – kolhoza grāmatvedes īpašums, kur apmetās deportētie latvieši

Olga un Māris Skrābāni Sibīrijā

Kolhoza brigādes centrs

Kapsēta Mironovkā

Godiņu ģimene: Marija, Kārlis un dēls Jānis

Ivars Ģībulis un Jānis Pauga

Pēteris Pauga

Roberts Pērksstiņš

Milda Pērksstiņa

Rubļevsku ģimene: Marta,
Elmārs un dēls Uldis

Marija un Kārlis Godiņi novāc
kartupeļu ražu

Skats starp Grišinas un Afanasevnas sādžām Sibīrijā

Klāra Kingisepa, Jānis Pauga, Marga Skopīne, Ivars Ģibulis

Marta un Jānis Skostiņi pie savas mājas Sibīrijā

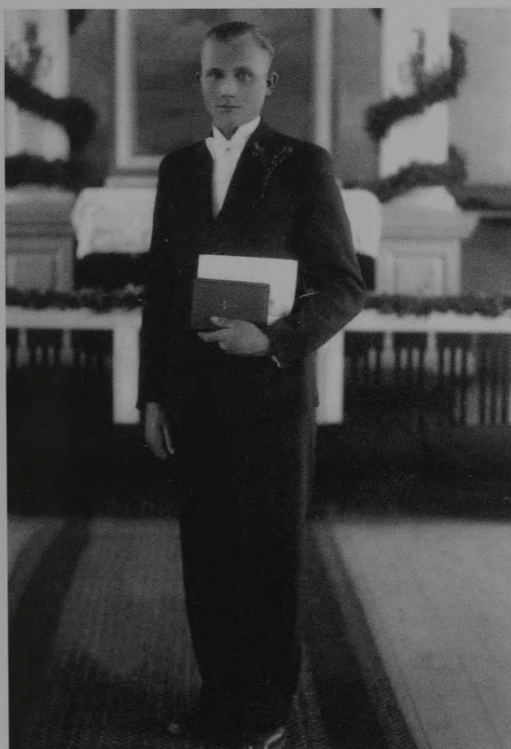
Ģībuļu ģimene: Roberts ar sievu Elvīru un dēlu Ivaru

Regīna un Dzidra Lāce

Maiga Skopāne Sibīrijā

Arvīds Kļaviņš iesvētībās

Latviešu grupa kolhozā "Trudovik" Sibīrijā

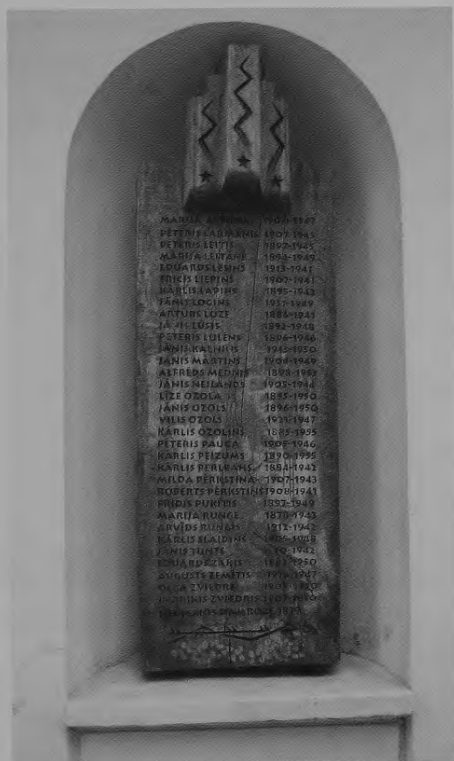
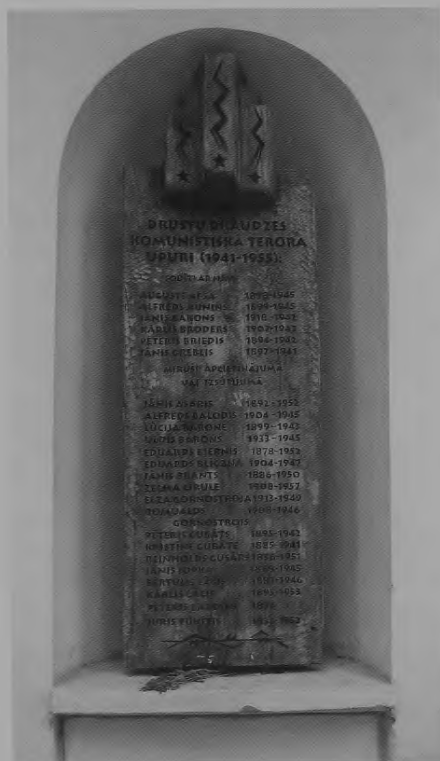
Baltais krusts nacionālo partizānu bunkura vietā

Baltais krusts vietā, kur krita nacionālie partizāni brāļi Teteri

Piemiņas akmens izsūtītajiem drustiešiem

Piemīņas plāksnes Drustu baznīcas sienas nišā komunistu terora upuriem, kuru kāpi nav zināmi

Piemiņas plākšņu atklāšana pie Drustu baznīcas

58. *Sievas pamāte Alvīne Sīmane* (dzim. Vilks), dz. 1881. g. 26.03. Valkas apr. Bilskas pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1958. g. 10.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Bilskas pag.; mirusi 1964. g. 28.02., apglabāta Bilskas pag. kapos.

Dēls Oļģerts Voldemārs Skostiņš, dz. 1926. g. 29.09.; Gatartas pag., laukstrādnieks tēva saimniecībā; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. augustā, atradies kara slimnīcā Vācijā, kur 1945. g. 4.04. kritis amerikāņu armijas gūstā; tagad dzīvo ASV.

Skopāņu dzimta no Kalna-Mīlakšām

Saimnieks Antons Skopāns, dz. 1903. g. Madonas apr. Beļavas pag.; miris 1941. g. 8.11.

59. *Sieva Anna Skopāne* (dzim. Grēbe), dz. 1900. g. 3.07. Gatartas pag. Zīdkalnos; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 24.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Kalna-Mīlakšās; mirusi 1986. g. 6.12., apglabāta Drustu pag. kapos.

60. *Dēls Jānis Gaidulis Skopāns*, dz. 1935. g. 15.08. Kalna-Mīlakšās; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 24.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Kalna-Mīlakšās, tagad dzīvo Vecpiebalgā.

61. *Meita Maiga Zinaida Skopāne*, dz. 1938. g. 12.12. Kalna-Mīlakšās; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 24.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Kalna-Mīlakšās.

Teteru dzimta no Ariešām

62. *Saimnieks Augusts Teteris*, dz. 1911. g. 17.10. Gatartas pag. Ariešās; Aizsargu organizācijas biedrs, izvairījies no iesaukšanas vācu un Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns; kritis kaujā ar čekas karaspēku 1950. g. 29.10., kapa vieta nav zināma.

63. *Sieva Līne Malvīne Teterē* (dzim. Zeltiņa), dz. 1917. g. 7.01. Krievijā; mājsaimniece; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1950. g. 11.09., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Irkutskas apg. Bratskas nometnē, atbrīvota 1956. g. 28.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Tukumā.

64. *Brālis Pēteris Teteris*, dz. 1915. g. 24.08. Gatartas pag. Ariešās; lauksaimnieks un kalpotājs; Aizsargu organizācijas biedrs, izvairījies no iesaukšanas vācu un Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns; kritis kaujā ar čekas karaspēku 1950. g. 28.10., kapa vieta nav zināma.

Personas

1. *Augusts Āpša*, dz. 1898. g. 16.01. Gatartas pag. Dūķos, māju saimnieks; sabiedrisks darbinieks, aizsargs; apcietināts 1944. g. 12.10., sodīts pēc 58. panta ar nāves sodu; sods izpildīts 1945. g. 20.01.

2. *Kārlis Avens*, dz. 1909. g. Cēsu apr. Vecpiebalgas pag., Gatartas pag. Avotiņu māju saimnieks; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, aktīvs nacionālo partizānu atbalstītājs; apcietināts 1945. vai 1946. g. 26.06., turēts apcietinājumā Rankā; mēģinājis bēgt, nošauts jūnija beigās tūruma malā netālu no čekas apmešanās punkta; kapa vieta nav zināma.

3. *Voldemārs Brants*, dz. 1902. g. 4.12. Drustu pag. Lieduliešos, Gatartas pag. Tabiņu māju saimnieks, aizsargs, šucmanis; apcietināts 1947. g. 1.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Krievijā Dienvidkuzbasa noietnē; atbrīvots 1957. g. 13.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunpiebalgā, miris 1986. g. 11.10.

4. *Artūrs Balodis*, dz. 1926. g. 1.04. Gatartā, laukstrādnieks Kalniņos; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 20.08.; pēc vācu armijas kapitulācijas Vācijā kritis sabiedroto armijas gūstā 1945. g. 2.05.; līdz 1947. g. 7.09. atradies Vitenbergas gūstekņu noietnē, pēc tam gūstekņu noietnē Nr. 226 Krievijā; atbrīvots 1947. g. 16.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Gatartā; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

5. *Jānis Čapus*, dz. 1919. g. 17.03. Drustu pag. Spinduļos; laukstrādnieks Gatartas pag. Siernīcās; dienējis vācu armijas 20. latviešu policijas bataljonā, bijis izlūku grupā Sarkanās armijas aizmugurē; apcietināts 1945. gada 6.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 15 gadiem, sodu izcietis Arhangeļskas apg. „Jerginlag” noietnē; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst, iespējams, miris soda noietnē.

6. *Jānis Dančauska*, dz. 1916. g. 19.07. Gatartas pag. Vāgānos; māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 10.12.; pēc kapitulācijas 1945. g. 8.05. kritis krievu gūstā, atradies Kuldīgas gūstekņu noietnē; atbrīvots 1945. g. 10.05.; strādājis Kuldīgā, uzturējis sakarus ar nacionālajiem partizāniem; apcietināts 1946. g. 26.06., pierādījumu trūkuma dēļ 1946. g. 24.12. atbrīvots; dzīvoja Vāgānos; apglabāts Drustu kapos.

7. *Augusts Eglītis*, dz. 1876. g. 28.01. Drustu pag. Vecrudīnos, Gatartas pag. Vieslavēnu māju saimnieks; veterinārārsts, aizsargs, Latvijas armijas pulkvedis; apcietināts 1945. g. 14.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem; sodu izcietis „Dubravlag” noietnē; miris apcietinājumā 1949. g. 20.02.

8. *Eduards Ezergailis*, dz. 1906. g. 7.04. Gatartas pag. Vecdūķos, Galadūķu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī; pēc

kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Krievijā; atbrīvots 1946. g. pavasarī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Galadūķos; miris 1976. g. 9.05., apglabāts Drustu kapos.

9. *Kārlis Godiņš*, dz. 1894. g. 13.08. Gatartas pag. Mārškalnos, māju saimnieks; nacionālo partizānu atbalstītājs; apcietināts 1951. g. 22.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem; sodu izcietis Krievijā „Ozerlag” nometnē; atbrīvots 1956. g. 12.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Mārškalnos; miris 1974. g. 29.09., apglabāts Drustu kapos.

10. *Pēteris Godiņš*, dz. 1920. g. 21.03. Gatartas pag. Zaļkalnos, māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. jūlijā; kritis krievu gūstā 1944. g. 15.03., atradies gūstekņu nometnē Krievijā, Tulā, atbrīvots 1946. g. 1.10.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Gatartā; miris 1954. g. 6.05., apglabāts Drustu kapos.

11. *Jānis Greble*, dz. 1897. g. 12.03. Rīgā, Gatartas pag. Augšpils māju saimnieks; Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris; aizsargs, korporācijas Selonija loceklis, aktīvs cīnītājs pret revolucionāro kustību; apcietināts 1941. g. 24.03., sodīts pēc 58. panta ar nāvi; atradies Čkalovā, Soļļesskas cietumā; nāves sods izpildīts 1941. g. 8.12.

12. *Roberts Grēbis*, dz. 1902. g. 10.11. Gatartas pag. Zīdkalnos, māju saimnieks; aizsargs, dienējis vācu armijas latviešu policijas bataljonā; apcietināts 1944. g. 12.10., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem; sodu izcietis Krievijā, Krasnojarskas nov.; atbrīvots 1956. g. 4.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Aizputē, miris 1987. g. 11. 02., apglabāts Aizputes kapos.

13. *Ernests Kaķainis*, dz. 1888. g. Madonas apr. Litenes pag., Gatartas pag. Duniju māju un dzīrmavu saimnieks; aizsargs; apcietināts 1945. g. 19.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem; sodu izcietis „Dubravlag” nometnē; atbrīvots 1950. gada 4.05.; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

14. *Hermanis Jūlijs Kākars*, dz. 1919. g. 29.09. Gatartas pag. Vējavkalnos, māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā; pēc kapitulācijas kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Tulā, atbrīvots 1946. gada rudenī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Gatartā, miris 1988. g. 17.07., apglabāts Cēsu kapos.

15. *Oskars Kļaviņš*, dz. 1912. g. 26.07. Gatartas pag. Ariešās, Stūra Ariešu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. novembrī, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies Habarovskas nov. „Sevgavaņas” gūstekņu nometnē; atbrīvots 1946. g. 21.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Stūra Ariešās, miris 1989. g. 31.07., apglabāts Drustu kapos.

16. *Elvīra Ķiņķere-Vikmane*, dz. 1917. g. 16.05. Gatartas pag. Lejas Baižās; laukstrādniece tēva saimniecībā; nacionālo partizānu atbalstītāja; apcietināta 1949. g. 7.10., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem; sodu izcietusi Mordovijā, „Steplag” nometnē; atbrīvota 1956. g. 20.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Gatartas pag. Dreimaņos, mirusi 1991. g. 9.03., apglabāta Drustu kapos.

17. *Erna Ķēniņa*, dz. 1911. g. 9.02. Gatartas pag. Mārškalnos; dzīvojusi un strādājusi Rīgā; nacionālo partizānu atbalstītāja; apcietināta 1949. g. 7.10., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem; sodu izcietusi Mordovijā, „Steplag” nometnē; atbrīvota 1958. g. 22.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Rīgā; mirusi Ādažu slimnīcā 1995. g. 7.02., apglabāta Drustu kapos.

18. *Lidija Ermīne Ķēniņa*, dz. 1923. g. 18.10. Gatartas pag. Mārškalnos; laukstrādniece tēva saimniecībā, nacionālo partizānu atbalstītāja; apcietināta 1949. g. 2.10., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem; sodu izcietusi Mordovijā, „Steplag” nometnē; atbrīvota 1956. g. 25.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Gatartas pag. Mārškalnos, vēlāk Jaunpiebalgā.

19. *Kārlis Ķezis*, dz. 1914. g. 9.10. Drustu pag. Tulčos; laukstrādnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 17.02.; pēc kapitulācijas 1945. g. 8.05. kritis krievu gūstā, atradies Karēlijas gūstekņu nometnē „Medvežgorsklag”; atbrīvots 1946. g. decembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Raunas pag.; miris 1995. g. 25.03., apglabāts Raunas kapos.

20. *Eduards Lastmanis*, dz. 1895. g. 28.09. Gatartas pag. Vieslavēnos; Gatartas pag. Sūnriju māju saimnieks, Gatartas pag. vecākā vietnieks; apcietināts 1945. g. 22.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Permas apg. „Široklag” nometnē; atbrīvots 1950. g. vasarā; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Sūnrijās; miris 1984. g. 13.02., apglabāts Drustu kapos.

21. *Arvīds Lācis*, dz. 1908. g. 24.01. Gatartas pag. Saltupos, māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī; pēc kapitulācijas kritis krievu gūstā; atbrīvots 1946. g. novembrī; atgriezies Latvijā; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

22. *Bērtulis Lācis*, dz. 1887. g. 15.08. Gatartas pag. Naucos, Lejas Naucu māju saimnieks, aizsargs, sabiedriska darbinieks; apcietināts 1945. g. 19.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem, sodu izcietis Krievijā „Široklag” nometnē; miris apcietinājumā 1946. g. 1.03.

23. *Jānis Lācis*, dz. 1916. g. 3.03. Gatartas pag. Naucos, māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, dienējis kā veterinārārsts; pēc kapitulācijas kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē pie Amūras, atbrīvots 1946. g. novembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Naucos; miris 1981. g. 14.12., apglabāts Cēsu Meža kapos.

24. *Kārlis Lapiņš*, dz. 1895. g. 27.01. Gatartas pag. Kalna-Lībiešos; laukstrādnieks tēva saimniecībā; bijis latviešu strēlnieks; 12. Krievijas armijas Iskolatstrela loceklis, piedalījies 1917. gada oktobra apvērsumā Krievijā, Latvijas Bezzemnieku padomes loceklis, komisārs Sarkanās armijas štāba administratīvajā pārvaldē; arestēts par sakariem ar Latvijas sūtniecību, izsūtīts uz 2 gadiem Vologdas guberņā, no kurienes izbēdzis un 1924. g. atgriezies Latvijā; publicists latviešu žurnālistikā, sarakstījis daudzus stāstus un romānus, apcietināts 1940. g. 19.12.,

sodīts pēc 58. panta ar augstāko soda mēru – nāves sodu; sods izpildīts 1942. g. 21.04. Ziemeļkazahijas apg. Petropavlovskā.

25. *Pēteris Leitis*, dz. 1897. g. 5.12. Gatartas pag. Liepkalnos, māju saimnieks, aizsargs, apcietināts 1945. g. 17.02., miris 1945. g. 12.05. Cēsu cietumā, kapa vieta nav zināma.

26. *Jānis Leitens*, dz. 1894. g. 3.12. Gatartas pag. Zaļkalnos, laukstrādnieks, piedalījies 1. pasaules karā, revolucionārs, apsūdzēts par spiegošanu Latvijas labā, apcietināts 1938. g. 14.04., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, sodu izcietis Sibīrijā; miris apcietinājumā 1941. g. 21.05.

27. *Artūrs Liepa*, dz. 1910. g. 10.05. Gatartas pag. Tērceslejās; lauksaimnieks, aizsargs; apcietināts 1945. g. 8.05., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Arhangeļskas apg.; miris apcietinājumā 1946. g. 13.07.

28. *Arvīds Liepa*, dz. 1918. g. 19.09. Gatartas pag. Gārņos; Tērcesleju māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. 2.01.; pēc kapitulācijas 1945. g. 8.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Nr. 0331 Maskavā; atbrīvots 1946. g. 27.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Tērceslejās, vēlāk Rīgas raj.; miris Rīgā 1988. g. 11.10., apglabāts Ropažu kapos.

29. *Fricis Liepiņš*, dz. 1907. g. 1.05. Liepājas apr. Nīgrandē; mežzinis Gatartas pag. Ozolkalnā, Aizsargu vada komandieris; deportēts 1941. g. 14.06. uz Svedlovskas apg. „Severlaga” nometni; miris apcietinājumā 1941. g. 20.12.

30. *Elvīra Liepiņa*, (dzim. Brazovska), dz. 1912. g. Jēkabpils apriņķa Saukas pag. Ozolniekos; mājsaimniece; aizsardze; deportēta 1941. g. 14.06. uz Krasnojarskas nov. Suhabuzinskas raj.; pēc vīra nāves Krievijā apprecējusies otrreiz ar Dmitriju Gorbunovu; atbrīvota 1956. g. 16.09.; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

31. *Eduards Lubiņš*, dz. 1888. g. 21.10. Valkas apr. Smiltenes pag.; Gatartas pag. Jaundūķu māju saimnieks; aizsargs, apcietināts 1945. g. 16.05., tiesāts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Permas apg. „Širlaga” nometnē, atbrīvots 1946. g. 17.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaundūķos; miris 1973. g. 14.11., apglabāts Drustu kapos.

32. *Jānis Lubiņš*, dz. 1898. g. 20.11. Valkas apr. Smiltenes pag.; Gatartas pag. Noriņu māju saimnieks; aizsargs, apcietināts 1945. g. 16.05., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Permas apg. „Širlag” nometnē, atbrīvots 1949. g. 18.09.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaundūķos; miris 1984. g. 4.03., apglabāts Drustu kapos.

33. *Kārlis Malums*, dz. 1919. g. 25.09. Gatartas pag. Lāčkalnos; dzīvojis Noriņās, strādājis Smiltenes ceļu daļā; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. 26.03., kritis krievu gūstā, dienējis Sarkanajā armijā no 1944. g. 25.09. līdz 1945. g. 15.10., no 1944. g. 15.12. atradies gūstekņu nometnē Tulā, atbrīvots 1946. g. 21.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Gatartas pag. Juriņos; miris 1985. g. 2.08., apglabāts Drustu kapos.

34. *Kārlis Pāža*, dz. 1916. g. 14.01. Gatartas pag. Mīlakšās, māju saimnieks; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns, kritis cīņā ar čekas karaspēku Smiltenes Lielmežā 1951. g. 6.11.

35. *Pēteris Pāža*, dz. 1923. g. 25.03. Gatartas pag. Mīlakšās; laukstrādnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. janvārī, 1944. g. vasarā dezertējis, apcietināts 1944. g. 29.10., atradies gūstekņu nometnē Tulā, atbrīvots 1946. g. 24.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Gatartas pag.; miris 1985. g. 2.08., apglabāts Drustu kapos.

36. *Artūrs Pērkons*, dz. 1906. g. 7.04. Drustu pag. Gauduļos; mežsargs; aizsargs, piedalījies padomju lidotāju aizturēšanā Olainē, apcietināts 1950. g. 27.04., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Pečoras apg. „Pečorlag” nometnē, atbrīvots 1954. g. 11.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Olainē; miris 1985. g. 30.09., apglabāts Drustu kapos.

37. *Imants Kārlis Pētersons*, dz. 1918. g. 22.11. Gatartas pag. Lībiešos; students; no 1941. g. jūlija dienējis vācu armijas 16., 266. un 271 policijas bataljonā, pēc kapitulācijas nacionālais partizāns, apcietināts 1947. g., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis „Dubrovlag” nometnē, atbrīvots 1957. g. 21.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

38. *Pēteris Plakanis*, dz. 1899. g. 3.07. Gatartas pag. Mīlakšās; Jaunkaldavu māju saimnieks; aizsargs, apcietināts 1944. g. 12.10., sodīts ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Karagandā, atbrīvots 1956. g. 5.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunkaldavās; miris 1969. g. 15.02., apglabāts Drustu kapos.

39. *Pēteris Pogulis*, dz. 1915. g. 23.01. Gatartas pag. Dravniekos; laukstrādnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, pēc kapitulācijas 1945. g. 8.05. kritis krievu gūstā, miris gūstekņu nometnē.

40. *Augusts Popelis*, dz. 1912. g. 4.03. Gatartas pag. Ješkās; Lejasješku māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 7.09., pēc kapitulācijas kritis amerikāņu armijas gūstā, no 1945. g. 16.04. atradies gūstekņu nometnē Esenē, pieteicies atgriezties Latvijā, uz robežas aizturēts un 1946. g. 19.01. ievietots gūstekņu nometnē Staļinogorskā, atbrīvots 1946. g. 4.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Lejasješkās; miris 1994. g. 12.12., apglabāts Drustu kapos.

41. *Pēteris Popelis*, dz. 1915. g. Gatartas pag. Lejasješkās; laukstrādnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, dezertējis 1944. g. jūnijā, dzīvojis nelegāli līdz 1944. g. 15.12., apcietināts, ievietots gūstekņu nometnē Tulā, miris nometnē 1945. g..

42. *Pēteris Risters*, dz. 1896. g. Priekuļu pag.; Gatartas pag. policists; aizsargs, apcietināts 1944. g. 7.11., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 17 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1956. g. 4.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Drabešu pag.; miris 1965. g. 10.03., apglabāts Priekuļu kapos.

43. *Arvīds Sīmanis*, dz. 1911. g. 16.02. Gatartas pag. Lejas Dreimaņos; Kalna Dreimaņu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. pavasarī, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Krievijā, atbrīvots 1946. g. decembrī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Aizkrauklē.

44. *Osvalds Sīmanis*, dz. 1924. g. 31.05. Gatartas pag. Lejasdreimaņos; Dreimaņu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g., pēc kapitulācijas 1945. g. 8.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Krievijā, atbrīvots 1946. g. rudenī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dreimaņos; miris 1979. g. 12.04., apglabāts Drustu kapos.

45. *Pēteris Sīmanis*, dz. 1913. g. 27.02. Gatartas pag. Ješkās; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī; pēc kapitulācijas nelegāli uzturējies Kurzemē, apcietināts 1945. g. 12.05. Aizputes apkārtnē, nonācis gūstekņu nometnē Maskavas apgabalā, atbrīvots 1946. g. 10.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Cēsīs; miris 1986. g. 17.07., apglabāts Drustu kapos.

46. *Mārtiņš Arvīds Sika*, dz. 1918. g. 15.09. Ķiršos; izvairījies no darba nometnes Vācijā un dienesta Sarkanajā armijā, pievienojies nacionālajiem partizāniem, legalizējies 1946. g., strādājis Smiltenes mežrūpniecībā, deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1957. g. 7.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Smiltēnē; miris 1975. g. 21.10., apglabāts Valkas kapos.

47. *Imants Pēteris Skopāns*, dz. 1923. g. 30.10. Gatartas pag. Apiņos; Upeslīču māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. ziemā, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Tālajos Austrumos, Kamčatkas pussalā, atbrīvots 1946. g. 16.09., mobilizēts Sarkanajā armijā 1946. g. decembrī, dienējis celtniecības bataljonā, atbrīvots 1950. g. 13.04.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Drabešu pag.; miris 1995. g. 27.11.

48. *Jānis Slaidiņš*, dz. 1922. g. 6.04. Gatartas pag. Jaunglāzniekos; laukstrādnieks; iesaukts 1944. g. 17.02. vācu armijas Latviešu leģionā, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies Komi APSR Vorkutas gūstekņu nometnē, atbrīvots 1946. g. 27.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Jaunpiebalgas pienotavā; miris 1982. g. 13.02., apglabāts Jaunpiebalgas kapos.

49. *Pēteris Slaidiņš*, dz. 1922. g. 10.04. Gatartas pag. Jaunglāzniekos; laukstrādnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. ziemā, kritis krievu gūstā, miris gūstekņu nometnē.

50. *Pēteris Slaidiņš*, dz. 1888. g. 18.01. Cēsu apr. Dzērbenes pag.; Jaunglāznieku māju saimnieks; aizsargs, apcietināts 1945. g. 16.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem, sodu izcietis „Širlag” nometnē, atbrīvots 1945. g. 7.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Glāzniekos; miris 1962. g. 17.02., apglabāts Drustu kapos.

51. *Jūlijs Slavēns*, dz. 1910. g. 24.09. Gatartas pag. Ariešās; Gala Ariešu māju saimnieks, iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. pavasarī, pēc

kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Gruzijas PSR Kutaisi, atbrīvots 1946. g. rudenī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Gala Ariešās, miris 1994. g. 9.03., apglabāts Drustu kapos.

52. *Kārlis Smekšs*, dz. 1909. g. 22.08. Gatartas pag. Ješkās, Gatartas pag. Lazdukalnu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. pavasarī, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Tulā, atbrīvots 1946. g. rudenī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Lazdukalnos, vēlāk pārcēlies uz Saulkrastiem, miris 1987. g., apglabāts Saulkrastu kapos.

53. *Edgars Students*, dz. 1916. g. 27.09. Gatartas Juriņos, dzīvojis Rīgā, iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. novembrī, dienējis gaisa spēkos kā lidotājs, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Kaļiņinā, atbrīvots 1946. g. februārī, pēc atgriešanās Latvijā dzīvoja Ķegumā; miris 2005. g. 11.04.

54. *Jānis Students*, dz. 1910. g. 6.10. Gatartas pag. Juriņos, lauksaimnieks Naucos, iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 17.02., dezertējis 1944. g. jūlijā, mobilizēts Sarkanajā armijā 1944. g. 18.10., apcietināts 1945. g. 11.01., atradies gūstekņu nometnē Rīgā, Sarkandaugavā, atbrīvots 1946. g. 6.06., pēc atbrīvošanas dzīvoja Rīgā.

55. *Cipriāns Špons*, dz. 1912. g. 25.07. Abrenes apr. Bērzpils pag.; Gatartas pag. Aizpurvu māju saimnieks, iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. februārī, pēc kapitulācijas kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Krievijā, atbrīvots 1946. g. rudenī; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Aizpurvos. Miris 1994. g. 22.02., apglabāts Drustu kapos.

56. *Miervaldis Treiliņš*, dz. 1928. g. 28.02. Gatartas pag. Kaļķenēs, skolnieks; pagrīdes organizācijas „Mazais Latvīš” biedrs, apcietināts 1948. g. 22.06., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 15 gadiem, sodu izcietis Kaļiņinā, atbrīvots 1954. g. 12.11., pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Gatartas pag. Kaldavās, miris 1990. g. 19.05., apglabāts Drustu kapos.

57. *Jānis Uzārs*, dz. 1889. g. 22.12. Gatartas pag. Garnos, dzīvojis Gatartas pag. Lāckalnā; 1. pasaules kara laikā dienējis latviešu strēlniekos, Revolucionārā Kara tribunāla loceklis Gatartā, Petrogradā piedalījās Kronštates dumpja apspiešanā, beidzis Sarkanās armijas Frunzes Kara akadēmiju, dienējis Sarkanās armijas štābā, apcietināts 1937. g. 26.03., apsūdzēts par iesaistīšanos Tuhačevska militārajā sazvērestībā, sodīts pēc 58. panta ar augstāko soda mēru – nāvessodu, sods izpildīts 1937. g. 29. 08.

58. *Pēteris Vēveris*, dz. 1914. g. 5.10. Gatartas pag. Viļumos, Mazviļumu māju saimnieks, iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 28.07., dezertējis 1944. g. rudenī, apcietināts 1944. g. 15.12., bijis Tulas gūstekņu nometnē, atbrīvots 1946. g. 20.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Mazviļumos, miris, apglabāts Drustu kapos.

59. *Alfrēds Vītiņš*, dz. 1906. g. 25.07. Gatartas pag., dzīvojis Ješkās; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. pavasarī, pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Krievijā, pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Gatartā, miris, apglabāts Jaunpiebalgas kapos.

60. *Augusts Zemītis*, dz. 1916. g. 21.10. Gatartas pag. Slavēnos, Zemīšu māju saimnieks; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, bijis nacionālais partizāns, legalizējies, apcietināts 1946. g. 15.07., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem, sodu izcietis Krievijas nometnē, miris apcietinājumā 1947. g. 9.10.

61. *Jānis Zirdziņš*, dz. 1918. g. 6.02. Gatartas pag. Brūžos, Jaunbrūžu māju saimnieks; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1943. g. 24.05., pēc kapitulācijas 1945. g. 9.05. kritis krievu gūstā, atradies gūstekņu nometnē Gruzijas PSR, Kutaisi, atbrīvots 1946. g. 5.07., pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Drustu pag. Jaunbrūžos.

Drustu pagastam no Dzērbenes pagasta pievienotās saimniecības

Dzimtas

Amatnieku dzimta no Spreņiem

Saimnieks Voldemārs Amatnieks, dz. 1907. g. 22.07. Dzērbenes pag. Spreņos; aizsargs, devies bēgļu gaitās uz Vāciju; miris 1975. g. 21.07. Kanādā.

1. *Sieva Emma Amatniece*, (dzim. Gailīte), dz. 1913. g. 13.01. Dzērbenes pag.; Spreņu māju saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 21.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag. Teikās; mirusi 1993. g. 2.09., apglabāta Ogresgala kapos.

2. *Māte Karlīne Amatniece*, dz. 1873. g. Dzērbenes pag.; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; atbrīvota 1956. g. 21.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag. Teikās; mirusi 1961. g. 3.01., apglabāta Dzērbenes kapos.

3. *Dēls Vilnis Amatnieks*, dz. 1935. g. 25.05. Dzērbenes pag. Spreņos; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 21.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag. Teikās; miris 1994. g. 19.08., apglabāts Ogresgala kapos.

4. *Dēls Jānis Amatnieks*, dz. 1938. g. 20.04. Dzērbenes pag. Spreņos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1956. g. 21.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag. Teikās; tagad dzīvo Ogresgala pagastā.

Cīruļu dzimta no Kalna Stādiņiem

5. *Saimnieks Pēteris Cīrulis*, dz. 1901. g. 15.08. Dzērbenes pag. Kalna Stādiņos; bijušais Dzērbenes pag. vecākais; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., miris izsūtījumā 1951. g. 23.12.

6. *Sieva Elvīra Cīrule*, (dzim. Barkāne), dz. 1913. g. 25.10. Ļeņingradā; Kalna Stādiņu māju saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 15.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag. Ārēs; mirusi 1994. g. 11.05., apglabāta Dzērbenes kapos.

7. *Dēls Jānis Cīrulis*, dz. 1938. g. 17.06. Kalna Stādiņos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1955. g. 15.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag. Ārēs; tagad dzīvo Siguldā.

8. *Meita Līvija Cīrule*, dz. 1936. g. 27.12. Kalna Stādiņos; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1956. g. 15.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Dzērbenes pag. Ārēs; tagad dzīvo Limbažu raj. Salacgrīvā.

9. *Dēls Andris Cīrulis*, dz. 1941. g. 18.06. Kalna Stādiņos; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1955. g. 15.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag. Ārēs; tagad dzīvo Cēsu raj. Liepas pagastā.

10. *Dēls Juris Cīrulis*, dz. 1945. g. 16.08. Kalna Stādiņos; bērns; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvots 1955. g. 15.07.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Dzērbenes pag. Ārēs; miris 1995. g. 16.03., apglabāts Jumpravas kapos.

Seisumu dzimta no Lejas Dolēm

11. *Saimnieks Jānis Seisums*, dzimis 1899. g. Lejas Dolēs; aizsargs, apcietināts 1945. g. 11.02., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, sodu izcietis Nižņijtagilā, atbrīvots 1952. g. 17.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Ogrē; par turpmāko dzīves gājumu ziņu trūkst.

12. *Sieva Emma Seisuma*, dz. 1899. g. 13.08. Dzērbenes pag.; Lejas Doļu māju saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 15.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Līgatnē; mirusi 1969. g. 15.09., apglabāta Dzērbenes kapos.

13. *Māte Mīle Seisuma*, (dzim. Jermila), dz. 1874. g. Dzērbenes pag.; dzīvojusi Lejas Dolēs; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., mirusi izsūtījumā 1953. g. 11.11.

14. *Meita Skaidrīte Seisuma*, dz. 1931. g. 14.01. Dzērbenes pag. Kalna Dolēs; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 15.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Līgatnē; mirusi 1982. g. 20.02., apglabāta Dzērbenes pag. kapos.

15. *Meita Vizbulīte Seisuma*, dz. 1931. g. 14.01. Dzērbenes pag. Kalna Dolēs; skolniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 15.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Rīgā.

Šilinsku dzimta no Mailēm

16. *Saimnieks Jānis Šilinskis*, dz. 1901. g. 29.01. Mailēs; aizsargs, apcietināts 1945. g. 12.01., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 7 gadiem, sodu izcietis Tomskas apg. Nižņijtagilā, atbrīvots 1951. g. 25.12.; pēc atbrīvošanas devies pie ģimenes uz Tomskas apg. Molčanovas rajonu, no kurienes atgriezies 1957. g. 19.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Cesvainē; miris 1974. g. 13.05., apglabāts Dzērbenes kapos.

17. *Sieva Alvīne Šilinska*, (dzim. Amatniece), dz. 1900. g. Dzērbenes pag. Spreņos; Maiļu māju saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj., atbrīvota 1957. g. 19.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Cesvainē; mirusi 1979. g. 11.01., apglabāta Dzērbenes kapos.

18. *Dēls Jānis Šilinskis*, dz. 1928. g. 12.05. Dzērbenes pag. Mailēs; skolnieks; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Molčanovas raj.; miris izsūtījumā Krievijā 1951. g. maijā.

Dēls Viesturs Šilinskis, dz. 1926. g. 8.06. Dzērbenes pag. Mailēs; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. jūlijā, pēc vācu armijas kapitulācijas padevies gūstā sabiedroto karaspēkam Vācijā; tagad dzīvo Kanādā.

Dēls Imants Šilinskis, dz. 1931. g. 31.07. Mailēs; izvairījies no deportācijas, atradies skolā Rīgā; miris 1979. g. 6.04., apglabāts Madonas kapos.

Personas

1. *Jānis Jopka*, dz. 1889. g. Dzērbenes pag. Miezīšos; lauksaimnieks; darbojies Latvijas palīgpolicijā, apcietināts 1945. g. 16.03., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Krasnojarskas nov.; miris apcietinājumā 1945. g. 28.07.

2. *Rihards Šteins*, dz. 1928. g. 21.03. Dzērbenes pag. Kalna Dolēs; skolnieks; dzīvojis Slokā, no kurienes 1944. g. pārcēlies uz Talsu apriņķi; darbojies ģenerāļa Kureļa vienībā, vācu drošības policija apcietināja 1945. g. februārī, pēc vācu armijas kapitulācijas atkārtoti apcietinājusi krievu čeka, sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, sodu izcietis Krievijā Arhangeļskas apg., pēc soda izciešanas nosūtīts nometinājumā Krasnojarskas nov. Kasjanovas raj., no kurienes atbrīvots 1954. g. 206.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā, vēlāk Kalna Dolēs; miris 2004. g. janvārī, apglabāts Dzērbenes kapos.

Drustu pagastam no Raunas pagasta pievienotās saimniecības

Dzimtas

Ķūļu dzimta no Jaunķūļiem

1. *Saimnieks Dāvis Ķūlis*, dz. 1891. g. 8.02. Raunas pag. Kalna Ķūļos; nacionālo partizānu atbalstītājs, apcietināts 1948. g. 14.07.07., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 25 gadiem, sodu izcietis Mordovijā, atbrīvots 1956. g. 20.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Raunā; miris 1956. g. 10.11., apglabāts Raunas kapos.

Sieva Marianna Ķūle, mirusi 1940. g. 8.11., apglabāta Raunas kapos.

2. *Meita Daina Ķūle*, dz. 1924. g. 21.12. Raunas pag. Jaunķūļos; saimniece tēva saimniecībā; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1948. g. 14.07., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Intā un Krasnojarskas nov., atbrīvota 1955. g. 15.06.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Smiltēnē.

3. *Dēls Gunārs Ķūlis*, dz. 1928. g. 5.05. Raunas pag. Jaunķūļos; laukstrādnieks tēva saimniecībā; nacionālo partizānu atbalstītājs, apcietināts 1948. g. 14.07., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Vorkutā, atbrīvots 1955. g. 14.08.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Raunā.

Ķūļu dzimta no Kalna Ķūļiem

4. *Saimnieks Indriķis Ķūlis*, dz. 1888. g. 25.09. Raunas pag. Kalna Ķūļos; nacionālo partizānu atbalstītājs, apcietināts 1948. g. 20.10., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Irkutskas apg.; miris apcietinājumā 1950. g. 10.07.

5. *Sieva Marija Ķūle*, (dzim. Plētiņa), dz. 1891. g. 2.04.; Kalna Ķūļu māju saimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Čainskas raj., atbrīvota 1956. g. 15.03.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Raunā; mirusi 1960. g. 24.05., apglabāta Raunas kapos.

6. *Dēls Arvīds Ķūlis*, dz. 1928. g. 10.01.; laukstrādnieks tēva saimniecībā; nacionālo partizānu atbalstītājs, apcietināts 1948. g. 14.07., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Kazahstanā, Džornodanas raj., atbrīvots 1955. g. 9.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvo Raunā.

Pētersonu dzimta no Kalna Pipariem

7. *Saimnieks Jānis Pētersons*, dz. 1891. g. 14.10. Kalna Piparos; apcietināts 1945. g. 29.01., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, sodu izcietis Sibīrijā, „Široklag” nometnē; miris apcietinājumā 1946. g. 28.01.

8. *Sieva Marianna Pētersone* (dzim. Ķūle), dz. 1894. g. Kalna Ķūļos; mājsaimniece; apcietināta 1948. g. 14.07. kā Latvijas nacionālo partizānu atbalstītāja, sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi „Dubrovkas” nometnē, atbrīvota 1955. g. 17.01.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Mālpilī; mirusi 1967. g. 28.02., apglabāta Mālpils kapos.

9. *Meita Lauma Pētersone*, dz. 1919. g. 15.06. Kalna Piparos; mājsaimniece, laukstrādniece; apcietināta 1948. g. 14.07. kā Latvijas nacionālo partizānu atbalstītāja, sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietusi Vorkutā, atbrīvota 1956. g. 30.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Mālpilī; mirusi 1990. g. 28.05., apglabāta Mālpils kapos.

Dēls Fēlikss Pētersons, dz. 1922. g. Kalna Piparos; no dzimšanas invalīds, nav bijis pakļauts represijām, tagad dzīvo Launkalnes pag.

Skrapču dzimta no Lejas Ķūļiem

10. *Saimnieks Kārlis Skrapcis*, dz. 1878. g. 6.03. Raunas pag. Lejas Ķūļos; deportēts 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Čainskas raj., atbrīvots 1955. g. 24.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Smiltēnē; miris 1958. g. 2.12., apglabāts Raunas kapos.

11. *Sieva Natālija Skrapce*, (dzim. Ozola), dz. 1905. g. Drustu pag.; mājsaimniece; deportēta 1949. g. 25.03. uz Tomskas apg. Čainskas raj., atbrīvota 1956. g. 24.11.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojuši Smiltēnē; mirusi 1975. g. 15.05., apglabāta Raunas kapos.

12. *Dēls Pēteris Skrapcis*, dz. 1914. g. 13.08. Raunas pag. Lejas Ķūļos; students; iesaukts vācu armijas Latviešu leģionā 1944. g. 3.03., pēc kapitulācijas 1945. g. 8.05. kritis krievu gūstā, atradies Tambavas apg. gūstekņu nometnē Maršanskā, atbrīvots 1945. g. 10.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Rīgā; miris 1987. g. 26.11., apglabāts Smiltēnes kapos.

13. *Dēls Jānis Skrapcis*, dz. 1918. g. 7.03. martā Lejas Ķūļos; students; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijās, nacionālais partizāns, legalizējies 1945. g. augustā; tagad dzīvo Cēsu raj. Veselavas pag.

14. *Dēls Jēkabs Skrapcis*, dz. 1922. g. 7.11. Lejas Ķūļos; lauksaimnieks tēva saimniecībā; izvairījies no dienesta vācu un Sarkanajā armijā, nacionālais partizāns kustībā, legalizējies 1945. g. augustā, bijis 1949. g. izsūtīto sarakstā, bet dzīves vietā nav atrasts; tagad dzīvo Lejas Ķūļos.

Personas

1. *Olga Smukule*, (dzim. Lūce), dz. 1923. g. 6.02. Cēsu apr. Raunas pag. Puriņos; lauksaimniece; nacionālo partizānu atbalstītāja, apcietināta 1948. g. 20.10., sodīta pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, sodu izcietusi Arhangeļskas apg., atbrīvota 1955. g. 21.05.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Drustu pag. Puriņos, tagad dzīvo Ventspilī.

2. *Roberts Stepītis*, dz. 1906. g. 15.08. Valkas apr. Brantu pag.; Tēvenēnu-Puriņu māju saimnieks; aizsargs, apcietināts 1945. g. 14.03., sodīts pēc 58. panta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, sodu izcietis Mordovijā, atbrīvots 1954. g. 5.12.; pēc atgriešanās Latvijā dzīvojis Launkalnes pag.; apglabāts Raunas kapos.

Stāsts par Prūša dzimtu no Upmaļiem

Saimnieka Pētera Prūša tēvs Jānis dzīvoja Dzērbenes pagasta Mailēs, kas bija sena šīs dzimtas apdzīvota vieta. Tēvs ar ģimeni daudz strādāja, bet, neskatoties uz to, vienalga nespēja no muižas izpirkt Maiļu mājas. Dzimtai vajadzēja atstāt Mailes un doties rentnieka gaitās uz dažādām Dzērbenes, Raunas un Drustu pagasta mājām. Pēdējā rentes vieta bija Drustu pagasta Jaunaui. Pēc 1. pasaules kara, kad Latvijā tika sadalīta muižas zeme, no Valsts zemes bankas Pēteris Prūsis nopirka bijušās Auļukalna muižas meža gabalu Upmaļus 27,6 ha platībā. Sākās darbs divās vietās: darba dienās Jaunaulos, svētdienās un lietus dienās Upmaļos. Jaunais saimnieks bija mācījies būvēt ēkas, taisīt ratus, ragavas un citus saimniecībā nepieciešamos darbarīkus. Ar lielu piepūli un ticību „par savu kaktiņu un stūrīti zemes” viņš cēla ēkas un lauza celmus.

Prūšu ģimene – sieva, divas meitas, dēls, tēvs un māte 1925. gadā sāka dzīvot jaunuzceltajā Upmaļu sētā. Lauksaimniecībai izmantojamās zemes bija maz, to apstrādāja ar spīļarklu. Bija pat lauksaimniecības mašīnas, kuras mazās platības dēļ nevarēja pielietot. Daļu no lopiem vajadzēja likvidēt, jo ziemai nevarēja sagādāt barību. Turpinājās ēku celtniecība: uzcēla klēti, cūku kūti, pļavās – siena šķūnišus, lauza celmus, raka grāvjus. Ar īrētu traktoru tika pārarti purvi un bijušajā meža zemē izlauzti celmi. Saskaņā ar Zemkopības ministrijas instrukciju tika atstāts 3,0 ha neskarta meža. Upmaļu zeme atradās Dzestrenes upes krastā, skaistā vietā upes līkumā. Tā no lauksaimnieciski nederīgās zemes 24,0 ha tika kultivēti, par ko Pēteris Prūsis saņēma Zemkopības ministrijas sudraba medaļu un naudas prēmiju. Saimnieka vecāki nomira, meita Anna beidza pamatskolu un strādāja tēva saimniecībā, meita Elza mācījās par medmāsu, dēls Pēteris – Priekuļu lauksaimniecības vidusskolā, bet sieva Kristīne no smagā darba mira 1931. gadā.

Sākoties 2. pasaules karam, Prūšu ģimene centās būt lojāla pastāvošajai varai. Saimnieks Pēteris neiesaistījās nekādās partijās un organizācijās, centās apstrādāt savu zemi un pildīt uzliktās nodevas (klausas). Kara ugunīs 1943. gadā kā pirmo ierāva dēlu Pēteri, viņš dienēja Latviešu leģionā. Atkāpjoties no Daugavpils cauri Vidzemei, 1944. gada augustā viņš dezertēja, kļuva par nacionālo partizānu, bet 1947. gadā krita kaujā ar čekas karaspēku. Meita Anna par partizānu atbalstīšanu 1945. gadā sodīta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem katorgā, Magadanas apgabala Kolimas noietnē. Pēc atgriešanās Latvijā dzīvojusi Valmieras rajonā, jo vietējā vara neļāva dzīvot Upmaļos. Meita Elza arī atbalstīja nacionālos partizānus, sniedzot palīdzību ievainotajam partizānam Ķerselim, par ko 1947. gadā viņa ir sodīta ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem katorgā, Arhangeļskas apgabalā. Saimnieks

Pēteris Prūsis 1949. gada 25. martā izsūtīts uz Tomskas apgabalu, kur miris. Pēc saimnieka izsūtīšanas vietējās varas pārstāvji Upmaļos ievietoja īrniekus, kas koka ēkas noplēsa, tās izmantot kā kurināmo. Vietējais kolhozs pļavas aizaudzēja ar mežu, aramzemi apstrādāja, pakāpeniski arī tā apauga ar mežu. Tagad Upmaļu sētas zeme ir aizaugusi ar mežu, daļēji saglabājušies ir tikai ēku pamati.

1945. gada 8. maijs Jāņa Arāja atmiņās

Oficiālajā valsts atceres dienu sarakstā teikts: "8. maijs – nacisma sagraves un 2. pasaules kara upuru piemiņas diena", bet šis apzīmējums ne tuvu neizsaka, ko nozīmē 1945. gada 8. maijs daudzu cilvēku un Latvijas valsts dzīvē. Īsajā pārdomu un atmiņu stāstījumā pateikšu, ko šī diena nozīmē man un ne tikai man. Neesmu pesimists, bet stāstījums būs visai skumīgs.

Mana mūža īsā jaunība pārtrūka 1940. gada 17. jūnijā – visām iecerēm tika pārvilkta pirmā melnā svītra. Baigajā gadā iezīmējās drūma nākotnes aina. Vācu okupācija neko labu neatnesa. Jaunā vara ātri vien mani piespieda kļūt par brīvprātīgo esesieti, piebilstot – ja nepakļausies, tiks stingri sodīts (Nichtbefolgung dieser Aufforderung zieht scharfste Bestrafung nach sich). Tajā laikā latviešu leģiona veidošana radīja vienīgo reālo iespēju cīnīties pret komunismu, cīnīties, lai Baigā gada šausmas neatkārtotos. Ar godbijību jāatceras kritušie biedri un grūtās, bet varonības pilnās dienas, kas pārliecinoši parādīja latviešu tautas vēlmi nosargāt savu tēvzemi – brīvu un neatkarīgu Latviju.

Tajās vienībās, ar kurām man bija saskare, valdīja disciplinētība, augsta morāle un patriotisma gars bez jebkādas saistības ar nacisma hitlerisko politiku.

Manas leģionāra gaitas sākās 1943. gada nogalē Volhovā un beidzās Kurzemē. Būdams 19. divīzijas 42. pulka 2. bataljona sakarnieks, piedalījies visās kaujās, parasti grūtākajās un kritiskākajās vietās. Toreiz domāju, ka karš ir visnejēdzīgākā un briesmīgākā cilvēces darbības daļa. Vēlāk pieredzētais lika domāt citādi.

1945. gada pavasarī kara iznākumu jau varēja nojaust, bet Kurzeme turējās. 7. maijā 2. bataljons pārcēlās uz Vecsatiķu muižas apkārtni (apmēram 30 km uz ziemeļiem no Saldus). 8. maijā bataljona komandpunktā es dežūrēju pie komutatora.

Atskanēja zvans no pulka štāba. Jāieplāno kopējā saruna ar padoto vienību komandieriem. Runāja pulkvedis Nikolajs Galdiņš: „Pamiers. Bezierunu kapitulācija.” Karš ir beidzies! Ko darīt tālāk? Pavēles nav, katram jāizlemj pašam. Mēģinājums nokļūt Irbē un tālāk uz Zviedriju beidzās neveiksmīgi, tas bija sen par vēlu.

Tikšanās ar uzvarētājiem ir īsa: „Atdavai časi!” Nedaudz vēlāk kādam iepatikās mani zābaki. Notika apmaiņa un es kļuva par galīgi nodriskātu kirzenieku skrandu īpašnieku. Tā pamazām zaudēju ne tikai mantas, bet arī jebkādas cilvēciskas tiesības. Īsi pirms „uzlādēšanas” 2. ešelonā izdevās pacelt nomestu papirosu un uz iegūtā papīra ar dažu milimetru garu grafīta gabaliņu uzrakstīt vecākiem vēstuli. Lai svētītas tās labās rokas, kas pacēla un aizsūtīja manu „vēstuli”. Tā tēvs un

māte zināja, ka vismaz viens dēls ir dzīvs. 23. jūnija vakarā sākās brauciens uz tālo ziemeļu pilsētu Vorkutu – verdzības, pazemojumu un beztiesības pasauli, kur cilvēks zaudē vārdu un tiek apveltīts ar visriebīgākajām iesaukām. Bada un mocību zeme lika man saprast, ka karš nebūt nav tas pasaules lielākais ļaunums. Tas, kas tur notika, ir cilvēka prātam netverams.

Kad biju „izfiltrēts”, atgriezos mājās. Kādās nu mājās – okupētajā un pazemotajā Latvijā. Visur rindas, komunistiskā varas virsotne jebkurā brīdī varēja mani pazemināt, pārcelt, atlaist, izsūtīt. Katra vismazākā brīvdomība, pat vienkārši sveces aizdedzināšana var būt jau sodāms nodarījums. Un tā līdz 20. gadsimta 80. gadiem.

Bet tas vēl nav viss. Jau pagājuši 15 gadi kopš neatkarības atgūšanas, taču arvien esmu neērta un nesaprasta persona nabadzīgākajā Eiropas Savienības zemē. Joprojām valsts varas virsotnē rosās okupācijas laika paliekas, kuriem ir sveša Latvijas vēsture un Latvijas sāpe.

Kalna Viļumu Kārļa Godiņa dzimtas dēla Jāņa stāsts

Esmu dzimis Gatartas pagasta Kalna Viļumu mājās. Tur mani senči ir dzīvojuši un strādājuši vairākus gadu simteņus. Jau ap 1690. gadu mans sencis Viļumu Jānis kopā ar diviem Piebalgas novada zemniekiem (tolaik Piebalgas novads bijis ļoti plašs: tas ietvēris arī Gatartas, Drustu un Dzērbenes zemes) braukuši pāri Baltijas jūrai ar sūdziņu Zviedrijas karalim par Vidzemes zemnieku apspiešanu un mocīšanu no Vidzemes muižnieku un ierēdņu puses. Viņi nokļuvuši audiencē pie karaļa. Sūdziņa tikusi uzklautā un izskatīta. Vainīgie saņēmuši bargu un taisnīgu sodu.

Ap 1735. gadu mani senči atgriezušies pie senču parašām un gudrībām, kā arī upurējuši senajiem dieviem. Pie Viļumu mājām stāvā nogāzē zem ozola bijuši uzstādīti 13 upura akmeņi. Līdz mūsdienām ir saglabājies viens no upura akmeņiem, kurš atgādina cilvēka figūru. Ir grūti pateikt vai tas ir cilvēku roku darinājums, vai dabas veidots tēls.

Pirms vairākiem gadsimtiem, kad Drustu un Gatartas novadā ir gribējuši organizēt skolu, bet nav bijis tai piemērotas ēkas, mani senči labprātīgi bez atlīdzības atdevuši savu apkārtnē vienīgo ar glāžu (stikla) logiem jaunuzcelto istabu; paši no gaišās ēkas pārcēlušies uz dzīvi dūmu rījā. Viņi arī apņēmušies mācīt bērnus šajā pirmajā skolā.

Ap 1820. gadu mans sencis bija Gatartas tiesas priekšsēdētājs un pirmais šajā novadā saņēma brīvvalīšanu. Vēlāk, kad novada zemniekiem deva uzvārdus, mani senči par skolai atdoto ēku no Gatartas un Drustu muižas īpašnieka fon Hāgmeistera kunga saņēma Godiņu uzvārdu, kuru tie nesa cauri turpmākajiem laikiem ar lepnumu, strādādami sabiedrības labā. Vēlāk, kad skolas vajadzībām bija iespējams uzcelt lielāku, plašāku un piemērotāku ēku, bijušais pirmās skolas nams tika nodots Brāļu draudzes rīcībā. Jaundibinātajā Brāļu draudzes saiešanas namā aktīvi strādāja arī paši Godiņi.

Līdz ar sabiedrisko darbu viņi turpināja izkopt dzimtas mājas un zemi: līda līdumus, ierīkoja pļavas un tīrumus. Pagājušā gadsimta 30. un 40. gados un agrāk ar lielu fanātismu to turpināja darīt mans tēvs Kārlis. Drenēja pļavas, tīrumus apsēja ar āboliņu un timotiņu, kā arī izkopa Vidzemes brūno šķirņu govju ganāmpulku. Ar lielu aizrautību tēvs nodevās sabiedriskajam darbam, bija Aizsargu organizācijas biedrs, kopā ar mākslinieku Helmutu Markvartu un citiem aktīvākajiem jauniešiem iestudēja un spēlēja teātra izrādes. Viņš aizrāvās arī ar zīmēšanu un gleznošanu, kur viņa pirmais palīgs un padomdevējs arī bija H. Markvarts, jo mācīties zīmēt speciālajās skolās tēvam nebija laika – bija jāstudē. Tēvs arī vāca un komplektēja Kalna Viļumu bibliotēku, kura bija plašākā visā novadā. Viņa atbalsts šajos

centienos un darbā bija mana māmuļa Marija, kura ne tikai uzmanīja un aprūpēja brūnaļu ganāmpulku, bet bija arī aktīva sabiedriska darbiniece (Dāmu komitejā u. c.). Kopā ar skolotāju Olgu Pilāti, Kiberu, mācītāju Birmbaumu un citiem viņa organizēja dažādus pasākumus.

Māmuļa ir dzimusi Drustu pagasta Slākos, mācījusies ģimnāzijā Rīgā. Tolaik viņa dzīvoja pie sava onkuļa Skrābana, spiestuves „Dzintars” īpašnieka, kur tika iespiests arī „Ilustrētais Žurnāls”. Skrābana dzīvesbiedre Zelma vadīja rokdarbu studiju (savā laikā viņa ir mācījusies J. Madernieka studijā kopā ar citiem topošajiem, vēlāk ievērojamiem latviešu māksliniekiem: Skulmi, A. Cīruli, N. Strunki u. c.). Skrābanu dzīvoklī pulcējās ievērojami latviešu mākslinieki un rakstnieki: K. Skalbe, A. Austriņš, J. Akurāters u. c.

Māmuļa atcerējās arī Rīgu Bermonta lielgabalu ugunī, kad ielās sprāga granātas un bojā gāja mierīgie iedzīvotāji, tāpat dienas, kurās sāka formēties Latvijas armija. Valsts tajā laikā bija trūcīga un, lai gūtu līdzekļus armijas formēšanai, rakstnieces, mākslinieces, sabiedriskās darbinieces un citas latvju sievietes nesa un nodeva savas rotaslietas. Arī mana māmuļa un Zelmanas tante devās uz ziedošanas vietu. Kopā ar savas tantes rotaslietām „kopējā katlā” viņa iemeta savu vienīgo no vecmāmiņas mantoto mazo zelta gredzentiņu.

1940. gadā Kalna Viļumu ģimenes darbīgo dzīvi pārtrauca Sarkanās armijas vienību ienākšana Latvijā. Nu bija jādzīvo un jāstrādā uzspiestajā padomju režīmā.

Tuvojās 1941. gada 14. jūnijs. Bijām spiesti bēgt no savām mājām un šis baigās dienas pavadīt purvu un mežu masīvā Palsas upes otrā pusē. Pēc dažām dienām, kad cilvēku tvarstīšana un izsūtīšana bija izbeigta un Sarkanā armija un viņu līdzgaitnieki paši bija spiesti bēgt uz Krievzemi, mēs, ievērojot zināmu piesardzību, atgriezāmies mājās.

Sākās 2. pasaules karš. Šajās dienās gadījās vēl kāda neparedzēta nelaime: mūsu zirgs sabijās no zemu lidojošās lidmašīnas, strauji sitās sānis, vāģi gāzās un uzkrita man un radniekam virsū. Man bija sadragāta kreisā roka. Vietējais ārsts Grūbe provizoriski salika lauztos kaulus, roku sasaitēja, bet nākošajā dienā lika braukt uz Smilteni, esot jātaisā operācija. Lai arī tik ļoti šajās trakajās dienās to negribējās darīt, bijām spiesti braukt. Jo tuvāk šosejai, jo nemierīgāk. Pa Pleskavas šoseju lielā steigā atkāpās Sarkanā armija. Netālā birztalā vērojām notiekošo: pusotrtonnīgās smagās mašīnas bija pilnas ar karavīriem, daļa no tiem sēdēja uz bortiem, kājas karājās pāri. Šīs mašīnas plūda nepārtrauktā straumē. Tikai pēc pāris stundu gaidīšanas radās kādu puskilometru liela atstarpe starp bēgošajām armijas daļām, pa kuru lielā steigā varējām šķērsot šoseju.

Arī Smiltēnē bija nemierīgi: uz slimnīcas jumta krāsoja lielu Sarkano Krustu, lai to pasargātu no bombardēšanas. Arī cauri Smiltenei atkāpās lielākas un mazākas Sarkanās armijas daļas. Manu roku izoperēja zem vispārējās narkozes. Kad biju nācis pie samaņas, vecāki mani lika vāģos un veda 24 km tālo ceļu uz mājām, jo dakteri nebija pārliecināti, kas būs rīt un parīt – vai slimnīca paliks nesagrauta un

vai viņi paši vēl būs šeit. Beidzot pa vasaras novakara krēslu laimīgi nokļuvām mājās. Man šķiet, ka pēc tās dienas brauciena mani vecāki ieguva pa pirmajam sirmajam matam.

Krievu armija bija prom, un drīz vien vācu karaspēks ienāca Latvijā. Latvieši to sagaidīja ar ziediem kā atbrīvotājus. Viens padomju režīma baigais gads bija līcis aizmirst 700 vācu kundzības un verdzības gadus.

1943./44. gadā sāku savas skolas gaitas Drustu pamatskolā. Pirmais skolas gads bija īss, jo jau agrā pavasarī skolas telpas bija jāatbrīvo vācu kara hospitāļa vajadzībām. 1944. gada vasarā Sarkanā armija atkal strauji tuvojās Latvijas robežām.

Priekšpēdējā dienā pirms otrās padomju okupācijas visi tie, kuri nebija pakļāvušies visām vācu vadības pavēlēm un kara klaušām – nav atdevuši zirgus vai paši nav braukuši šķūtīs, tika aizturēti un sadzīti Briņģu parkā pie Briņģu dzirnavām. Drīz divstāvu mūra ēku kopā ar slūžām uzspridzināja. Pāri mūsu galvām nobira šķembas un ķieģeļi. Otrā dienā ap 11.00 gar mūsu māju aizgāja pēdējās vācu armijas latviešu karaspēka vienības, mūs brīdinot, ka Sarkanā armija ir jau tuvu. Ap trijiem pēcpusdienā parādījās pirmie krievu izlūki, bet divas trīs stundas vēlāk no Jaunpiebalgas puses sāka plūst regulārās Sarkanās armijas daļas, līdzī vedot arī gūstekņus. Starp viņiem bija arī daži latviešu leģionāri, kuri bija stipri sasisti.

Otrreizējā padomju okupācija bija sākusies. Tā uzgūlās mums kā smags slogs, kā tvans ar milzīgām nodevām un nodokļiem, un neviens nevarēja būt drošs ne par rītdienu, ne arī par savu dzīvību.

Ar pārtraukumiem es atkal atsāku mācības Drustu skolā. 1947. gada rudenī mums atsavināja daļu no lielās bibliotēkas. Vairākas dienas arī mēs paši it kā karājāmieš mata galā, jo mūs varēja izsūtīt uz Sibīriju. Bet laikam jau toreiz vagoni bija aizņemti ar svarīgākām kravām un mums bija lemts vēl kādu laiku palikt Latvijā. Ar pārtraukumiem es atkal turpināju skolas gaitas. Paldies skolotājiem Pilātei, Rībam, Vasilim, Balodim, ka viņi šajā trakajā laikā ar mums runāja diezgan atklāti par to, ko tolaik nedrīkstētu runāt. Paldies viņiem par ieaudzināto dzimtenes mīlestību, par ticību saviem spēkiem, uzvarai dzīves cīņās tajos brīžos, kad tas likās neiespējami!

Kaut arī šajos gados esmu daudz slimojis un skolu varēju apmeklēt tikai ar pārtraukumiem, 1948./49. mācību gadā skolotāja Mārtiņa Baloža sestajā klasē 1. ceturksnī biju labākais skolnieks. Gribējās tā turpināt, bet smagi saslimu ar acīm. Rīgas ārsti lika atpūtināt acis, nēsāt brilles un pārtraukt mācības visu 2. ceturksni. Pēc Jaungada ar skubu ķēros pie mācībām un drīz vien atguvu iekavēto. Viss būtu labi, ja vien netuvotos 1949. gada marta liktenīgās dienās... 24. martā jau no paša rīta man bija ļoti smaga, nospiedoša sajūta. Dienas vidū tā pieauga vēl vairāk. Bija kaut kāda briesmīgas tuvojušās nelaimes priekšnojauta, kaut gan neko konkrētu nezināju. Gāju uz mājām, kuras sasniedzu jau krēslā. Arī vecāki bija nospiesti un

nerunīgi. Visa mājas dzīvā radība bija satraukta un nemierīga. Gandrīz visu nakti negulēju, dzirdēju kā drūmi ap māju šalca vecie koki.

No rīta mūsu sētā iebrauca vairāki pajūgi bruņotu sargu pavadībā. Divos pajūgos mūsu kaimiņu Vidus Viļumu Jāņa Kalniņa ģimene ar dažiem saiņiem un maisiem. Jānis Kalniņš no jaunības dienām slimoja ar tuberkulozi, viņš bija atbrīvots no dienesta Latvijas armijā. Viņu „izbrāķēja” arī vācieši, bet 1944. gada rudenī, kad ienāca Sarkanā armija, viņu atzina par derīgu, mobilizēja un līdz kara beigām viņš bija spiests karot Kurzemē Sarkanās armijas rindās. Karam beidzoties, demobilizēts kā sarkanarmietis, šķiet, ka viņš vēl bija apbalvots ar kādu no medaļām. Tagad viņu kopā ar ģimeni izsūtīja uz Sibīriju. Tas kārtējo reizi bija pierādījums padomju varas „humānismam” un „cēlsirdībai”, un tam uz ko tā vispār bija spējīga.

Izsūtījumā – darbs graudu kaltē, trūcīgs uzturs, Kurzemē iedragātā veselība. Jau nākamajā pavasarī ar sudrabotu miglu raudošā dienā manu mīļāko kaimiņu Jāni Kalniņu apguldījām uz visiem laikiem trūcīgā, neēvelētu dēļu zārčiņā. Tā padomju vara bija atbrīvojusies no vēl viena sava „ienaidnieka”.

Tajā 1949. gada 25. marta rītā mēs sapratām, ka esam savās dzimtajās mājās pavadījuši pēdējo nakti un ka tagad no tām un dzimtenes būs jāšķiras uz ilgu laiku... Pie durvīm atskanēja skaļš klauvējiens. Mājā ienāca izpildkomitejas pārstāvis kopā ar dažiem aktīvistiem. Viņi neaicināti gāja uz istabu un sauca arī mūs, kur nolasīja LPSR Ministru Padomes pavēli, kurā bija teikts, ka mūsu ģimene tiek izsūtīta mūža nometinājumā uz attālākajiem Padomju Savienības apgabaliem. Vēl paskaidroja, ka līdzī varot ņemt drēbes, pārtiku, apmēram tik, cik varam ielikt viena zirga vezumā. Mums tolaik arī bija tikai viens zirgs, jo pārējos zirgus – sugas ķēvi Jeti 1941. gadā un zirgu Šariku 1947. gadā bez atlīdzības padomju vara jau bija pievākusi.

Lai sagatavotos tālajam ceļam, mūsu rīcībā bija atvēlēta tikai pusstunda. Lielā steigā sējām saiņus, sameklējām maisus, kuros metām drēbes un pārtikas produktus. Brīžos, kad no manis tika novērsta uzmanība, es saiņos un maisos iemetu mīļākās grāmatas, māmuļas lielo albumu ar ģimenes fotogrāfijām, vectēva mazo kastīti ar Latvijas monētām, mazu Latvijas karodziņu, kuru man pie svārku atloka kādā no skolas sarīkojumiem 1943. gada ziemā piesprauda skolotājs Porietis, un citus Latvijas simbolus. Jau šajā brīdī es sapratu, ka cilvēks nevar dzīvot no dienišķās maizes vien, ir jābaro arī gars, lai tas būtu stiprs un nelokāms.

Šajos liktenīgajos mirkļos, kuru mums bija dots tik maz, manī nobrieda apņemšanās, ka mums katrā ziņā agri vai vēlu ir jāatgriežas. Vēl ieskrēju bibliotēkas istabā, pēdējo reizi pārlaidu skatu pār plauktiem un grāmatām, un tad bija jāiet. Pagalmā tajā brīdī, kad bija jāsēžas pajūgā, kājas bija kā piesalušas pie zemes, un tikai ar lielām pūlēm varēju tās atraut. No tīrumu kalna vēl pēdējais skatiens uz mājām un Palsas upi zem sniega segas. Dzimtas mājas ... Gadu desmitos viss sarūpētais un uzceltais – zeme, ēkas, lauksaimniecības inventārs, mājlopi – pārgāja valsts īpašumā bez atlīdzības, vārdu sakot, tika nolaupti.

Mēs turpinājām braukt cauri mežam uz Mīlakšām, kur paņēma Skopmaņu un Ģībuļu ģimenes, tad virzījāmies uz Gatartu. Pa ceļam mums pievienojās vezumi ar Medņu un Paugu ģimenēm.

Dienu pavadījām Gatartas pagasta mājā. Pievakarē līdz ar krēslu mums pavēlēja atkal sēsties pajūgos. Nu mūsu pajūgu rinda virzījās uz Drustiem. Cauri Drustu centram, pa mēness apspīdēto aleju, vēl redzēju baznīcu un tās priekšā pieminēti brīvības cīnītājiem un savās domās atvadījos no tiem. Centrā mūs sagaidīja skolas direktors skolotājs Vasilis. Viņš bija atnesis skolēniem internātā palikušās drēbes. Atvadoties viņš spīda mums roku un novēlēja būt stipriem. Pajūgu rinda virzījās garām kapsētai uz Dzērbeni. Vēlā nakts stundā piebraucām pie Dzērbenes stacijas. Tur mūs sagaidīja restotu preču vagonu rinda, kuros bez liekām ceremonijām mūs steigā sameta ar visām mantām. Kaujoties ar drūmām domām, mēs gandrīz bez miega vagonā pavadījām nakti. Otrā dienā vagonā pie mums atveda jaunus upurus. Acīmredzot, kā jau padomju valstī, arī šeit bija jāpilda augstākās varas uzliktie plāni skaita ziņā. Redzēju piebraucam pajūgu, kurā sēdēja sirmgalvis ar vējā plīvojošiem matiem. Pats viņš vagonā nevarēja iekāpt. Vīri viņu aiznesa līdz vagonam un iesēdināja tajā. Es domāju – vai tiešām tādi ir tās varenās padomju varas ienaidnieki, kuri nu jāsūta uz tālo Sibīriju un no kuriem šī vara tik ļoti baidījās?

Pie mums vēl paspēja atbraukt tēva māsa – Anniņas tante. Viņa atveda vēl produktus un drēbes un sveiciens no vecmāmiņas, kura mūsu saņemšanas brīdī ciemojās pie viņas un nebija mūsu mājās. Paldies Dievam, viņa palika Latvijā, dzimtenē un tagad dzīvos pie tantes! Ar asarām acīs atvadījāmies no Anniņas tantes.

Vagonā Dzērbenes stacijā pagāja vēl viena nakts, un nākošajā dienā ap pusdienlaiku vagonu durvis aizvēra un vilciens iesāka savu gaitu uz Austrumiem. Atskanēja klusi dziedātās „Kad šķiroties no tēva mājām” un „Es dziedāšu par tevi tēvu zeme” dziesmas.

Pirms Gulbenes mūsu vagonā steigā iemeta divus bērņus, brālīti un māsiņu, ceturtās un piektās klases skolēnus. Mugurā viņiem bija skolas mētelīši, un rokās skolas somas, vairāk nekā viņiem nebija. Netālu no Latvijas robežas vēl uz brīdi vilciens pieturēja un mūsu skaitu papildināja igauņu meitene Klāra ar savu veco māmiņu. Klāt bija Latvijas robeža! Mēs visi vienojāmies mūsu visdārgākajā dziesmā „Dievs, svētī Latviju”. Tad mūsu ešelonu apņēma drūma nakts un, riteņiem dobji klaudzot, vilciens mūs veda pretī nezināmajai nākotnei.

Divas nedēļas ar retām pieturām turpinājās šis skrējieni. Parasti vienu reizi dienā mūs izlaida no vagona nokārtot dabiskās vajadzības, protams, sargu uzraudzībā kā vislielākos noziedzniekus: vīriešus un sievietes vienā barā, pārējā laikā spainis (paraša) bija vagonā visu acu priekšā. Vienreiz dienā vagona iemītnieki saņēma spaini zupas un spaini vārīta ūdens, kā arī dažus kukuļus nekvalitatīvas maizes. Mēs – apmēram divdesmit cilvēku ar visām mantām bijām ievietoti 26-tonnīgā lopu vagonā ar nārām abos galos, apmēram pusotra metra augstumā. Vagona vidū

bija maza bleķa krāsniņa.

Pēc pāris nedēļām bijām sasnieguši Asiko pilsētiņu – ciematu Čuļimas upes krastā. Te bija jāgaida dienas 10–15 līdz ledus izešanai un navigācijas sākumam Tomas un Obas upēs, pa kurām baržās un kuģos mūs bija paredzēts vest tālāk uz Ziemeļiem.

Mūs ievietoja barakās, kur bija tāda pati saspīestība, pa 20–25 cilvēki vienā telpā, tajā bija jāizvietojas ar visiem saiņiem, jāguļ, jādzīvo. Varētu apmesties arī barakas augšdaļā, tur telpu diezgan, bet visi logi bija bez stikliem, vaļā arī gala lūkas, pa kurām staigāja un svilpoja visi aukstie Sibīrijas aprīļa vēji kopā ar sniegu un lietu. Kaut kā aizklājām lūkas un logus, un jaunākie un veselākie mēģinājām dzīvot tur.

Kādā rītā saņēmām steidzamu pavēli, ka ātri ar visām mantām jādodas uz Asiko staciju, kur drīz tiks padoti vagoni, kuros mūs vedīs uz kādu no Obas ostām. Steigā ķērām saiņus un maisus un nesām uz staciju. Drīz vien, pēc vairākiem piegājieniem, ar visu mantību bijām tur. Sākām gaidīt vagonus, bet tie nerādījās vairākas stundas. Skrienot un nesot mantas, bijām sakarsuši un sasvīduši, bet tad, uz atklāta lauka stāvot, kad pūta ass vējš ar smidzinošu lietu, sāka klabēt zobi... Pēcpusdienā beidzot vagoni bija sagaidīti, bet tā bija tikai puse no vajadzīgā daudzuma. Priekšnieki lika mums saspīesties, tas nozīmēja, ka iepriekšējo divu vagonu ļaudis bija sastūķēti vienā ar visiem saiņiem. Tā nu saiņus sakrāva uz grīdās līdz pašai vagona augšai, pa vidu bija šauri celiņi, kuros cilvēkiem bija jāstāv cieši citam pie cita. Laimīgs bija tas, kurš kādu brīdi dabūja kaut kā apsēsties. Par gulēšanu nebija ko domāt. Tā braucām apmēram 30 stundas – iesēdināšanas dienā līdz vakaram, visu nakti un vēl otrā dienā līdz vakaram. Braucot, augstu sakrautie saiņi šūpojās, un mātes, pašas kājās stāvot, uz rokām turēja mazos bērņiņus, tā sargājot viņus no krītošajiem saiņiem.

Tā otrās dienas pievakarē bijām sasnieguši Obas pietekas Tomas upes ostu Čeremoņņikus Tomskas priekšpilsētā. Kā jau pierasts, viss bija jādara steigā, jo bija jāatbrīvo vagoni. Kad tas bija izdarīts, bijām atkal zem klajas debess starp dēļu un balķu grēdām. Pa Tomas upi peldēja reti ledus gabali, un brīžiem lija lietus ar sniegu. Kam vēl kaut cik bija spēks kaulos, tie mēģināja no dēļiem sasliet kaut kādas nojumes, kuri nevarēja tie atkrita uz saiņiem un, pārvilkuši segas sev pār galvām, sāka gulēt tāpat.

Otrā rītā atmodos nosalis, kustoties mēģināju sasildīties. Visapkārt bija bieza migla. Tālāk krastmalā redzēju vientuļu sievieti ar mazu bērnu uz rokām. Viņa visu laiku raudāja, šūpoja mazuli, brīžiem pūšot viņam elpu mutē. Vēl pāris cilvēku drūmām sejām stāvēja viņai līdzās. Jautāju: „Kas noticis?” Tuvākais vīrietis zināja teikt, ka vakarā sieviete, pārgurusi no brauciena, vagonā nokritusi ar visu mazuli uz saiņiem un aizmigusi. Naktī apsegs noslīdējis un bērņiņš nosalis. Tagad viņa tam nespēja noticēt un centās mazuli atdzīvināt. Tajā brīdī uzpūta vējš, migla mazliet paklīda, uz brīdi parādījās saule un rāsas pilieni sievietes pairošajos matos sāka

mirdzēt kā mazi dimanti, un uz īsu brīdi caur miglu ejošie saules stari aiz viņas miglā veidoja it kā krusta zīmi. Tas bija tik satriecošs skats, kuru man bija ļauts vērot pavisam īsu brīdi. Tad saule pazuda un visu ietina bieža migla.

Tik drūmi bija sācies pirmās dienas rīts šajā krastmalā, kurā mums nācās pavadīt vēl vairākas dienas, līdz sagaidījām kuģi tālākajam braucienam. Pa šīm dienām smagi saslima vairākums cilvēku. Beidzot ceturtais dienas pievakarē bija kuģis, kuru pielādēja ar izsūtītajiem un viņu mantām līdz pēdējai iespējai. Kad daži sāka kurnēt par saspīstību, tad apsardze paskaidroja, ka tie, kuriem šeit liekas šauri, varot gaidīt nākošo kuģi, bet tas noteikti viņus aizvedīs tālāk uz ziemeļiem, jo ar katru dienu upe aizvien tālāk atbrīvojās no ledus. Viņi vēl piebilda, ka arī šeit pamazām kļūs brīvāks, jo daļu izsēdinās nākošajās ostās, bet daļa tāpat „apsprāgs” un atbrīvos vietu dzīvājiem.

Enkurs bija pacelts un mēs sākām braukt pa pārplūdušo upi. Visapkārt bija redzami brūni, duļķaini palu ūdeņi. Šur tur pacēlās kāda koka galotne un tālumā bija redzams viens otrs cietzemes paugurs. Tā braucām pāris dienas. No Tomas upes bijām iebrakuši Obā. Ūdeņi te šķita vēl plašāki.

Apsardzes teiktajam drīz bija lemts piepildīties – pa šo laiku kuģa tilpnēs saspīstībā un smagajā gaisā vairāki uz visiem laikiem beidza ceļojumu uz teiksmaino Sibīrijas zemi, atstādami mazliet vairāk vietas dzīvājiem.

Dažas ļaužu grupiņas pa ceļam izsēdināja uz vēl nepārplūdušajām saliņām. Trešās dienas pievakarē mums paziņoja, ka drīz būs Molčanovas osta. Tā bija vieta, kur mums bija jāizkāpj. Pārplūdušo ūdeņu jūrā parādījās kāds mazliet augstāks zemes pleķītis ar dažām zemām celtnēm, kuras tuvojošās novakares apgaismojumā šķita tumšas un drūmas. Tālāk bija redzama augstāka cietzemes krauja ar lielākām vai mazākām koka ēkām. Tas bija Molčanovas rajona centrs. Līdz ar atnākušo vakara krēslu, mēs bijām izsēdināti Molčanovas ostā. Pie kādas noliktavas sienas mēs atradām mazliet sausāku zemes strēmeli un mazliet arī aizvēju. Piespiedušies pie sienas, mēs pārlaidām agrā Sibīrijas pavasara nakti, atkal kārtējo reizi zem klajas debess. Rīt mūs sadalīs un aizvedīs uz rajona sādžām ... Tā arī notika. Vedēji ar vietējās varas pārstāvjiem saradās jau agri no rīta. Mums paredzētā sādža atradās netālu no rajona centra, ap 7–8 km attālumā, citas ap 25–40 km. Divi krievu puīši ar divpārīgu bulļu pajūgu mūs nogādāja turp. Dzīvošana bija nelielā mājiņā, kurā bija divas telpas – pirmajā no tām viens kaktis bija mūsu, pārējo aizņēma mūsu saimniece ar trijiem bērniem.

Sādža, kurā bijām nokļuvuši, bija nabadzīga, knapi vilka garu, tās nosaukums bija Mironovka. Šķiet, ka tas saskanēja ar viņas būtību. Visā sādžā bija tikai trīs vīrieši: viens no tiem, klibis no bērnības, bija fermas pārzinis un klētnieks, otrs, mazliet prātā dīvains, tagad bija kolhoza priekšsēdētājs un brigadieris, trešais, liels blēdis (tā viņu raksturoja mūsu saimniece), bija veikala vadītājs un pārdevējs vienā personā. Vēl te dzīvoja pāris vecīšu, kuriem bija pāri septiņdesmit gadiem un piecpadsmit atraitnes, kurām vīri bija krituši kara pirmajās dienās. Viss kolhoza

„velkošais spēks” bija četri bulļi un viena balta, klība ķēvīte. Vēl kolhozam bija dažas nomērējušas gotiņas, arī vairumam kolhoznieku ģimeņu bija pa vienai kārnai gotiņai. Tās brīžiem deva pienu, bet visbiežāk nē, jo nomērējums bija līdz tādi pakāpei par kuru mēdz teikt – ne dzīva, ne mirusi.

Blakus mūsu sādžai bija otra – Trudovik, tur bija arī kolhozs ar tādu pašu nosaukumu, kurš veidojies no 1941. gadā izsūtītajiem: besarābiem, moldāviem, Pievolgas vāciešiem, bulgāriem un citām tautām. Te ļaudis dzīvoja nedaudz labāk nekā mūsu sādžā, jo bija vairāk darba spējīgo vīriešu, kuri kara laikā kā „tautas ienaidnieki” netika iesaukti Sarkanajā armijā.

Mūsu kolhozā lielāko daļu lauksaimniecības darbu paveica atraitnes. Gandrīz visus kolhoza tīrumus viņas uzraka ar lāpstām, pār pleciem uz muguras aiznesot uz tīrumiem sēklu, ar lāpstām iestādīja un noraka kolhoza kartupeļus, ar izkaptīm un sirpjēm novāca ražu no mazākajiem tīrumiem. Ar roku darbu no Sibīrijas dabas atkaroja vēl neskartās platības jauniem tīrumiem. Tikai pa retam kolhoza lielākajos tīrumos varēja redzēt kādu traktoru vai citu tehniku no MTS. Par tās pakalpojumiem bija tik dārgi jāmaksā, ka kolhozs grima aizvien dziļāk neatmaksātajos parādos. Ar rokām, ar lāpstu un kapli apstrādāja arī savus piemājas ģimenes dārziņus. Tādi paši roku darbi kā vietējiem bija jāveic arī mums, izsūtītajiem, par ko tika ieskaitītas darba dienas. Par nostrādātajām darba dienām samaksu solīja rudenī, pēc tam, kad kolhozs būs izpildījis visas uzliktās valsts nodevas. Tagad bija jāēd tas, kas katram bija savs, reizēm un dažiem – nekas. Mēs iemainījām savas līdzpaņemtās drēbes, saņemot pretī niecīgu samaksu – kādu litru piena, groziņu kartupeļu. Kolhoza klētī bija tikai izsaluši un bojāti kartupeļi un sapelējuši zirņi. Ja kādam vispār nebija ko ēst, ēdienu varēja izrakstīt uz jaunās ražas samaksas rēķina par darba dienām, tādējādi paliekot parādā.

Sāku justies slikti, saslimu, nevarēju strādāt. Vietējais feldšeris no Grišinas sādžas domāja, ka es varētu būt saslimis ar malāriju, jo bija lielas temperatūras svārstības un svīšana. Kādu laiku ārstējos Molčanovas slimnīcā, pēc tam, lietojot medikamentus, bija jāārstējas mājās. Pamazām atlabu, bet no slimības un lietotajām zālēm jūtami zaudēju dzirdi.

Drīz vien sāku strādāt par pastnieku. Pēc pasta bija jāiet uz 4–5 km attālās Grišinas sādžas pasta kantori. Grišinas sādžā atradās arī septiņgadīgā skola, kuru sāku apmeklēt rudenī, jo nolēmu, ka par katru cenu jāmacās. Es zināju un sapratu, ka tas būs ļoti grūti, jo bija jāapgūst svešā krievu valoda, kurā notika mācības, bija pārtikas trūkums, pat bads, sliktā veselība u. c., bet vienlaicīgi es domāju par to – ja būs lemts atgriezties Latvijā (es tam visu laiku ticēju), tad bez izglītības diez vai kādam būšu vajadzīgs un derīgs.

Lai gan dzīve bija ļoti grūta, tomēr latviešos latviskuma un savas tautas kopības izjūta te nezuda. Cik nu vien varējām, viens otram palīdzējām. Mūsu ģimenei daudz palīdzēja mūsu radiņi – Rību ģimene no Drustu pagasta Lurantiem, Olga Skrābane no Slākiem, kā arī Jānis un Marija Rikmaņi.

Grūti strādājot, bija noslēdzies pirmais darba gads Sibīrijas kolhozā. Par vienu ieskaitīto darba dienu saņēmām septiņas kapeikas naudā, 11 gramus auzu un 9 gramus kviešu. Tuvojās Ziemassvētki un Jaunais gads. Kopā sanākuši, pušķojām eglīti, dziedājām un no miltiem, kuri bija samalti ar rokas dzirnavām, cepām melnas piparkūkas, kuras bija tikpat rūgtas kā mūsu liktenis, īpaši tad, ja tās bija no auzu miltiem ar visām sēnalām. Ar dziesmām atzīmējām arī vārda un dzimšanas dienas. Sevišķi čakli šos mūsu sadziedāšanās saietus apmeklēja jaunieši: Ģībulu Ivars, Vizbulīte, Vizma, Paugas Jānis, Skopmaņu Jānis un Maiga, brāļi Oltes (Pēteris un Jānis, kurš bija visu šo saietu dvēsele ar savu dzirkstošo humoru un izdomu), Rikmaņu Kārlis un Inta, Stipro Marta, Mežs Silvija, Elsiņa Agita, Asare Zenta un citi, kā arī vecākās paaudzes pārstāvji: Rikmaņu tēvs Jānis, Rības Jēkabs, Rubļavskis Elmārs, Simaņu Mārtiņš un citi, kuriem arī vēl bija saglabājies sprēgājošs humors, labs vārds un padoms. Klādē, uz kuras bija devīze „Tēvzeme un brīvība – vissvētākie dārgumi virs zemes” ierakstīju dzirdētās dziesmas, arī leģionāru, nebaudoties, ka par to varētu uzzināt komandantūra.

Pirmā ziema Sibīrijā bija barga visādā ziņā. Bija liels aukstums, nebija ne piemērotu drēbju, ne apavu. Bija slikti ar pārtiku, jo daudzi savos piemājas dārziņos, kuriem nebija iežogojuma, bija zaudējuši ražu. Tikko zemē zem kartupeļu lakstiem izveidojās bumbuļi, tūlīt tos izraka un apēda vietējo iedzīvotāju savvaļā palaistās klaiņojošās cūkas. Par gada darbu saņemtā peļņa nepietika vienam mēnesim. Lielākā daļa no līdzī saņemtajām drēbēm jau bija apmainītas pret pārtiku, kura arī jau bija apēsta. Ja kādam rudenī vēl kaut kas bija, tad par to centās iegādāties kādu būdiņu, kur dzīvot, par māju to nevarēja nosaukt. Daži iegādājās kādu telīti vai pirmpieni, kurai domāto sapļauto sienu arī apēda apkārt klaiņojošie badainie lopī. Malka no meža un siens gotiņai bija jānes pār muguru. Dabūt pajūgu no kolhoza bija mazas izredzes, tas, pirmkārt, pienācās frontē kritušo vīru atraitnēm un maziem bērniem. No smagā darba un pārtikas trūkuma pasliktinājās veselība, atkal sāka mocīt malārijas lēkmes. Dažkārt tik tikko varēju aiziet līdz Grišīnai. Sakoncentrēju visus spēkus un gāju, bija žēl kavēt un izlaist mācības, pazaudēt pastnieka darbu. Vasarā strādājot par pastnieku, tad būtu brīvāks un varētu iedzīt tos robus, kuri bija radušies mācībās. Radināju sevi pie domas, ka jāvar arī tad, kad bija ļoti grūti un kad tas bija neiespējami.

Pavasaris atnāca ar jaunām ķibelēm: pārplūda grava, kurai bija jātiek pāri ceļā uz Grišīnu. Šņorzābakos kājas bija slapjas līdz ceļiem, bet garo nebija. Kā jau pavasarī, nokusa sniegs un apžuva tīrumi, kur dažreiz varēja atrast pērnā gada izsalušos kartupeļus, no kuriem uz bleķa krāsniņas varēja izcept ļepeškas (kaut kas līdzīgs pankūkām). Parādījās pirmie zaļie asni, no kuriem dažī bija ēdami – ne vien lapiņas, bet arī sakņu bumbuļīši, sakneņi. Sākās navigācija un bijām ļoti priecīgi, no dzimtenes saņemot pirmo paciņu. Pasta priekšnieks, kura cieņu un labvēlību biju ieguvis ar godīgu un precīzu darbu, man dažreiz uzdāvināja pa zivij, kuras viņš ar murdiem ķēra Totošas upītē. Vēlāk viņš man uzdāvināja vienu no saviem

murdiem, un tad vienu otru reizi man pašam izdevās kaut ko noķert. Bija vēl arī citi jaunieši. Mūsu kolhozu „Kominternu” apvienoja ar blakus esošo kolhozu „Trudovik”. Par apvienotā kolhoza priekšsēdētāju kļuva bijušais „Trudovik” priekšsēdētājs Dimidenko Ivans Petrovičs, 1941. gadā izsūtītais, uzkalpojies moldovānis. Tad nu es biju pastnieks par abām sādžām. Darba man bija krietni vairāk, arī izpeļņa, protams, būšot lielāka.

Pirmo skolas gadu pabeidzu ar dažām „astēm” krievu valodā, kuras līdz rudenim bija jānokārto. Liku cerības uz vasaru. Bet kā mēdz teikt: „Cilvēks domā, bet Dievs dara.” Šoreiz darītāji bija priekšnieki. Kādā jaukā vasaras dienā mani izsauca uz kantori. Tur priekšā bija komandants un kolhoza priekšsēdētājs. Viņi man paziņoja, ka sakarā ar radušos sastrēgumu siena novākšanas darbos tālajās pļavās aiz Obas, man bija jābrauc strādāt turp. Iebildu, ka man bija apsolīts pastnieka darbs un visu vasaru, jo es to ziemā pildīju paralēli mācībām. Viņi pastāvēja uz savu. Šajā brīdī manī uzbangoja visi padomju varas pāridarījumi: mūsu ģimenei viss, ko senči bija ieguvuši ar godīgu darbu, bija nolaupīts. Mazais Latvijas karodziņš, kurš bija paslēpts aiz skolnieka svārku oderes, sāka dedzināt manu sirdi līdzīgi karstai oglei un deva man spēku, es atkal jutos brīvs, kaut sveša vara man bija atļāvusi dzīvot tikai vienas sādžas – Mironovkas robežās un, nebaidoties par to kas būs, pasūtīju viņus pie velna. Tas šos kungus sanikvoja ne pa jokam un, liekas, ka viņi bija gatavi saplēst mani gabalos, man pat šķiet, ka gaisā novīļņoja asins tvans. Viņi draudēja mani izsūtīt uz galējiem ziemeļiem par sabotāžu. Komandants kļiedza: „Vai tev nepietiek ar izsūtījumu, gribi, lai tevi nošauj?” Biju mierīgs un atbildēju: „Ja par godīgu un precīzu darbu tas pienākas, lai šauj!”

Laikam mans miers un pārliecība viņu iespaidoja, es redzēju, ka komandanta dusmu lēkme noplaka. Vai nu tā bija zemapziņas balss vai mana intuīcija, kas šobrīd lika man piekāpties rupjas varas priekšā. Es šai balsij ticu, jo tā mani nekad nav pievilusi. Es jutu, ka man bija taisnība, ka pavisam drīz būs mana uzvara pār šiem varas kalpiem, priekšā bija revanšs par pāri darījumu. Tajā pašā dienā devos uz pastu, nodevu priekšniekam naudas pārvedumu un vērtspapīru reģistrācijas žurnālu un atstāstīju par notikušo. Pasta priekšnieks bija neapmierināts ar notiekošo. Viņš novēlēja man drīzu atgriešanos un domāja, ka šinī lietā manā labā varēs kaut ko izdarīt.

Otrā rītā agri aizbraucu uz tālajām pļavām, kas atradās 5 km aiz Obas upes – Melnupes krastā. Saulainajās dienās bija jāvāc siens no agra rīta līdz vēlam vakaram, lietainajās varēja mēģināt noķert kādu zivi, ar kurām Melnupe bija ļoti bagāta. Dzīvoju siena būdā – balagānā kopā ar Pēteri Olti. Pārtika bija ļoti trūcīga: zirņu zupa bez aizdara, kāda pile piena. Bija ļoti labi, ja varēja noķert zivis.

Manai domai par uzvaru vai revanšu bija lemts piepildīties un tas notika diezgan drīz. Pēc 10 – 12 dienām man pienāca ziņa, ka jābrauc uz sādžu. Ceļā no uzskaitveža uzzināju, ka manā vietā nozīmētais pastnieks jau bija paguvis nogrēkoties ar naudu, un pasta priekšnieks naudu vai vērtssūtījumus bija ar mieru

izsniegt Grišinā tikai katram personīgi uz vietas kantorī. Šis apstāklis traucēja normālu darbu. Uz priekšniecības priekšlikumu atsākt darbu par pastnieku es atbildēju, ka biju ar mieru ar noteikumu, ja uz citiem darbiem mani vairāk nerakstīs un, ja ziemā darba divās sādžās būs par daudz, tad strādāšu tikai vienā. Viņi bija spiesti tam piekrist, un es atsāku strādāt par pastnieku. Pasta priekšnieks apsveica mani ar atgriešanos darbā un vēl piebilda, ka vienam no viņa brāļiem kara laikā ceļi bija krustojušies ar mūsu komandantu un, ka komandanta biogrāfijā ir vairāki melnie plankumi. Vēl viņš pastāstīja, ka viņa ģimenei kara laikā latvieši bija daudz palīdzējuši, vienam no pasta priekšnieka brāļiem pat bija izglābuši dzīvību.

Laiks arī te, Sibīrijā, ritēja ātri, nemanāmi, rudenī atsāku skolas gaitas. Turpmākajās vasarās pāris sezonas nostrādāju arī zvejas brigādē Kananginas sādžā, jo mūsu kolhozam tika pievienota Mainovas sādža un arī iepriekš minētā Kanangina. Kolhozu tagad sauca „Imeņi Ļeņina”. Kaut gan zvejas brigādē darbs bija ļoti grūts un pat bīstams, tomēr nopelnīt varēja labi. Šajā laikā pastnieka darbā mani aizvietoja mana māmuļa. Pēdējo gadu mācījos Grišinas skolā. Martā pienāca ziņa, ka Molčanovā tiks rīkota skolu šaha olimpiāde un vismaz viens pārstāvis bija jāsūta arī no mūsu skolas. Izrādījās, ka biju vienīgais no mūsu skolas skolniekiem, kurš kaut cik prata spēlēt šahu. Nozīmētajā dienā devos uz Molčanovu. Tika rīkota izloze un man bija jāspēlē ar šīs vidusskolas pārstāvi. Pirms sacensību sākuma nejauši dzirdēju, ka manam pretiniekam no Molčanovas vidusskolas kāds no viņa paziņām jautāja, ar ko viņam jāspēlē. Mans pretinieks nevērīgi atbildēja, ka tas esot kaut kāds latvietis no Grišinas septiņgadīgās skolas, ar kuru viņš ātri tikšot galā. Dzirdētais mani dziļi aizvainoja. Es atkal dzirdēju savu zemapziņas balsi: „Tev viņš ir jāuzvar, un tu to spēs!” Mans pretinieks bija pašpārliecināts un spēlēja neuzmanīgi. Pusstundas laikā viņš zaudēja vairākas figūras un drīz saņēma no manis šahu un matu. Spēle bija beigusies ar manu uzvaru. Pār mana pretinieka galvu sāka birt nicīgas replikas. Paziņa, kuram viņš solīja ar mani tikt ātri galā, viņam izsmejoshi teica: „Redzi nu, cik ātri latvietis ar tevi tika galā, eh, tu, ausaini!” Mans pretinieks, sarkans kā biete, knapi valdījās un pameta zāli. Olimpiādes dienā es iepazinās ar vairākiem Molčanovas vidusskolas skolotājiem, kuri taujāja par maniem turpmākajiem nodomiem. Es atbildēju, ka nākošajā rudenī labprāt mācītos šajā skolā. Arī šīs skolas direktors solījās mani te gaidīt. Biju bezgala priecīgs un sajutu, ka šoreiz mana uzvara bija dubulta.

Pavasārī, pabeidzis Grišinas septiņgadīgo skolu ar visiem pieciniekiem un tikai vienu četrinieku krievu valodā, es iesniedzu dokumentus Molčanovas vidusskolā un rudenī veiksmīgi uzsāku mācības. Bet, lai mācītos vidusskolā, bija vajadzīga nauda. Strādāju visādus darbus, kur vien varēja nopelnīt: kopā ar vācu zēnu, kurš kopā ar māti bija izsūtīts no Pievolgas vāciešu kolonijām, pa vakariem un naktīm skaldījām malku skolas kurtuvei, ostā izlādējām vienu otru liellaivu. Nauda bija vajadzīga ēšanai, drēbēm, grāmatām, dzīvoklim, arī par mācībām bija jāmaksā divreiz gadā. Vasarā kopā ar ģeologu grupiņām strādāju taigā. Dzīvoju

pie igauņu ģimenes zemnīcā. Komandantūra pa vasaru dzina strādāt kolhozā. Vienu otru reizi starp reģistrācijas reizēm ņēmu un vienkārši aizbēgu strādāt tur, kur vairāk maksāja. Kādu reizi atkal nokļuvu Obas krastā, kur strādāja vairākas apvienotā kolhoza brigādes. Pievakarē atsākās sarunas par drošsirdību. Man šķita, ka izaicinājums varēja būt mests man. Es tajā laikā diezgan daudz nodarbojos ar peldēšanu. Drošsirdīgajiem es piedāvāju pārpeldēt Obu un pārliecināties, kurš to var izdarīt visātrāk. Pirmajā brīdī viņi it kā apmulsā – spēcīgā straume, kas aiznesīs tālu uz leju, risks pakļūt zem kuģa vai liellaivas, kuri nepārtraukti kursēja pa šo milzīgo upi, un nezināmais, mestais izaicinājums liktenim ... Tad atsaucās viens. Sākām, laiva brauca līdzi. Es peldēju mežonīgā ātrumā un sevī jutu milzīgas spēka rezerves. Mana griba bija kā tērauda bulta, kas notēmēta uz pretējo krastu tālumā. Attālums starp mums strauji pieauga. Es kāpināju tempu vēl un tādā pašā ātrumā izturēju līdz galam un kā uzvarētājs izkāpu otrā krastā. Tā atkal bija viena no manām zvaigžņu stundām. Bet bija arī kritieni, un vajadzēja daudz spēka, lai no tiem pieceltos. Strādājot taigā, man vairākas reizes bija piesūkušās ērces. Pēc kāda laika sāka celties temperatūra, reiba galva. Vērsos rajona poliklīnikā, kur konstatēja saslimšanu ar ērcu encefalītu. Ārstēšanu nozīmēja tūdaļ, bet stāvoklis pasliktinājās, brīžiem zuda samaņa. Mani ievietoja atsevišķā, mazā palātiņā. Šķita, ka no šejienes laikam vairs nebūs atgriešanās. Par laimi šajā laikā rajona slimnīcā komandējumā no Tālajiem Austrumiem bija atbraukusi ārste Maikova, speciāliste šajā slimībā. Pateicoties viņas zināšanām un pūlēm, arī manam gribasspēkam un ticībai, ka man par katru cenu ir jāatgriežas Latvijā, kaut ar paliekošām invaliditātes sekām, slimību tomēr izdevās uzvarēt. Neskatoties uz to visu, rudenī atsāku mācības vidusskolas devītajā klasē. Mācīties bija grūti, bieži sāpēja galva, brīžiem zuda atmiņa. Tomēr neatlaidīgu treniņu rezultātā stāvoklis uzlabojās. Un atkal bija mana zvaigžņu stunda, beidzot pirmo pusgadu 9. klasē biju labākais skolnieks klasē un saņēmu goda rakstu.

Vasara pagāja darbā, pelnot iztiku, arī ziema pagāja, strādājot un mācoties vidusskolas pēdējā klasē. Nopirku fotoaparātu „Smena” un ne bez grūtībām sāku mācīties fotografēt. Daudz kā nebija, daudz ko nevarēja dabūt, tomēr, pateicoties draugu palīdzībai, grūtības pārvarēju un fotogrāfijas izdevās. Pavasarī beidzu 10. klasi un reizē ar to Molčanovas vidusskolu.

Tālāk nolēmu mācīties Tomskas Meža tehniskajā skolā. Te apstākļi bija labi: pieklājīga stipendija, kopmītne, ēdnīca. Pēc pāris mēnešiem atkal biju labākais savā grupā.

Ziemas vidū mani izsauca uz komandantūru un paziņoja, ka es un mana ģimene no speckomandantūras uzskaites bija noņemta un varējām atgriezties Latvijā, jo bijām rehabilitēti. Savilņojums bija liels. Beidzot ilgi gaidītais brīdis bija klāt. Sazinājās ar vecākiem un nolēmām, ka uz Latviju brauksim nākošajā rudenī, kad būšu pabeidzis Meža tehnisko skolu. Fotogrāfija kā izteiksmes veids sāka mani ieinteresēt aizvien vairāk. Sadarbojos ar Tomskas apgabala novadpētniecības

muzeju. Paralēli mācībām meža tehniskajā skolā izpildīju arī vairākus muzeja uzdevumus, fotografējot muzejam vajadzīgos cilvēkus, ainavas un lauku darbus. 1957. gada augustā sekmīgi pabeidzu skolu un atgriezos Mironovkas sādžā pie vecākiem.

Te mēs pamazām likvidējām savu iedzīvi, no dārziņa novācām ražu un ar vienu no pēdējiem kuģiem, tālāk ar vilcienu, klusu atgriezāmies Latvijā. Kā piemiņu no Sibīrijas es pārvedu daudz foto negatīvu, par kuriem pagaidām jāklusē, bet visam savs laiks. Vēl es pārvedu piecas lielas kastes ar grāmatām.

Vēlā rudens dienā, kad pāri laukiem vēlās miglas vāli, iebraucām Drustu stacijā. Mūs sagaidīja Anniņas tante ar bērīti. Pie viņas mums būs pirmais patvērums. Lija atkalredzēšanās asaras. Arī Anniņas tantes tumšajos matos bija uzradies daudz sirmu pavedienu, jo šie gadi nav bijuši viegli. Kad atnākušajā vakara krēslā tuvojāmies viņas mājām, netālu no vecās klētiņas redzēju kāda cilvēka stāvu, atspiedušos uz nūjiņas. Tā bija mana mīļā vecmāmiņa, kura mūs bija gaidījusi jau sen. Kad viņu apskāvu, viņa visa drebēja un pār grumbainajiem vaigiem ritēja lielas asaru lāses.

Kādu laiku padzīvojām tantes Anniņas mājās, tad radās iespēja atgriezties savās tēva mājās Kalna Viļumos, jo puse mājas bija atbrīvojusies. Vecāki pagaidām palika tepat, bet es devos darba meklējumos uz Smilteni, Cēsīm un citur. Jo ilgāk es to darīju, jo vairāk manas cerības saplaka. Mēs te atgriezāmies, bet nebijām gaidīti. Vēl vairāk, es sapratu, ka savā dzimtenē Latvijā esmu lieks, nevienam nevajadzīgs. Mūsu vietas pa šiem gadiem bija aizņēmuši iebraucēji no Krievijas. Un arī likumos bija kaut kāds apburts loks – nevarēja pierakstīt dzīves vietā, ja tu nestrādāji, bet arī darbā nepieņēma, ja tu nebiji pierakstīts. Ja arī kādā iestādē iesākās normālas sarunas par darbu kaut vai tikai nākotnē, tad tiklīdz uzzināja, ka tu esi represētais un atgriezies no Sibīrijas, tavš sarunu biedrs vai nu kautrīgi nolaida acis, kļūstot nevaļīgs, vai arī retais godīgi pateica, ka šajā gadījumā mēs tev nevaram palīdzēt, jo nedrīkstam to darīt.

Tā tad represijas pret mums nebija beigušās, tās turpinājās citādā, rafinētākā, apslēptākā veidā. Vienīgās darbavietas un darbi, kuros mums bija iespējas strādāt, bija sevišķi smagi, netīri un tajā pašā laikā maz apmaksāti. Nu, protams, varēja iestāties darbā sliktajos, nabadzīgajos kolhozos. Bet visvēlamākais variants bija, lai mēs, šeit darbu un dzīves vietu neatraduši, pazustu no šejienes atpakaļ Krievijas plašumos, bet mūsu vietu mūsu tēvu, tēvu dzimtenē aizņemtu no padomju zemes atbraukušais komunisma cēlājs.

Nacionālās partizānes Regīnas Lāces-Tilibas stāsts

Iesim pajautāt atmiņām un sniegos aizmirstām smilgām. Atmiņas kaut skarbas, tomēr tās dzīvo un dzīvos. Izpostītās dzīves skums un raudās vēl ilgi.

Starp daudzajām dzimtām līdz ar pamatiem izpostīja arī manu ģimeni. Bijām vienkārši, centīgi latviešu zemnieki un patrioti. Tēvs Kārlis Lācis, mamma Hilda Lāce teicami vadīja savu saimniecību Jaunvieslavēnos, kas atradās Cēsu apriņķa Gatartas pagastā. Māsa un brālis bija mazpulcēni. Pēc krievu armijas atgriešanās mans brālis Imants Lācis ap 1947. g. negāja dienēt krievu armijā, bet piebiedrojās partizāniem. 1948., 1949. un 1950. gada ziemās partizānu grupiņas dzīvoja zem mūsu mājas, t. i. Jaunvieslavēnos. 1950. gadā sekoja nodevība. Grupas vadoņa Dailoņa Breikša brālis ciemojās pie mums. Viņš bija uzzīmējis bunkura plānu un tā tikām atklāti. Tēvu apcietināja, bet mēs paspējām aiziet mežā. Vasarās dzīvojam meža bunkuros, ziemās zem mājām bunkuros Raunas pagasta Greiškalnos un Daiņkalnos.

Atmiņas par dzīvi bunkuros

Cilvēks tāpat kā dzīvnieks piemērojas videi. Dienā vairāk atpūtāties un gulējām, bet naktīs notika pārgājieni un ciemošanās. Diezgan plašā apkārtnē pazinām katru māju un katru ģimeni. Mums bija ļoti sīka Cēsu rajona karte ar atzīmēm, kas un kur notiek.

Vasarās dzīvojām mežā – bunkuros. Meža uzkalniņā izrakām tādu kā pagrabu ar nomaskētām velēnu durtiņām. Iekšpusē – stutes. Tas tika izklāts ar dažādām koku miziņām, lapiņām un sausām sūniņām. Gultīņas no dēļiem, ko dabūjam no atbalstītājiem, uz klucīšiem. Salīdzinājumā ar lēģera gultām bija liela atšķirība. Barakās – kā jau krievu darbs – viss bija ļoti nekvalitatīvs: dēļi neapstrādāti, šķībi un greizi, pavirši sanagloti. Bunkurā viss tika izveidots skaisti un rūpīgi. Grieztos bija nelielas vēdlūciņas. Maltītes parasti gatavojām naktīs. Buntītēs tika sagatavoti sausi egļu zariņi bez sūniņām. Tie strauji aizdegās un zupiņa ātri vien bija gatava. Ikdienā paši, kā arī drēbes mazgājām strautiņā, bet pa retam pirtiņā pie draugiem, kuru toreiz netrūka. Visi gaidījām rietumu atbrīvotājus – gaidījām brīnumu.

Neatceros, vai vīriem bija rācijas. Vasarās viņi gāja garos pārgājienos ar citām grupām kopā. Par viņu darbību īpaši neinteresējos, jo biju pārāk jauna un dzīvoju sev vien zināmajā pasaulē. Dažreiz kopā ar māsām veicām izlūkģājienus. Personīgi man meža dzīve palikusi skaistā atmiņā ar putnu dziesmām, smaržām un Latvijas brīnišķīgās dabas skaistumu. Briesmas un bailes tajos gados tā īsti neapjēdzu.

Ziemās gan bija drūmāk. Tad slēpāmies zem mājas taisītā bunkurā, kas bija apmēram tāds pats kā mežā, tikai ieejas lūka grīdā. Māja atradās tālu no citām meža vidū. Mežsargs dzīvoja savrupu dzīvi un kaimiņi pie viņa ieradās ļoti reti. Bija kaut kāds radio, ko klausījāmies. Mežsargam bija daudz sudrablapsu, tās vajadzēja barot ar svaigu gaļu. Vīri kopā ar mežsargu medīja zvērus, kā arī palīdzēja lapsām sagatavot svaigu maltīti. Ziemā pārgājienos negāju, bet vairāk palīdzēju mežsargam, arī slotas sēju. Māsa ar saimnieci darbojās mājas sakopšanā un ēst gatavošanā. Strādājām arī rokdarbus, kā arī lasījām grāmatas. Un tā diena pēc dienas, nedēļa pēc nedēļas, bet drīz jau pienāca pavasaris un bunkura atklāšana. Aprīļa sākums bija silts un saulains, sniedzīgs pakusis. Vīri vienā naktī aizgāja uz kaimiņu mājām. Tanī apvidū atradās arī kāda ferma. Acīm redzot, slaucējas agri no rīta, ejot uz darbu, bija ievērojušas svešas pēdas vai arī pašus vīrus. Vai nu tā, vai citādi, tomēr tikām atklāti.

1952. gada 16. aprīlī mūsu mājas aplenca armija. Partizāni – māsa, brālis, Breikšs – Greiškalnos cīnījās līdz pēdējai patronai un krita. Otra māsa, Jānis Zariņš un mežsargs Artūrs Pērkons nošāvās paši. Nebija jau noslēpums, ka čekā zvērīgi spīdzināja, tādēļ viņi izvēlējās šādu soli. Man vēl nebija pilni septiņpadsmit, ļoti gribējās dzīvot. Māsa lūdza mani padoties, izturēt – tā arī izdarīju. Reizē ar mani apcietināja arī mežsarga civilsievu Veltu Dziļumu ar gadu vecu puisīti. Mani iegrūda smagajā auto uz grīdas, rokas aiz muguras. Apkārt atradās čekisti ar pret mani pavērstiem durkļiem. Galapunkts bija Cēsu čeka. Naktīs pratināja, dienā neļāva gulēt. Ēst deva ūdeni, maizi un kaut kādas pretīgas zupas. No neēšanas un negulēšanas sāka zust spēki, un jutos kā bezsvara stāvoklī. Pēc dažām dienām ievietoja kamerās kopā ar kriminālistēm, vēlāk arī politieslodzītājam. Sāku drusku atžirgt, nomierināties no raudāšanas. Čekisti arvien smējās – raudi, raudi, būs mazāk jāčurā. Kameras stūrī bija kaut kāds trauks, kur vajadzēja kārtot dabiskās vajadzības. Sargi visu laiku caur mazu durvju lodziņu skatījās un ņirgājās. Kas to pats nav piedzīvojis, tam ir grūti saprast, cik tas ir pazemojoši. „Kriminālās” speciāli pagrieza savus plikos dupšus un tā ilgi tupēja. Atšķirība starp kriminālistēm un politieslodzītājam bija ļoti liela.

Pratināšana beidzās pēc pāris mēnešiem. Tālāk tiesa, kur piesprieda 25 gadus par dzimtenes nodevību. To atceros kā caur miglu, biju notrulinājusies, vienaldzīga. Tad ceļš vilcienā uz Mordoviju, kur sabiju nepilnus 3 gadus.

Lēģerī barakā bijām apmēram 40–50 sievietes. Nāras (gultas) bija divstāvu, pārtika ļoti slihta un trūcīga. Kad nomira Staļins, apstākļi uzlabojās. Pirmajā gadā strādāju lauku brigādē, nākošos divus šūšanas cehā. Jāstrādā bija maiņas, un nakts maiņas bija sevišķi grūtas. Visur, kur gājām vai strādājām, mūs ierobežoja apsardze. Arī barakās bieži nāca pārbaudes, no darba brīvajā laikā. Barakas bija novietotas pa vairākām blakus, pa vidu mazi laukumiņi. Visapkārt barakām dubultīgi dzeloņdrāšu žogi un sargtorņi. Tur sēdēja sargi ar šautenēm. Tā dzīvojām, kā lopiņi aplokos.

Irkutskā 1953. gadā nomira mans tētis. Daudzi cilvēki psiholoģiski neizturēja mocības. Bija gadījumi, kad pēc 10–15 gadu ilgā soda izciešanas paziņojot atbrīvošanas dienu, ieslodzītā sirds tanī pat mirklī no pārdzīvojuma beidza pukstēt. Es biju iemācījies ne par ko nedomāt un nepārdzīvot, vienkārši eksistēju. Zaudēts bija viss, palikusi vienīgi jaunība un kailā dzīvība, un tas man šķita ļoti daudz.

Pēc Staļina nāves sāka atbrīvot tos, kas tiesāti, būdami vēl nepilngadīgi. 1955. gada pavasarī atbrīvoja arī mani. Iedeva brīvbiļeti ceļam līdz Rīgai, bet tālākais bija jādomā pašai. Tik ļoti gribējās nokļūt dzimtajā pusē Gatartā! Taču dzīvē nenotiek kā pasakā. Gatartā mani gaidīja tukšums, aukstums, pamestība un postaža. Pavisam nejauši atklādu uz Kurzemi – Kuldīgu, kur dzīvoju vēl šodien. Dzīvi iesāku ar to, kas mugurā, bez maizes doniņas. Labi cilvēki to saziedoja. Kaut gan maize bija dota no labas sirds, tai bija sāļa asaru garša.

Partizānu sakarnieces Mildas Reimanes stāsts

Es, Milda Reimane (dzim. Leitens), esmu dzimusi 1924. gada 22. septembrī, tolaik dzīvoju Gatartas pagasta Ezerkalnos, sava tēva saimniecībā.

Lai pareizi atspoguļotu dzīvi Padomju Savienības lēģeros, ir jāstāsta no sākuma. Kāpēc tad tādi lēģeri vispār bija vajadzīgi? Tie tika izbūvēti, lai tajos noņemtu daudzus tūkstošus cilvēku, kuri bija naidīgi komunistu varai, kā arī, lai iegūtu pēc iespējas vairāk lētā darbaspēka. Tur vienkopus atradās dažādu tautību ieslodzītie, tie bija ne tikai „padomju pilsoņi”, tajā skaitā paši krievi, bet arī ķīnieši, japāņi, čehi, vācieši un daudzi citi. Tā arī man bija lemts tur nokļūt. Jāsaka, ka pēc viņu uzskata, ne jau bez vainas.

Pēc 2. pasaules kara beigām 1945. gada rudenī es iesaistījos nacionālās pretošanās kustībā. Man bija sakari ar nacionālajiem partizāniem. Toreizējais Gatartas pagasts bija pa vidu starp Jaunpiebalgu, Drustiem un Ranku. Tie puīši man visi bija labi pazīstami jau no skolas gadiem. Es palīdzēju viņiem, kā varēju, gan morāli, gan ar pārtiku. Negāja jau nemaz tik viegli, jo mums pašiem arī nekā daudz nebija, bet ar visu dalījāmies un tāpat visus pabarojām. Es gāju mežā ganīt govīs un paņēmu groziņā līdzī maizīti, kādu gaļas šķēli, pie manis norunātā vietā atnāca kāds no partizāniem un tā mēs sadarbojāmies. Vispirms es gribētu pieminēt savu brālēnu Jāni Lācgalvu. Viņš bija no tiem, kas brīvprātīgi devās karot. Kad fronte gāja cauri Vidzemei, atkāpjoties viņš bija palicis mājās, viņam draudēja apcietināšana un viņš iegāja mežā jau vācu laikā. Tad viņš satikās arī ar citiem, kas devās mežā līdz ar krievu karaspēka ienākšanu mūsu pusē. No Drustiem es pazinu Jāni Smaliķi un Robertu Smaliķi, arī brāļus Ķerseļus, tie bija no Auļukalna. Visus jau vairs nevaru atcerēties. Uz mūsu mājām visbiežāk nāca Artūrs Ķerselis un Jānis Smaliķis. Katrs partizāns jau varēja nākt tikai uz norunātām mājām, viņiem bija sadalīts, kurš pie kura nāca pēc pārtikas. Vēl es labi pazinu Kārli Traubergu no Dzērbenes pagasta, viņš bija grupas vadītājs.

Līdz mūsu dienām no tā laika ir saglabājusies klētiņa, ar kuru man saistās daudz atmiņu. Mūsu mājas atradās meža malā, pie ceļa un te notika vairākas mežabrāļu sapulces. Mūsu māju klētiņā satikās Latgales partizānu vadītājs „Vārpa” (Antons Circāns) ar Kārli Traubergu, viņš tikās arī ar Kārli Rusovu, vienu no Vidzemes partizānu vadītājiem. Dažādu grupu pārstāvju tikšanās ar Latgales partizāniem notika arī Jaunpiebalgas Lielmežā. Viņi runāja par kopīgu darbību, bija nodoms apvienoties vienā lielā partizānu grupējumā, kopīgi cīnīties par Latvijas atbrīvošanu. Partizāni meža apstākļos izdeva arī savu avīzi, rakstīja dažādus uzsaukumus. Man bija uzdevums arī izplatīt partizānu izdoto avīzi „Sudrabotā saule”, es to vedu uz Rankas pusi.

Es uzskatu, ka viņu cīņa nebija veltīga. Tie visi bija drosmīgi vīri, viņiem vissvarīgākais bija, lai Latvija atkal kļūtu brīva. Uz katra soļa viņiem uzglūnēja briesmas, bet viņi par to nebēdāja ne nieka. Daudzi krita šajā cīņā. Visi mani draugi krita, no dzīvajiem es vairs nezinu nevienu. Tas, ka notika šī nacionālā bruņotā pretošanās, ka Latvijas mežos vīri cīnījās, bija zināms ne tikai Latvijā. Liela nozīme bija arī tam, ka par to zināja ārzemēs. Mūsu vīriem mežā bija raidītājs, tika nodibināti radiosakari un ārzemēs zināja par šo cīņu, viņi zināja, kas te notiek. Kaut gan es pati par palīdzību mežabraļiem sešus gadus esmu pavadījusi Sibīrijas soda nometnēs, es neko nenožēloju. Ja vajadzētu, es vēlreiz darītu to pašu, jo tas bija Latvijas labā. Neviens, ne brīvības cīņu dalībnieki 1919.–1920. gadā, ne brīvprātīgie 2. pasaules kara laikā, ne nacionālie partizāni pēdējā 2. pasaules kara negāja karot slavas pēc, viņi gāja, lai varētu savu Latviju atbrīvot, lai Latvija atkal būtu brīva! Mans brālis bija brīvprātīgais un brālēni, viņi gāja ar savu degsmi, ar lielu apņēmību cīnīties, lai Latviju nepārņemtu mums sveša vara.

Pienāca 1950. gada aprīlis. Nokusa sniegs. Mēs kolhoza klētī sākām gatavot sēklu, lai varētu apsēt kolhoza laukus. Un tad, 4. aprīlī ap pusdienas laiku klētī ienāca kāds milicis ar revolveri rokā un noprasīja, kur te ir Leitens Milda. Es tūlīt visu sapratu un atsaucos. Tika nokomandēts, lai es nākot līdzī. Man pavēlēja rokas salikt aiz muguras un lika iet pāri pļavai gar ezeru uz māju, milicis ar pistoli nāca aiz manis. Mājās jau citi miliči apsargāja manu tēvu, lai viņš nevarētu man padot ziņu. Tad mani ar mašīnu aizveda uz Jaunpiebalgu. No drēbēm paņēmu līdzī vienīgi gultas segu, kas man vēlāk Sibīrijā ļoti noderēja. Ar tēvu man vairāk nekad nebija lemts satikties. Otrā rītā mani, kā arī Eglīti ar divām meitām un vēl vienu vīrieti no Jaunpiebalgas vaļējā mašīnā aizveda uz Rīgas čeku.

Pēc daudzām pazemojošām pārbaudēm mani ieveda čekas nama pagrabā. Mazs restots lodziņš, pie griestiem vāja spuldzīte, kas dega visu laiku, cita apgaismojuma nebija. Kamerā atradās četras nāras, tās pa dienu pieslēja pie sienas. Palika tikai mazs celiņš, kur staigāt 11 sievietēm – tik daudzas mēs bijām vienā kamerā. Naktī gulējām šķērsām nārām, lai visām iznāktu vietas. Gulējām, kā nu varējām. Vēl kamerā bija liela „paraša”, ko divreiz dienā nesām izliet. Vietā atgādājām ūdeni, ar ko sievietēm apmazgāties. Vēlāk dažas aizveda un mēs kamerā palikām mazāk. Vecākās iemītnieces stāstīja, ka šajā kamerā vedot no brīvības. Pēc nopratināšanas pārvedot uz Centrācietumu.

Mūs pratināja naktīs. Kameron lodziņš atradās uz sētas pusi, pretim bija pratinātāju kabinetī. Logi – bez stikliem. Naktīs varēja dzirdēt rakstāmmašīnu klabēšanu un ieslodzīto kliedzienu. Sita un spīdzināja, sevišķi tos, kuriem bija darīšana ar mežabraļu atbalstīšanu. Gribēja, lai uzrāda apmešanās vietas un bunkurus. Tajās naktīs dzirdētie kliedzieni man vēl tagad reizēm ieskanas ausīs.

Mani pratināja izmeklētājs Zuzins. Nezina, vai tas bija viņa īstais uzvārds. Mani nesita. Man jau nebija, ko nodot, viņi to labi zināja. Prasīja, vai atzīstot sevi par vainīgu. Jā – es atbildēju. Ko man slēpt? Visi mani draugi bija krituši vai

apcietināti. Lietas nobeigumā satikos ar Jāni Reimani. Mūsu kopējo lietu nosūtīja uz Maskavu.

Pratināšanas laikā izmeklētājs piesolīja man ziņotājas amatu kamerā. Kad es atteicos, Zuzins pārskaitās un vēl paturēja mani Čekā – uz cietumu neaizsūtīja, tā es Čekā pavadīju trīs mēnešus. Beidzot rakstīju Čekas priekšniekam un tikai tad mani pārveda uz Centrālcietumu. Drīz sekoja spriedums no Maskavas. Abiem dzimtenes nodevējiem bija piespriesti 10 gadi labošanas darba lēģerī. Tas vēl skaitījās maz.

Kad saformēja etapu, mūs sadzina kupejās. Cilvēks pie cilvēka, cieši, cieši. Tā aizveda līdz Orlai, tad tālāk uz Kijevu, cauri Maskavai uz Sverdlovsku. Pārsūtīšanas punktos bija lieli cilvēku bari. Tolaik es nevienu vārdu nepratu krieviski. Ar mums apgājās kā ar lopiem. Tikām stumdīti, grūstīti, spārdīti kājām. Garš ceļš un bezcerība. No Sverdlovskas caur Novosibirsku mūs aizveda uz Taišetu, kur bijām izsēdinātas stacijā. Bija jau ziema – decembris. Līdz pārsūtāmajam punktam visus dzina kājām. Labi, ka Svedlovskā iedeva „vaļenkus” un „pufaikas”, citādi mēs būtu apsaldējušās. Visu ziemu pavadījām Taišetā. Pavasarī sāka dalīt tālāk pa lēģeriem. Es biju daudzās nometnēs – no Taišetas līdz Angarai, atkal atpakaļ līdz Taišetai. Atceros, kā pirmo reizi iepazīnu moškas – melns mākonis sīku kodēju līda acīs, grauza rokas un kājas, līda aiz apkakles un arī zem brunčiem. Ar ko atgaiņāties nebija, pēc mejām konvojs mūs nelaida. Kad strādājām uz dzelzceļa, bija ļoti karstas dienas, mēs, pārsvarā jaunas sievietes, bijām kleitās. Bijām vienās asinīs, un moškas palika aizvien niknākas. Otrā dienā mums iedeva plāna auduma garās bikses. Lai mošķi nelīstu acīs, pinām zāļu vainagus. Tādas mēs staigājām visu vasaru.

Biju vairākās nometnēs. Lai par katru pastāstītu, vajadzētu ļoti daudz laika, daudz kas jau ir arī aizmirsies. Reiz nonācu dizentērijas karantīnas nometnē. Es biju iedalīta apkalpošanas brigādē. Kas ir slimojis ar šo slimību, zinās, ko tas nozīmē. Man šī slimība par laimi gāja secen. Tur bija labs ārsts, latvietis, no agrāk izsūtītiem. Viņš izglāba kādu latviešu meiteni. Viņš pats kājām gāja uz patālo pilsētu, par savu naudu nopirka glikozi un vitamīnus. Tad mani aizsūtīja uz koloniju tuvu dzelzceļam. Tur vajadzēja vagonos lādēt baļķus. Zāģējām arī malku un lādējām to vagonos. Ja neizstrādāja normu, nedeva pilnu uztura devu. Mums bija laba brigadiere Alla no Maskavas. Viņa mācīja, kā jākrauj vagoni – glīti nokrāvām gar malām, bet vidū sametām, kā pagadījās. Gāja labi, „paiku” saņēmām. Tad viens mūsu krautais vagonis atnāca atpakaļ, viltība bija atklāta. Mūsu brigadiere pazuda, pārējās aizsūtīja uz soda koloniju Nr. 9. Tā bija domāta pārmācīšanai.

Zonā nebija ūdens, to pieveda ar vēršu pajūgiem. Ziemā mēs kausējām zonas sniegu, mazgājāmie sniega ūdenī, bet tas izrādījās netīrs, un tā dabūjām kašķi. Apstākļi bija grūti. No rītiem kolonnās gājām uz attālo mežu. Stigu iežogojumā notika meža ciršana un sagatavoto koku izvešana pie ceļa. Tālāk veda ar mašīnām līdz stacijai. Instrumentus katru rītu un vakaru nesām līdzi. Bija smagi zāģi –

„bajāni”, tos nesām divatā. Vasarā atkal bija mocības – moškas, zāģi tā apķepa ar sveķiem, ka tos pavilklt nevarēja.

Ziemā bija auksts, sniegs bija pāri metram, vispirms bija jāatrok, lai varētu sākt zāģēt. Tā es nomocījos gandrīz divus gadus, likās, ka drīz vairs nebūs spēka. Biju novāējusi, zāģi pavilklt nevarēju, normu izpildīt arī ne. Neviens kompanjone vairs negribēja strādāt kopā ar mani, jo par normas neizpildīšanu bija jāsaņem soda deva – pusdienas bez maizes un karote putras. Paiet arī es lāgā vairs nevarēju. Aizvilkos uz sanitāro punktu, kur ārsts lika izģērbties kailai, lai apskatītu manus kaulus, jo miesas vairs nebija. Izrakstīja divas nedēļas atpūtu un uzlabotu uzturu. Tā es vairāk nekā divas nedēļas nosēdēju uz nārām.

Tad ieradās no citas kolonijas vervēt strādniekus „šļudas” plēšanai. Stāstīja, ka dodot labi ēst, vismaz maizi, cik gribot, tad es arī pieteicos. Vairāk meža darbos nebija jāiet, gaidījām etapu. No mūsu kolonijas aizveda uz savākšanas punktu Angāras krastā. Punkts bija mazs, ar augstu sētu. No barakas jumta varēja redzēt Angāras upi – platu un rāmu. Šajā pusē jau bija pavasaris, otru vēl ziema. Stāstīja, ka tur esot daudz aukstāks. Šajā lāģerī agrāk dzīvojuši vīrieši, kuri cēlušies dzelzsceļa tiltu pāri upei. Tilts esot uzcelts uz cilvēku kauliem, tik daudzi esot gājuši bojā. Mūs aizveda atpakaļ uz Taišetas pusi. Kolonijas numuru vairs neatceros, tā bija invalīdu kolonija. No speciāliem akmeņiem vajadzēja plēst „šļudu” jeb vizlu ļoti plānās, papīram līdzīgās sloksnītēs konfekšu papīra lielumā, to izmantojot izolācijai. Atkal bija jāstrādā, bet šis darbs nebija grūts – visu dienu jāsēž un ar nazi jāplēš papīritis pēc papīrša. Visu laiku dega elektriskās spuldzes. Ēst deva labi, maizi varējām dabūt, cik gribējām. Laikam lēģeris labi pelnīja. Mēs, no iepriekšējām bada nometnēm nākušie, ēdām un nevarējām vien atēsties. Tur es satiku Maiju Silmali un Mildu Neilandi. Viņas abas bija slimas, darbā negāja un dzīvoja barakā. Aicināja mani pie sevis papļāpāt. Tur bija arī sirsnīga un jautra meitene Brona ar iesauku „Puika”, sanāca arī citas latvietes, tika lasīti dzejoļi, arī pašu sacerētie.

Tā pienāca pavasaris. Formēja brigādi malkas sagatavošanai pašu vajadzībām. Arī es pieteicos. Jutos atkopusies un gribējās strādāt, jo biju tomēr lauku meitene. Mežā bija tik skaisti! Strādāt bija labi, nekādu normu. Mežs tajā laikā plauka vienos ziedos, es nesu tos meitenēm, jo viņas mani labi ieredzēja. Man bija tik labi, bet labais jau parasti ilgi nepastāv. Kādā jaukā, siltā dienā mežā paēdām pusdienas, es apgūlos zālē un aizmigu. Biedrenes, varbūt mani žēlodamas, nepamodināja. Otrā rītā bija stipras sāpes krūtīs, temperatūra 40° – smags, abpusējs plaušu karsonis. Atkal sanitārais stacionārs un sākās ārstēšanās. Mana situācija neuzlabojās, jo es nevarēju panest zāles, visu izvēmu. Augstā temperatūra turējās divas nedēļas, vairs nebija spēka piecelties. Tad negaidīti nāca glābiņš. Bronai bija atsūtīts špicrijamais penicilīns. Iespējams, ka vajadzēja viņai pašai, bet tas tika novēlēts man. Pamazām sāku atveseļoties, varēju jau iziet ārā un paēst. Meitenes nāca ciemos pie manis, atnesa mazus, zonā uzplaukušus ziedīņus. Kad atveseļojos, man deva vēl vienu

brīvu nedēļu, varēju dzīvot zonā. Vissirsnīgākais paldies Broņai! Viņa bija manas dzīvības glābēja. Arī Maijai Silmalei liels paldies! Diemžēl viņas vairs nav mūsu vidū.

Atkal ieradās vervētāji, šoreiz no sovhoza. Tā kā biju ne pārāk spēcīga, mani aizveda projām – uz 11. sovhozu, vēl tuvāk Taišetai. Tur bija visādi darbi, piemēram, siena pļaušana. Kāda tur pļaušana! Mūs aizveda taigā, līdzī bija pāris konvoju apsardzei. Pļāvām ar izkaptīm starp lieliem kokiem. Konvoji mūs vairs daudz nevakēja, jo tuvojās brīvības laiks. Tā bija pienācis 1954. gads. Darbs nesagādāja sevišķas grūtības, arī maizītes mums pietika. Arī ziemā strādājām sovhozā, gādājām kurināmo malku un pārslastījām kartupeļus. Gājām arī ārpus zonas privātajiem apsargiem sagādāt malku. Tad pienāca 1955. gada pavasaris. Desmitgadniekiem noņēma konvojus, viņi varēja staigāt bez apsardzes. Mums, trim latvietēm, iedeva zirgus. Man bija liela, skaista ķēve ar kumeliņu. Strādājām uz lauka. Vēlāk iedeva baltu ķēvi, strādājām pie labības novākšanas. Kartupeļus stādīja ar lāpstām, jo bija daudz cilvēku. Apstādījām lielas platības. Arī novāca ar lāpstām. Ziemā vedām mēslus no sovhoza kūtīm uz laukiem. Vedām arī no privātām kūtiņām. Arī kūdras vedām. Privātajiem govīs nestāvēja piesietas. Izgāja aplokā, paēda sienu no kaudzēm, cik gribēja, padzērās aukstu ūdeni. Arī mēslus uz privātajiem dārziņiem nelika, visu savāca sovhozs.

Iestājās 1956. gada pavasaris. Tuvojās atbrīvošanas diena, kas pienāca maijā. Lēģerī ieradās komisija no Irkutskas un izskatīja mūsu lietas. Ko tur skatīja – kam bija 10 gadi, tos atlaida, kam 25, tos šķiroja. Lielākā daļa tika mājās, bet bija daži, kuriem nelaimējās un bija jāpaliek. Kopumā šis brīvlaišanas laiks bija skumjš. Palika partizānu sakarniece Nelda Toma, arī Lienīte Circāne. – „Vārpas” māsa. Kur viņas pēc tam pārsūtīja, es nezinu. Vismaz sovhozā viņas nepalika, jo uz manām vēstulēm neviena neatbildēja.

Visi latvieši, kuri sovhozā atbrīvojās, mājās brauca reizē. Sovhoza vadība viņiem visiem bija piedāvājusi labu darbu un algu, lai tikai tur paliktu. Tomēr no latviešiem nepalika neviens.

Saņēmām ceļa naudu un braucām uz Rīgu. Bez manis vēl bija Anna Kliņģere, Ieva no Liepājas, Lūcija no Latgales un divi puīši.

Vēlāk Latvijā no Karagandas atgriezās arī mans draugs Jānis Reimanis no Ezeriņu mājām, viņš bija izcietis savus 10 gadus un sagaidījis amnestiju. Viņa brālēni bija trīs brāļi – Vilis, Elmārs un Artūrs Ķerseļi, viņš, tāpat kā es, bija palīdzējis partizāniem. Pēc pāris mēnešiem apprecējāmies. Kopīgi pārdzīvotais mūs bija tuvinājis daudz vairāk nekā draudzība. Piedzima divi bērni – dēls un meita. Tagad jau esam veci. Mums ir pieci mazbērni – četri puīši un viena meitenīte.

Tādas bija manas partizānu atbalsstītājas gaitas, tāds bija mans ceļojums pa „plašo dzimteni” un tāda atgriešanās mīļotajā Dzimtenē, vienīgajā, kura nekad netika aizmirsta. Reabilitāciju es saņēmu 1991. gada 8. oktobrī.

Personu rādītājs

Represētie Drustu pagasta iedzīvotāji

Akmentiņa Marta, 1899	29	Barons Jānis, 1930	7, 12
Amatniece Emma, 1913	58	Barons Kārlis, 1884	12
Amatniece Karlīna, 1873	58	Barons Uldis, 1933	12
Amatnieks Jānis, 1938	58	Bartkēvičs Ignāts, 1910	29
Amatnieks Vilnis 1935	58	Bembers Imants, 1925	30
Amatnieks Voldemārs, 1907	58	Bembers Jānis, 1898	30
Amoliņa Ilga, 1930	20	Bembers Jānis Laimonis, 1921	30
Amoliņa Marija, 1928	20	Bērziņa Elza, 1887	27
Amoliņš Ivars, 1956	20	Bērziņš Jūlijs, 1907	30
Āpša Augusts, 1898	50	Bierne Emīlija, 1884	13
Āpša Jānis, 1927	29	Biernis Eduards, 1878	13
Arājs Jānis, 1918	5, 6, 29, 66	Biernis Imants, 1924	30
Asare Biruta, 1937	11	Biernis Jānis, 1906	13
Asare Dzintra, 1944	11	Biernis Kārlis, 1908	13
Asare Marija, Monika, 1908	11	Bizainis Ēvalds, 1905	22
Asare Zenta, 1935	11, 76	Blīgzna Eduards, 1906	30
Asaris Jānis, 1892	29	Bohs Lūcija, 1914	30
Asaris Jānis, 1940	11	Brandere Hilda, 1911	31
Asaris Jūlijs, 1902	11	Brante Karlīna, 1885	31
Augusts Alfreds, 1900	29	Brants Alberts, 1921	31
Auniņa Ausma, 1935	42	Brants Artūrs, 1911	30
Auniņa Marija, 1900	42	Brants Jānis, 1886	31
Auniņš Alfrēds, 1899	42	Brants Voldemārs, 1902	50
Avens Kārlis, 1909	50	Brencis Jānis Ilgvars 1928	19
Avotiņa Māra, 1951	16	Brencis Viesturs, 1949	19
Avotiņa Skaidrīte, 1948	16	Brencīte Velta, 1926	18
Avotiņš Kārlis, 1908	16	Briede Elza Lūcija, 1908	13
Balodis Artūrs, 1926	50	Briede Velta, 1941	13
Balodis Jānis, 1904	29	Briedis Jānis, 1937	13
Barone Anna, 1930	12	Briedis Kārlis, 1907	13
Barone Emma, 1897	12	Briedis Osvalds, 1910	31
Barone Lūcija, 1899	11	Briedis Pēteris, 1894	31
Barons Arnis, 1938	12	Brodērs Kārlis, 1907	31
Barons Jānis, 1898	11	Butlers Jānis, 1906	31
Barons Jānis, 1918	12	Cepurītis Helmuts, 1924	31

Circāne Anna, 1893	14	Gubāts Pēteris, 1895	42
Circāne Helēna, 1925	14, 88	Gulbe Anna, 1914	16
Circāns Antons, 1918	14, 87	Gulbis Juris Ojārs, 1940	16
Circāns Jānis, 1927	14	Gulbis Pēteris, 1906	16
Circāns Vikentījs, 1883	14	Gusārs Reinholds, 1896	33
Cīrule Ausma, 1934	15	Ģībule Elvīra, 1905	43
Cīrule Elvīra, 1913	58	Ģībule Vizma, 1936	43, 76
Cīrule Līvija, 1836	59	Ģībule-Olte Vizbulīte, 1929	43, 76
Cīrule Zaiga, 1933	15	Ģībulis Ivars, 1933	43, 76
Cīrule Zelma, 1908	15	Ģībulis Roberts, 1894	43
Cīrulis Andris, 1941	59	Hofmane Alvīne, 1899	33
Cīrulis Jānis, 1938	59	Iršēna Kristīne, 1885	17
Cīrulis Juris, 1945	59	Iršēna Vaira, 1934	17
Cīrulis Paulis, 1923	32	Iršēna Vilma, 1904	17
Cīrulis Pēteris, 1901	58	Iršēns Ivars, 1937	17
Cīrulis Pēteris, 1904	15	Iršēns Jānis, 1902	17
Čapus Jānis, 1919	50	Iršēns Pēteris, 1874	17
Dambroze Alfrēds, 1906	16	Ivanovs Edmunds, 1925	33
Dambroze Ede, 1868	16	Izāks Augusts, 1887	4, 33
Dambroze Hermanis, 1879	16	Janavs Kārlis, 1903	19, 31
Dambroze Irēna, 1938	15	Janavs Maksis, 1906	33
Dambroze Marta, 1904	15	Janavs Paulis, 1912	33
Dambroze Pēteris, 1904	15	Jansone Malda, 1945	19
Dambroze-Avotiņa Otīlija	16	Jansons Jānis, 1916	19
Dančauska Jānis, 1916	50	Jopka Jānis, 1889	60
Dedelis Staņislavs, 1912	32	Kagainis Ernests Jūlijs, 1888	51
Duļķis Vilis, 1906	32	Kākare Marija, 1887	17
Eglītis Augusts, 1876	50	Kākare Velta, 1922	18
Ezergailis Eduards, 1906	50	Kākare-Zemīte Milda, 1915	18
Gavars Jānis Roberts, 1920	32	Kākars Hermanis Jūlijs, 1919	51
Godiņa Marija, 1903	42	Kākars Jānis, 1883	17
Godiņš Jānis, 1934	42	Kākars Jānis, 1917	17
Godiņš Kārlis, 1894	51	Kalniņa Alvīne, 1911	43
Godiņš Kārlis, 1908	42, 68	Kalniņa Daina, 1940	43
Godiņš Pēteris, 1920	51	Kalniņa Ede, 1885	43
Gornostaja Elza, 1913	32	Kalniņš Jānis, 1913	43, 71
Gornostajs Romualds, 1908	32	Kalniņš Jūlijs, 1881	43
Grēbis Roberts, 1902	51	Kaparkalēja Zelma, 1895	44
Greble Jānis, 1897	51	Kaparkalējs Aivars, 1938	44
Grintāls Kārlis, 1892	32	Kaparkalējs Helmutis, 1926	44
Grundāns Jānis, 1906	32	Kaparkalējs Jānis, 1936	44
Gubāte Kristīne, 1885	42	Kaparkalējs Pēteris, 1888	44

Kavaļevskis Pēteris, 1922	33	Lācis Jānis, 1916	52
Kleperis Jānis, 1921	33	Lācis Kārlis, 1895	45, 81
Kļaviņa Anna, 1905	18	Lapiņš Arnolds, 1900	34
Kļaviņa Velta Ilga, 1930	18	Lapiņš Kārlis, 1895	52
Kļaviņš Arvīds, 1928	18	Lārmanis Pēteris, 1907	34
Kļaviņš Oskars, 1912	51	Lastmanis Eduards, 1895	52
Kļaviņš Paulis, 1897	18	Lazdiņš Pēteris, 1894	34
Krams Jānis, 1917	18	Leimane Anita, 1946	20
Krams Karlīne, 1890	18	Leimane Dzidra, 1949	20
Krams Krišjānis, 1870	18	Leimane Natālija, 1887	20
Krastiņa Elvīra, 1911	34	Leimane Paulīne, 1919	20
Krastiņa Ženiņa, 1909	34	Leimanis Jānis, 1905	20
Kriekis Artūrs, 1911	34	Leimanis Jānis, 1915	20
Kurzemniece Elza, 1921	45	Leitāne Marija, 1894	14
Kurzemniece Emīlija, 1893	44	Leitāne Natālija, 1896	45
Kurzemnieks Jānis, 1892	44	Leitāne-Reimane Milda, 1924	45, 88
Kurzemnieks Laimonis, 1929	45	Leitāns Augusts, 1888	45
Kurzemnieks Roberts, 1923	44	Leitāns Jānis, 1922	45
Ķēniņa Erna, 1911	52	Leitens Jānis, 1894	53
Ķēniņa Lidija Ermīne, 1923	52	Leitis Jānis, 1909	34
Ķersele Mīle, 1874	19	Leitis Jānis, 1911	34
Ķersele-Jansone Elza, 1908	19	Leitis Laimonis, 1919	34
Ķerselis Artūrs, 1913	19, 84, 88	Leitis Pēteris, 1897	53
Ķerselis Elmārs, 1911	19, 88	Lesiņa Emma, 1908	35
Ķerselis Jānis, 1881	19	Lesiņš Eduards, 1913	35
Ķerselis Vilis Osvalds, 1909	19, 88	Liepa Artūrs, 1910	53
Ķezis Kārlis, 1914	52	Liepa Arvīds, 1918	53
Ķiņķere-Vikmane Elvīra, 1917	51	Liepa Jānis, 1904	35
Ķūle Daina, 1924	61	Liepa Marta, 1902	35
Ķūle Marianna,	61	Liepiņa Elvīra, 1912	53
Ķūle Marija, 1891	61	Liepiņš Fricis, 1907	53
Ķūlis Arvīds, 1928	61	Logina Anna, 1937	21
Ķūlis Dāvis, 1891	61	Logina Malvīne, 1924	21
Ķūlis Gunārs, 1928	61	Logina Marta, 1925	21
Ķūlis Indriķis, 1888	61	Logina Paulīne, 1897	21
Lāce Dzidra, 1925	45	Logins Bronislavs, 1921	21
Lāce Hilda Rozālija, 1901	45, 81	Logins Jānis, 1931	21
Lāce Mirdza, 1923	45	Logins Pēteris, 1927	21
Lāce-Tiliba Regīna, 1935	45, 81	Logins Staņislavs, 1893	21
Lācis Arvīds, 1908	52	Loze Artūrs, 1886	35
Lācis Bērtulis, 1887	52	Loze Veronika, 1886	35
Lācis Imants, 1927	45	Lubiņš Eduards, 1888	53

Lubiņš Jānis, 1898	53	Peizuma Lidija, 1916	36
Lūsis Jānis, 1892	35	Peizuma Marta, 1898	24
Luste Reinis, 1923	35	Peizums Herberts, 1912	36
Luļēna Malvīne, 1912	22	Peizums Indulis, 1928	24
Luļēna Ruta, 1947	22	Peizums Jūlijs, 1902	47
Luļēns Ansis, 1938	22	Peizums Kārlis, 1890	24
Luļēns Edgars, 1949	22	Peizums Oskars, 1913	47
Luļēns Pēteris, 1896	22	Peizums Vilis, 1919	24
Malums Kārlis, 1919	53	Pelēcis Roberts, 1911	37
Markvarts Ilmārs Igors, 1920	36	Pērkons Artūrs, 1906	54
Martinsons Alfrēds, 1922	35	Pērkons Augusts, 1898	37
Mārtiņš Jānis, 1904	36	Pērkstiņa Milda, 1907	47
Medne Berta, 1904	46	Pērkstiņš Andris, 1936	47
Medne-Abulakova Laimdota, 1941	46	Pērkstiņš Arvīds, 1934	47
Mednis Alfrēds, 1898	46	Pērkstiņš Roberts, 1908	47
Mežs Silvija, 1934	11, 76	Perlbahs Kārlis, 1884	37
Muižniece Vita, 1953	48	Pētersone Lauma, 1919	62
Neilande Alma, 1906	22	Pētersone Marianna, 1894	62
Neilande Vita, 1931	22	Pētersons Felikss, 1922	62
Neilands Aivars, 1934	23	Pētersons Imants, 1918	54
Neilands Jānis, 1905	22	Pētersons Jānis, 1891	62
Ozola Anna, 1901	36	Plakanis Pēteris, 1899	54
Ozola Līze, 1875	22	Plakanis Pēteris, 1911	37
Ozola Paulīne, 1897	23	Pogulis Jānis, 1904	37
Ozola Velta, 1925	23	Pogulis Jānis, 1916	37
Ozoliņš Kārlis, 1885	36	Pogulis Pēteris, 1915	54
Ozols Jānis, 1896	23	Popelis Augusts, 1912	54
Ozols Pēteris, 1915	36	Popelis Pēteris, 1915	54
Ozols Vilis Tāivaldis, 1921	23	Prūse Anna, 1911	23
Pauga Jānis, 1872	24	Prūse Kristīne, 1886	24
Pauga Jānis, 1935	46, 76	Prūse-Ābele Elza, 1915	25
Pauga Marija, 1893	23	Prūsis Laimonis, 1922	37
Pauga Pēteris, 1898	23	Prūsis Pēteris, 1880	24, 66, 67
Pauga Pēteris, 1905	46	Prūsis Pēteris, 1921	24
Pauga Rūta, 1932	23	Puķīte Angelika Eda, 1901	25
Pauga Valters, 1927	3, 5, 6, 23	Puķīte Maiņa Skaidrīte, 1937	25
Pauga Zelma, 1904	46	Puķītis Frīdis, 1897	25
Pāža Jānis, 1908	36	Puķītis Jānis, 1935	25
Pāža Kārlis, 1916	54	Puķītis Juris, 1933	25
Pāža Pēteris, 1923	54	Reimanis Jānis, 1928	46
Peizuma Ārija, 1932	24	Reinsons Kārlis, 1891	37
Peizuma Ilze, 1941	24	Reinsons Roberts, 1924	37

Rība Biruta, 1932	26	Skrāpcis Jēkabs, 1922	62
Rība Jēkabs, 1903	26	Skrāpcis Kārlis, 1878	62
Rība Juris, 1938	26	Skrāpcis Pēteris, 1914	62
Rība Milda, 1907	26	Skujiņa Līze, 1866	38
Rība Paulīne, 1892	38	Skujiņa Olga, 1898	38
Rikmane Inta, 1927	26	Slaidiņš Jānis, 1905	38
Rikmane Marija, 1904	25	Slaidiņš Jānis, 1908	38
Rikmanis Jānis, 1887	25	Slaidiņš Jānis, 1922	55
Rikmanis Jānis Artūrs, 1922	25	Slaidiņš Jānis, 1923	38
Rikmanis Kārlis, 1924	26	Slaidiņš Kārlis, 1905	39
Risters Pēteris, 1896	54	Slaidiņš Pēteris, 1888	55
Rubļavska Marta, 1913	48	Slaidiņš Pēteris, 1922	55
Rubļavskis Elmārs, 1912	48, 76	Slaidiņš Voldemārs, 1912	39
Rubļavskis Uldis, 1941	48	Slavēns Jūlijs, 1910	55
Ruņģe Biruta, 1919	47	Smaliķis Jānis, 1923	39
Ruņģe Marija Amālija, 1878	48	Smaliķis Roberts, 1911	39
Ruņģe-Poperečņuka Ligita, 1941	48	Smalkais Jānis, 1912	26
Ruņģis Arvīds, 1912	47	Smalkā Alvīne, 1910	27
Seisuma Emma, 1899	59	Smalkā Māra, 1944	27
Seisuma Mīle, 1874	59	Smekšs Kārlis, 1909	56
Seisuma Skaidrīte, 1931	59	Smukule Olga, 1923	63
Seisuma Vizbulīte, 1931	59	Straume Jānis Rūdolfs, 1912	39
Seisums Jānis, 1899	59	Stepītis Roberts, 1906	63
Sestulis Pēteris, 1897	38	Students Edgars, 1916	56
Sika Mārtiņš Arvīds, 1918	55	Students Jānis, 1910	56
Sīmane Alvīna, 1881	49	Štūritis Rūdolfs, 1900	39
Sīmanis Arvīds, 1911	55	Šilinska Alvīne, 1900	60
Sīmanis Osvalds, 1924	55	Šilinskis Imants, 1931	60
Sīmanis Pēteris, 1913	55	Šilinskis Jānis, 1901	59
Skopāne Anna, 1900	49	Šilinskis Jānis, 1928	60
Skopāne Maiga Zinaida, 1938	49	Šilinskis Viesturs, 1926	60
Skopāns Antons, 1903	49	Špons Cipriāns, 1912	56
Skopāns Imants Pēteris, 1923	55	Šteins Rihards, 1928	60
Skopāns Jānis Gaidulis, 1935	49	Šulmeistars Kārlis, 1902	39
Skostiņa Marta, 1902	48	Šulmeistars Miervaldis, 1921	39
Skostiņš Jānis Voldemārs, 1894	48	Tabiņa Kristīne, 1872	46
Skostiņš Oļģerts Voldemārs, 1926	48	Teikmanis Jānis, 1895	39
Skrābāne Olga, 1909	27, 75	Tetere Līne Malvīne, 1917	49
Skrābāns Kārlis, 1909	27	Teteris Augusts, 1911	49
Skrābāns Māris, 1943	27	Teteris Pēteris, 1915	49
Skrāpce Natālija, 1905	62	Treiliņš Miervaldis, 1928	56
Skrāpcis Jānis, 1918	62	Tunte Jānis, 1910	39

Ūdre Mīle, 1879	11	Zariņš Jūlijs, 1890	41
Uzārs Jānis, 1889	56	Zariņš Paulis, 1923	41
Vadzis Jānis Alfreds, 1895	40	Zemītis Augusts, 1916	57
Vadzis Pēteris, 1898	40	Zirdziņš Jānis, 1918	57
Vēveris Pēteris, 1914	56	Zviedre Ilga, 1935	27
Virsis Ingmārs, 1920	40	Zviedre Jautrīte, 1939	28
Virskūna Antons, 1917	40	Zviedre Olga, 1908	27
Vītiņš Alfreds, 1906	57	Zviedris Indriķis, 1907	27
Zaķe Milda, 1914	40	Zviedris Ivars, 1939	27
Zaķis Eduards, 1883	13	Žvīgure Elza, 1918	41
Zaķis Roberts, 1908	40	Žvīgure Vera, 1916	41
Zalcmanis Zigfrīds, 1913	40	Žvīgurs Artūrs 1910	41

Citas personas

Āboliņš Jānis	8	Neilande Milda	87
Akurāters Jānis	7, 69	Olte Jānis	76
Austriņš Antons	69	Olte Pēteris	76, 77
Balodis Mārtiņš	70	Pīlāte Olga	69
Birmbaums	69	Plakanis Pēteris	7
Breikšs Dailonis	84, 85	Plūme Maija	8
Burvis Ģirts	8	Porietis	71
Cīrulis A.	69	Rība	70
Dimidenko Ivans	77	Rubene Rasma	7
Dziļuma Velta	82	Silmale Maija	87, 88
Eglītis	88	Skalbe Kārlis	69
Elsiņa Agita	76	Skopmane Maiga	76
Galdiņš Nikolajs	66	Skopmanis Jānis	76
Ganiņa Olga	7	Skrābane Zelma	69
Grūbe	69	Skulme	69
Hāgmeisters	68	Staļins Josifs	82, 83
Kārkliņš Zigmunds	9	Stiprā Marta	76
Kauriga Vladimirs	7	Strunke Niklāvs	69
Kibers	69	Tabūne Dace	9
Kingisepa Klāra	75	Toma Nelda	88
Kliģere Anna	88	Traubergs Kārlis	9, 84
Krauklis Žanis	8	Vasilis	72, 70
Madernieks J.	69	Zaķis Ludvigs	6
Maikova	79	Zariņš Jānis	82
Markvarts Helmutis	68	Zuzins	85, 86

Saturs

Priekšvārds. <i>Jānis Arājs</i>	5
Piezīmes un paskaidrojumi par materiālu sakārtojumu	9
No komunistiskā terora cietušie bijušajā Drustu pagastā	
Dzimtas	11
Personas	29
No komunistiskā terora cietušie bijušajā Gatartas pagastā	
Dzimtas	42
Personas	50
Drustu pagastam no Dzērbenes pagasta pievienotās saimniecības	
Dzimtas	58
Personas	60
Drustu pagastam no Raunas pagasta pievienotās saimniecības	
Dzimtas	61
Personas	63
Stāsts par Prūša dzimtu no Upmaļiem	64
1945. gada 8. maijs Jāņa Arāja atmiņās	66
Kalna Viļumu Kārļa Godiņa dzimtas dēla Jāņa stāsts.	68
Nacionālās partizānes Regīnas Lāces-Tīlibas stāsts	81
Partizāņu sakarnieces Mildas Reimanes stāsts	84
Personu rādītājs	89

Pauga, Valters. Aizrestotie ešeloni: Ziņas par komunistiskā terora upuriem Cēsu apriņķa Drustu draudzē, 1940.–1956. g. Rīga: Autora redakcijā, 2007., 120 lpp., il.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0308073300

OBLIGĀTAIS EKSPLIKĀTĀS

3, -

